

แบบเขียน ภาษา จอม

กรมราชบัณฑิต

แบบ หัดพูด ภาษาเต๋ยจิว (แต้จิว)

ของ

นายไต้เงียบ

— ๑๙๑๓ —

พิมพ์ครั้งแรก ๑๐,๐๐๐ ฉบับ

ว.ศ. ๑๓๑

ปกผ้าราคาเล่มละ ๔๒ สตางค์

พิมพ์จำหน่ายที่โรงพิมพ์อักษรพิมพ์

แบบเรียน ภาษาจีน

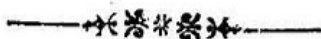
กรมราชบัณฑิต

แบบ หัด พูด ภาษาเต๋ยจิ๋ว (แต้จิ๋ว)

ของ

นายไต้ เจริญ

พิมพ์ครั้งแรก ๑๐,๐๐๐ ฉบับ

ว.ศ. ๑๓๑

ตัวอย่างแบบเรียน

พิมพ์จากนายไต้ เจริญ
กรมราชบัณฑิต

๑๕๗

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

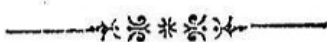
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

NATIONAL LIBRARY OF THAILAND

31111005361025

แจ้งความกรมราชบัณฑิต

แบบคัดพูดภาษา เตย จิว หรือ เตย จิวนี้ นายไต้เงยบครู
สอนภาษา จีนที่โรงเรียนพาณิชการ วิชาชบวณะ เป็นผู้แต่ง
ขุนนิเทศย์ นิตติสรรค์ (ชวค หลี) เป็นผู้จัดทำตรงเสียงที่จีนพูด
แล้ว เรียบเรียง แปลความ ออกเป็นภาษาไทย

ความประสงค์ของ หนังสือเล่มนี้ มีอยู่แต่เพียงว่า จะคัดให้
ผู้มีความรัก จะพูด เตย จิว ซึ่งเป็นภาษาที่มีอยู่ในประเทศ สยาม
เกือบทั่วทุกแห่งได้คุ้นเคยในคำพูดที่ง่าย ๆ ใช้อยู่เป็นพื้นเมือง
อย่างเดียวกันเท่านั้น เหตุฉะนั้นคำแปลไทยโดยมาก จึงได้ยกย้าย
ผันแปร ไปตามสำนวนโวหาร ของ จีนอย่าง ใกล้เคียงที่สุดที่จะเป็น
ได้ เพื่อผู้ศึกษา จะได้แลเห็นวิธีผูกประโยคคำพูด ของ จีน
ง่าย ด้ายขึ้น

อนึ่ง เพื่อจะให้หนังสือเล่มนี้เป็นประโยชน์กว้างขวางออกไป
พอที่ชาวบ้านร้านตลาด จะอาศัยใช้ช่วยเหลือ ในการทำงานที่เกี่ยวข้อง
ของ แก่จีนได้บ้าง ข้าพเจ้าได้เก็บศัพท์ไทยที่ใช้ อยู่ในหนังสือ
เล่มนี้ มา เรียบเรียง เทียบเคียง กันไว้ กับศัพท์จีนเป็นหมวดหมู่

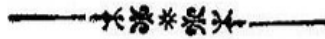
ตามลำดับ พญฺญชนะ เพื่อ เมื่อ ต้อง การ จะ รู้ ศัพท์ จีน ซึ่ง มีความ
 หมายถึง กับ ภาษาไทย เมื่อใด จะได้ ค้นหา เขา มา ใช้ ได้ ง่าย
 ทั้ง ท่วง ที

แบบ เรียน ภาษา จีน ที่ ละเอีย ค พิศ คาร ยิ่ง กว่า นี้ ซึ่ง จะ มี
 ไวยากรณ์ และ อักษร จีน กำกับ อยู่ ด้วย กรมราชบัณฑิต จะ ได้ จัด
 การ พิมพ์ จำหน่าย อีก ต่อ ไป โดย ลำดับ

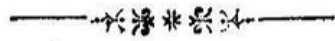
ณ วันที่ ๖ ธันวาคม ร.ศ. ๑๓๑

พระจรัสชวนะพันธ์

เจ้ากรม กรมราชบัณฑิต.

คำอธิบาย วิธีอ่าน สำเนียงจีน

เมื่อจะอ่านคำที่เป็นภาษาจีนในหนังสือเล่มนี้ ผู้เรียนจะต้องกำหนดให้รู้ไว้ว่า บรรดาคำศัพท์ที่เขียนไว้เป็นคำ ๆ ยังไม่ได้ประสมเป็นประโยค หรือเป็นเนื้อความ ให้อ่านเป็นเสียงกลางดังที่เขียนไว้เป็นคำ ๆ นั้น แต่ถ้าเมื่อใดเอาคำเหล่านี้มาประสมกันเข้าเป็นประโยค หรือเป็นเนื้อความแล้ว จะต้องอ่านแปรเสียงให้เพี้ยนไป หรือให้สูงให้ต่ำตามวิธีของภาษาจีน เช่นคำว่า “เจียะ” (กิน) ถ้าอยู่แต่โดยลำพัง ก็ต้องอ่านหรือพูด ออกเสียงเช่นนั้น แต่ถ้ารวมคำเข้าเป็นประโยค จะต้องแปรเสียงไปเป็น “เจียะ” เช่น “เจียะ ปัง” (กินเข้า) เป็นต้น

อนึ่ง สำเนียง ใน ภาษาจีนที่ เขียนเป็น ภาษาไทย ไม่ได้ เพราะไม่มีวรรณยุกต์ จะใช้ ก็ได้มี เครื่องหมายกำหนด ให้ อ่านแปรเสียง เป็นพิเศษ ดังต่อไปนี้

๑. ถ้าคำใดใช้ตัวพิมพ์เส้นหนา ให้อ่านออกเสียงทอดระยะให้ยาว เช่น **ไล้** (มา), **ก้า** (คาบ), **ไ้เท้า** หัวผักกาด, ฯลฯ

๒. คำตัว ค หรือตัว ข ที่มีดอกจันกำกับอยู่ด้วย ให้อ่านออกเสียงมาแต่ลำคอเหมือนอย่างอักษร ค. ในภาษามคธ หรืออักษร G ในภาษาอังกฤษ เช่นคำว่า **คัว *** (กว่า),

ก

ค่อ * (ชก) **คู้** * (วั), **ชือ** * ลุก กระ เคอก, ฯลฯ

๓. คำใด ๆ ถ้ามีเครื่องหมาย เช่น หนี † กำกับ อยู่ข้างหลัง
ให้อ่านออกเสียงคำนั้น ๆ ขึ้นนาสิก เช่น **อิว †** (ฉั้น),
ลี † (พัก), **เขีย †** (เสียง), ฯลฯ

๔. คำที่เป็นสองพยางค์ ถ้ามีเครื่องหมาย เช่น หนี — โยง
ไว้ข้างใต้ให้อ่านคำนั้นกล่าวกันไปในคราวเดียว อย่าออกเสียงเป็น
คำ ๆ ให้เสียงแตกต่างกันได้ เช่น **อียั้ง** (เขา อ่อน), **มั่วยะ** (ท่า,
อียัก เกือบ (พูด), **จ๊วยอียั้ง** (น้ำเขียว) เป็นต้น

บาญชี เรื่อง

	หน้า
แจ้งความ กรม ราชบัณฑิต	ก.
คำอธิบาย วิธี อ่าน สำเนียงจีน	ข.
บทที่ ๑ ว่าด้วย แมว	๑
บทที่ ๒ คำพูด เบ็ดเตล็ด	๓
บทที่ ๓ ว่าด้วย น้ำ กับ รถม	๕
บทที่ ๔ ว่าด้วย หนังสือ	๗
บทที่ ๕ ว่าด้วย น้ำ ชากา	๘
บทที่ ๖ ว่าด้วย ครู ชม นักร้องเรียน	๑๑
บทที่ ๗ ว่าด้วย การใช้ คนไป ตลาด	๑๓
บทที่ ๘ ว่าด้วย การ ขี่ รถม ลาก	๑๗
บทที่ ๙ ว่าด้วย การ ซ่อม กาง เกว แพรว	๒๐
บทที่ ๑๐ ว่าด้วย การ ไป ตัก เสื่อ	๒๕
บทที่ ๑๑ ว่าด้วย การ ไป เยี่ยม เยือน	๓๐
บทที่ ๑๒ ว่าด้วย ปี เดือน วัน ค่ำ	๓๔
บทที่ ๑๓ ว่าด้วย เครื่อง ใช้ ใน โรง เรียน	๔๐
บทที่ ๑๔ ว่าด้วย การ ใช้ กุฎี หาบ อัฐ	๔๕

	หน้า
บทที่ ๑๕ ว่าด้วย การ ทำ สวมฝัก	๕๑
บทที่ ๑๖ ว่าด้วย ร้านขาย เครื่อง อาหาร แห่ง	๕๘
บทที่ ๑๗ ว่าด้วย เครื่อง ยา	๖๕
บทที่ ๑๘ ว่าด้วย ร่าง กาย	๗๓
บทที่ ๑๙ ว่าด้วย เครื่อง เรือน	๘๑
บทที่ ๒๐ ว่าด้วย เครื่อง แต่ง ตัว	๘๘
บทที่ ๒๑ ว่าด้วย การ ชมนก ชมไม้	๙๔
บทที่ ๒๒ ว่าด้วย วงษ์ ญาติ	๑๐๒
บทที่ ๒๓ ว่าด้วย หมู ปลา หอย ปลูก	๑๑๒
บทที่ ๒๔ ว่าด้วย การ ทำ นา	๑๑๘
บทที่ ๒๕ ว่าด้วย การ รั้ง เรือ กลไฟไป เทียว ตาม ลำ น้ำ	๑๒๕
คำ แปล ไทย เป็น จีน	๑๓๓

แบบหัดพูดภาษาเต๋ยจิ๋ว

๒

บทที่ ๑ ว่าด้วยแม่

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เงี้ยว	แม่	เจ็ก	หนึ่ง
บ๊วย	อ้วน	ซื่อ	ไป
ปั้ง	เข้า	หนอ	สอง
เจียะ	ท้าว (แทนชื่อสักวับก)	ไล้	มา
จ๊วย	หน้า	เจียะ	กิน
ฮอ	ปลา	ก้า	คาบ
ท้าว	ใหญ่	เสี่ย	เล็ก
เจ้า	วัง, หัน	บ๊วย	ท้าว (แทนชื่อสักว้น้ำ)
	ประโยค จีน		คำแปล
(๑)	เงี้ยว บ๊วย.		แม่ อ้วน.
(๒)	เงี้ยว ซื่อ.		แม่ ไป.

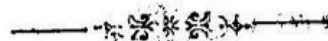
ประโยค จีน	คำ แปล
(๓) เจ็กเจียะเงียว.	แมว ตัว หนึ่ง.
(๔) ท้าวเจียะเงียว.	แมว ตัวใหญ่. (แมวใหญ่)
(๕) เงียวเจ้า.	แมว วึ่ง.
(๖) เงียวเจียะจีย.	แมว กิน น้.
(๗) เซี่ย บัวยฮ้อ.	ปลา ตัว เล็ก.
(๘) เงียว ก้า ฮ้อ.	แมว คาบ ปลา.
(๙) เงียวเจียะ ปัง.	แมว กิน เข้า.
(๑๐) ฮ้อ เจ็ก บัวย.	ปลา ตัว หนึ่ง.
(๑๑) น้อ บัวย ฮ้อ.	ปลา สอง ตัว.
(๑๒) เงียวเจียะ ฮ้อ.	แมว กิน ปลา.
(๑๓) ท้าวเจียะเงียวเจ้า ฮ้อ.	แมว ตัวใหญ่ วึ่ง ไป.
(๑๔) เซี่ยเจียะเงียว ไล้.	แมว ตัว เล็ก มา.

บทที่ ๒ คำพูดเบ็ดเตล็ด

<p>ศัพท์ คำแปล</p> <p>เก้า สุนัข</p> <p>ไก่ ลูก, ไย (แทนชื่อ)</p> <p>อิว + ฉิน</p> <p>อิว + มี</p> <p>อิวไก่ ของ ฉิน</p> <p>นั่ง คน</p> <p>จิว หุ่น</p> <p>ชิน ใหม่</p> <p>ลิม ไข่อะไร</p>	<p>ศัพท์ คำแปล</p> <p>ตือ หมู</p> <p>บ้อ หมวก</p> <p>อือ เขา</p> <p>ตี สวม</p> <p>อือไก่ ของ เขา</p> <p>ฮือ ถ่าน, เจ้า</p> <p>ฮือ ฉิน</p> <p>เจียะ จับ</p> <p>ตี้ไก่ อะไร</p>
--	---

ประโยค จีน (๑) ฮือ เจียะ เก้า. (๒) อิว ไก่ ตือ. (๓) จิว เจียะ ตือ ติว.	คำแปล สุนัข ตัว นั้น. หมูของ เขา. หมูตัว นั้น ใหญ่.

ประโยคจีน	คำแปล
(๕) จี้ นัง ซื่อ.	คนนั้นไป.
(๕) อี้ว + ไก่ นัง บู้ย.	ฉันเห็นคนอ้วน.
(๖) ซื่อ ต้ว เจียะ เจียวได้.	แมวตัวนั้นมา.
(๗) อี้ว + อี้ เจ็ก เจียะ ทื่อ.	ฉันมีหมูตัว ๑.
(๘) จี้ ตี้ ไก่.	นี่อะไร.
(๙) ซื่อ ไก่ นัง ตี้ บ้อ.	คนนั้นสวมหมวก.
(๑๐) ลื่อ ไก่ ทื่อ เจ้า ซื่อ.	หมูของท่านหายไป.
(๑๑) ลื่อ ตี้ จี้ ย เจียะ.	ท่านมีน้ำกิน.
(๑๒) จี้ นัง อี้ ซิน บ้อ.	คนนั้นมีหมวกใหม่.
(๑๓) อี้ เลียะ บู้ย ตื่อ.	เขาจับหมูอ้วน.
(๑๔) จี้ ไก่ บ้อ ซิน ๆ.	หมวกใบนี้ใหม่ ๆ.
(๑๕) อี้ อี้ เซีย ไก่ บ้อ.	เขามีหมวกใบเล็ก.
(๑๖) ลี้ มิ ไก่.	ใช่หรือไม่.

บทที่ ๓ ว่าด้วยม้ากับรถ

ศัพท	คำแปล	ศัพท	คำแปล
เบ็	ม้า	ใหม่	ขยา, หรือ ไม่
ฮ้อ	ที, ไต้, คอว	เข้า	หญ้า
เทียบ	คัม, หลัง (แทนจ้งรถ)	เขีย	รถ
คะ	นัก	ตั้ง	กลับ
จ้วง	โตน	ทัว	ลาก
อ้อม	ไม่	โถว	คำ
ชัน	เหลือ	เตี้ยะ	ถูก
อ้อมมือ	ไม่ที, ไม่ได้	แเป๊ะ	ขาว
ล้ง	โรง	ต้อ	อยู่
ไฮ้ว	ให้	คั่น	รุ่ง
บ้อ	ไม่มี		

ประโยค จีน

(๑) ฮว^๕ อู^๕ เบ็^๕ ฮา^๕ เจียะ.

(๒) เจ็ก^๕ เจียะ^๕ คือ^๕ ทัว^๕ เขีย.

คำแปล

ฉันมีม้า ๓ ตัว.

ตัว ๑ ไปลากรถ.

ประโยคจีน	คำแปล
(๓) ชั๊น ^๑ น่อเจียะ.	เหลือ ๒ ตัว.
(๔) จี้ ^๑ เตียเซี่ยฮ้อ.	รถคันนี้ดี.
(๕) ท้อ ^๑ เซี่ย ^๑ ล้ง.	อยู่โรงรถ.
(๖) ล้อ ^๑ คั๊นโอวเบ๊.	เจ้าลุงม้าดำ.
(๗) ค้อ ^๑ เจียะ ^๑ เซ้า.	ไปกินหม้อ.
(๘) ค้อ ^๑ เจียะ ^๑ จี้.	ไปกินน้ำ.
(๙) ล้อ ^๑ คั๊น ^๑ หออ ^๑ ฮ้อ.	เจ้าลุงก็ ๆ.
(๑๐) ไม ^๑ ค้อ ^๑ จ๊วง ^๑ เตียะ ^๑ นั้ง.	อย่าไปโดนถูกคน.
(๑๑) คั๊น ^๑ เบ๊ะ ^๑ เบ๊ ^๑ ค้อ ^๑ เจียะ ^๑ จี้.	ลุงม้าขาวไปกินน้ำ.
(๑๒) จี้ ^๑ เจียะ ^๑ เบ๊ะ ^๑ เบ๊ ^๑ คะ ^๑ เสี่ย.	ม้าขาว ตัวนี้ เล็ก นึก.
(๑๓) ฮ้อ ^๑ ทัว ^๑ เซี่ย ^๑ เตีย ^๑ เซี่ย.	ลาก รถคันเล็กได้.
(๑๔) เซี่ย ^๑ คะ ^๑ ทัว ^๑ อิม ^๑ มอ ^๑ ทัว.	รถใหญ่ ^๑ นั้ก ลาก ^๑ ไม่ ^๑ ได้.
(๑๕) เซ้า ^๑ อู ^๑ ไม ^๑ .	หม้อ ^๑ มี ^๑ หรือ ^๑ ไม่.
(๑๖) บ้อ ^๑ เซ้า.	หม้อ ^๑ ไม่มี.

ประโยค จีน

คำ แปล

(๑๗) โฮ่ว เซีย เบ๊ เจียะ. ให้ม้าเล็กกิน.

(๑๘) ลือ คื่อ คิน ตึง ไถ่. เข้าไปทุ่งกลับมา.

—*~*~*~*—

บทที่ ๔ ว่าด้วยหนังสือ

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
จื่อ แห่ะ	หนังสือ เล่ม	เจีย	บน
เก	อีก, มาก	อี้ย	ที่
ปั้ง	เล่ม (หนังสือ)	เคียะ	หยิบ
ต, อา ตี	น้อง ชาย	ซา	สาม
บง	วาง	ทก	อ่าน
เลียว	แล้ว, หมก	ซัง	โต๊ะ
เจีย +	เสียง	กั	เก่า

ประโยค จีน

คำ แปล

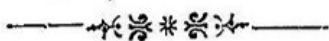
(๑) จี ปั้ง จื่อ แห่ะ ติว ปั้ง. หนังสือเล่มนี้เล่มใหญ่.

(๒) บง คื่อ ซัง เจีย. วางอยู่บนโต๊ะ.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๓) ลื่อฮอเคียะ ไต้ทัก. เจ้าควรหยิบมาอ่าน.
- (๔) ไม่ทักคะ ตัวเซี่ย+. อย่าอ่านให้ตั้งนึก.
- (๕) อี้เซี่ยปั้งจื่อเซอะ เกซา มีหนังสือเล่มเล็กอีก ๓ เล่ม.
ปั้ง.
- (๖) ต้อฮื่อเตียซัง. อยู่บนโต๊ะตัวนั้น.
- (๗) เคียะไฮ่วลื่ออาตีทัก. หยิบให้น้องชายของท่านอ่าน.
- (๘) ทักเลี้ยวบั้ง กู๋ฮุย. อ่านแล้วเอาไว้ที่เก่า.

บทที่ ๕ ว่าด้วยน้ำชา

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เต้เจ็ง	ถ้วยชา	เท็ง	หน้าต่าง
เลาะ	ลง, ใส่	ฮวยถก	ถ่าน
หู่	สำหรับ(คำแทนชื่อ)	คา	เซ็ง, ตีน
ฉิน	เยื่อ, หลาว	ลี้+	พืด (นาม)
เต้	ชา	เต้กวน	กา น้ำร้อน

ศัพท	คำแปล	ศัพท	คำแปล
บุ	ต้ม	เอีย	พืด(กรรมา)
ไซ	ตั้ง	ตั้ง อวย	กา ทอง แถง
เทีย	กู	ฮวย	ไฟ
ชง	ชงใส่	เต้ บี	ใบชา
ฮวงไล่ว	ฮิง ไถ่	กั๊น	เตือด
ตั้น, เต็ง	คอบย	ยวระ	ร้อน
ไซ	ริน	เจียเอียเต้าะ	จึงจะติด

ประโยคจีน

คำแปล

(๑)	ฮิว + ฮี เต้เจ็ง เจ็ก หู่,	ฉันมีถ้วยชาสำหรับ ๑.
(๒)	บง ตอ เต ชง.	วางอยู่ที่โต๊ะ หน้าร้อน.
(๓)	ไซ ตอ เต็ง คา.	ตั้งอยู่เชิง หน้าต่าง.
(๔)	ฮี เต กวน เจ็ก ไท.	มีกาหน้าร้อน ๑ ใบ.
(๕)	ลือเคียะ ตั้ง อวยเต้าะ	ท่านเอา กาทอง แถงใส่ น้ำเย็น.
	ชั๊น จั๊ย.	

ประโยคจีน

คำแปล

(๖) คือ ^๕บู๊ ^๕ต้อ ฮวง ^๕โล้ว. ไป ^๕คัม ^๕ที่ ^๕อั้ง ^๕โล่.

(๗) ^๕เคี่ยะ ฮวย ^๕ถัว ^๕เลาะ ^๕หยิบ ^๕ถ่าน ^๕ใส่ ^๕อั้ง ^๕โล่.

ฮวง ^๕โล้ว.

(๘) ^๕ฮวย ^๕เจีย ^๕เอี้ย ^๕เต้าะ, ^๕ลือ ^๕ไฟ ^๕จิ้ง ^๕อะ ^๕ติก, ^๕เจ้า ^๕คอบ ^๕กู่.
^๕ตัน ^๕เทีย.

(๙) ^๕จู้ ^๕กุน ^๕เลี้ยว, ^๕เคี่ยะ ^๕ได้ ^๕น้ำ ^๕เคือก ^๕แล้ว, ^๕เฮา ^๕มา ^๕ซง.
^๕ซง.

(๑๐) ^๕เคี่ยะ ^๕เต๋ ^๕บี้ ^๕เลาะ ^๕เกๆ. ^๕หยิบ ^๕ใบ ^๕ซา ^๕ใส่ ^๕มาก ^๕ๆ.

(๑๑) ^๕ไซ ^๕เจ็ก ^๕เจ็ง ^๕ได้ ^๕ไฮ่ว ^๕ริน (น้ำ ^๕ซา) ^๕มา ^๕ให้ ^๕ฉัน ^๕ด้วย ^๕หนึ่ง.
^๕อิว.†

(๑๒) ^๕เต๋ ^๕คะ ^๕ยัวะ, ^๕บ้วย ^๕น้ำ ^๕ซา ^๕ร้อน ^๕นั้ก, ^๕ยั้ง ^๕กิบ ^๕ไม่ ^๕ได้.
^๕หอ ^๕เจี่ยะ.

บทที่ ๖ ว่าด้วยक्रमนักเรียน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ยิตยิต	ทุกวัน	เอียบ	และ, ก็
กุนจื่อ	สุขภาพ	ชั	เวลา
เอ๊ะตั้ง	โรงเรียน	เซียบ	เขียน
ไหลด	ใน	เตียม ๆ	เฉย ๆ
ชินแซ	ครู, อาจารย์	ยี่	ตัวหนังสือ
กั้ง	ด้วยกัน, กับ	จ้อ	นี้
ก่า	สอน	ท่า	ว่า, บอก
ซั้ง	เล่น	อ้วย	พูด, ภาษา
จื่อ	หนังสือ	เงียบ	งาม
เฮียะ	หยุด, เลิก	เอ๊ะ	เรียน, เล่า
ไซ้เซ็ง	ปัญญาที่	ตีไก	สิ่งใด, อะไร
ช่วย	เร็ว, ไว	บัต	รู้จัก, รู้
เซี่ยะ	รัก	กิมยิต	วันนี้
ก้วย	เกิน	บัตนี้	คนอื่น
บัตนี้	รู้จักคน		

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) อิว + ยี่ต ยี่ตคือเอ๊ะตั้ง. ฉันไปโรงเรียนทุกวัน.
- (๒) ซินแซ ท้า อิว + ทัก จื่อ. ครู สอนฉัน อ่านหนังสือ.
- (๓) เอีย ท้า อิว + เซีย ยี่. และ สอนฉัน เขียนหนังสือ.
- (๔) กิมยิตท้า อิว + เซีย ยี่. วันนี้ว่า ฉัน เขียนหนังสืองาม.
- (๕) อี้ ท้า อิว + นั้ง กุนจื่อ. ว่าฉันเป็นคนสุภาพ.
- (๖) ต้อเอ๊ะตั้งไหล อี้ม
กั้ง นั้ง ชึ่ง. อยู่ในโรงเรียนไม่เล่นกับใคร.
- (๗) เอียะซี่ เอีย เตียมๆ จ้อ. เวลาหยุดก็นั่งเฉย ๆ.
- (๘) เอีย อี้ม ท้า เกอ อ้วย. และไม่พูดมาก.
- (๙) ซินแซ ท้า อิว + ไช้เซ็ง. ครูพูดว่า ฉันขี้ขลาด.
- (๑๐) เอ๊ะ ท้า เกอ คัวย บิต. เรียน สิ่งใดรู้ไว้.
- (๑๑) ซินแซ อี้เอียะ อิว + เก
กัวย บิต นั้ง. ครูท่านรักฉันมากกว่าคนอื่น.

บทที่ ๗ ว่าด้วยการใช้คนไปตลาด

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
อายัน	ชื่อคน	พวด	บาท
เถยฮ้อ	ปลาช่อน	ฮำ	หอยแครง
ฉี่	ตลาด	ฮำ*	วัว
ลี	สี		สลึง
มัวยะ	ของ	เกย	ไก่
ฮ้อ กว	ปลาแห้ง	ฮี้	สด
เท้อลื่อ	นายห้าง	ฮ้วน	เลือก
จยหอย	ปูทะเล...	เบาะคัก	หอยกะพง
ทื่อ	หมู	ฮื่อ	เข็ด
ก๊ะ	กบ	ฮ้วง	เฟือง
บ๊ะ	เนื้อ	เหตทา	แก
กือ	มัน (มะปุย)	เดี้ยบ	เม็ก, ท้ว
ไซ่ล่วน	หอยแมลงภู่	ลีมิ	อะไร

ศัพท	คำแปล	ศัพท	คำแปล
คะตี	จะไซใหม่	ตู	ทอง
จิบ	ลึบ	เอียฮ้อ	กิติ, กิติ
ฮ้อ ปิ่ง	ปลา หึ่ง	เค็ง	เซ่ง
เฮ้	กั๋ง	เฮียฮ้อปิ่ง	ปลาจระเมือกหนึ่ง
ลี	ไซ	กิน	ซัง (มาทราน้ำหนัก)
เตยวะ	ตัว (สำหรับกั๋ง)	เกา	มอย
จี้เข้าะ	เหล่านี	จงไผ่ว	พ่อครัว

ประโยคจีน

(๑) อายัน, ลือ คือ นี
คือ ไบ๋มัววะ.

(๒) เท่าลือ, ไบ๋มัว ตี้เก้.

(๓) คือ ไบ๋มัว ตือบ๊ะเจ็กพ่อต.

(๔) ไบ๋มัว กู๋ * บ๊ะ น้อพ่อต.

(๕) ไบ๋มัว เกยเจ็กเจียะ, ฮวน

บย บย.
!

คำแปล

เข้ายัน, เข้าไป ตลาดไปซื้อ
ของ.

นายห้าง, ซื้ออะไร.

ไปซื้อ เนื้อ หมู บาท ๑.

ซื้อ เนื้อ วัว สองบาท.

ซื้อไก่ ตัว หนึ่ง, เลือกอื่น ๆ.

ประโยค จีน

คำแปล

- (๖) ไบ๋ยอ๊ะ น้อเจ็ยะ, ซ้วน ซ้อเบ็ค ๒ ตัว, เลือกแก๊ ๆ.
เล้าเหลา.
- (๗) ไบ๋ย เล้ยฮ้อ ซี้ บ๊วย. ซ้อปลาช่อน ๔ ตัว.
- (๘) ไบ๋ย เล้ย ฮ้อ กัว ซ้อปลาช่อนแห้งห้าตัว.
โง้ว บ๊วย.
- (๙) ไบ๋ย จุย หอย ซี้เจ็ยะ, ซ้อปูทะเล ๔ ตัว, เลือกตัวโต
ซวนท้าวเจ็ยะ กะฮู้ก้อ. กับมีมัน.
- (๑๐) ไบ๋ยฮำเจ็กจี้, ซวนซี้ ๆ. ซ้อหอยแครง ๑ สลึง, เลือกเขา
สก ๆ.
- (๑๑) ไบ๋ยเป๊ะคักเจ็กฮวง, ซ้อหอยกระพงเฟือง ๑, เลือกตัว
ซวนท้าวเลียบกะบ๊วย. โตกับฮ้วน.
- (๑๒) ไบ๋ยไฮ้ลวนเจ็กตุ, ซ้อหอยแมลงปู้ ๑ กอ, เลือก
ซวนท้าว ๆ ตุ. กอโต ๆ.
- (๑๓) ไบ๋ย ฮี้ต๊อง จับเค็ง. ซ้อปลาหึ่ง ๑๐ เซ่ง.

ประโยค จีน	คำแปล
(๑๔) ไบ๋ย ซึมิ ฮื่อ ปิ่ง.	ซื่อปลา นึ่ง อะไร.
(๑๕) ไบ๋ย เซีย ฮื่อ ปิ่ง.	ซื่อปลา จระเม็ค นึ่ง.
(๑๖) เท่าลื่อ, ไฮ้อ ไบ๋ย แบ๊ะ
เซีย คะลี้.	นายห้าง, จะ ซื่อ จระเม็ค ชาวไซ
ไหม.
(๑๗) ฮื่อ แบ๊ะ เซีย ไบ๋ย แบ๊ะ
เซีย, บ้อ แบ๊ะ เซีย ไบ๋ย
โอว เซีย เอีย ฮื่อ.	มี จระเม็ค ชาวซื่อ จระเม็ค ชาว,
ไม่มี จระเม็ค ชาวซื่อ จระเม็คท่า
กก็ได้.
(๑๘) ไบ๋ยซึเฮ้นอกกิน, ซวาน
ท้าว ๆ เตียวะ.	ซื่อ กุง ลก๒ ซิ่ง, เลือก ท้าว โต ๆ.
(๑๙) คื่อ ไบ๋ย เลียว ทัง ไล้.	ไปซื่อแล้ว กลับมา.
(๒๐) จีเฮาะ มิว ยะ คื่อ
เกา จง ไผ้ว.	ของ เหล่า นีมอบให้พ่อครัว.

บทที่ ๘ ว่าด้วยการชี้รถลาก

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ชีว เขีย	รถ ลาก	ใจ กวน	คอย คุ
เอียว กุ่ย	แพง หน้อย	ไถ่ว	ทาง
นั้น	เรา	เตี่ยว ^๑	เส้น, สาย
ไถ่ว แท้	หนทาง	ถัน ถ้อ	นิก หน้อย
ใจ ช้วง	คอย ระวัง	เซียง เกี่ยม	อย่าง หน้อย
เซ็งชีว แป้	เสา ชิงช้า	ปี้	สลัก, หลบ
ไหนแท้	นายใหญ่	หิง	ไกล
เตยะไถ่	ต้อง เขา	เก่า	ถึง
ต๋อย	คู่	ตีต	ตรง
ชื้อเนี้ย	ต่อ (ต่อราคา)	คืด	ขอ, ขอให้
เอ้า	หลัง (ข้างหลัง)	ไถ่	เขา

๑ เป็น คำแทน ชื่อ ใช้เฉพาะ ของยาวๆ หรือเป็น เส้นๆ เช่น ทาง, ฝ้าย, และ เส้นไหม

ศัพท์ คำแปล
 ใต้หลัง กรรณา
 ยี่จ๊ับโห่งว ยี่ลียห้า
 เค้าไ้บ่ย ข้างหลัง
 บ้อทังเซ็ก ไมโครซ่าผาญ

ประโยคจีน

(๑) ชิวเซี่ย, คือเซ็งชิว
 แบ้, ไ้เยยะเจ็ย.

(๒) เซ็งชิวแบ้ไ้วคะหิง.

(๓) เตยะไ้ย ยี่จ๊ับโห่ง
 สตางค์.

(๔) คะ กุ่ย จ๊ับยี่ สตางค์
 ฮ้อไ้.

(๕) ฮ้อมฮ้อ, เซียงเกี่ยม
 เตยะยี่จ๊ับ สตางค์.

ศัพท์ คำแปล
 ไ้บ่ย ข้าง, ซีก
 กุ่ย แพง
 เยยะเจ็ย เท่าไร
 เตยะเตยะ. หน่อหน

คำแปล

รถลาก, ไปเสาชิงช้า, เขาเท่าไร.

เสาชิงช้าทางไกลหนัก.

ต้องเอา ๒๕ สตางค์.

แพงหนัก ๑๒ สตางค์ไ้ใหม่

ไม่ได้, อย่างน้อยต้อง ๒๐ สตางค์.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๖) เคียวก๋ย, ฮิว + โฮ่วลือ
จี้บ โง่ว สตกค์. แพงหน่อย, ฉันให้เอง๑๕ สตกค์.
- (๗) ฮ้อ, ฮิว + ไ่ช้อ. เขา, ฉันจะไปละ.
- (๘) เจิงชิว แบ้วไ่กั้วเท้า
ฮิว + บ้อทังเซ็ก. คนทางเสาชิงช้า ฉันไม่ใคร่
ชำนาญ.
- (๙) ไหนเท้า, ลือเตียะกั้ง
ฮิว + ต่า. ท่านต้องบอกกับฉัน, นายใหญ่.
- (๑๐) ฮ้อ, บ้อเซียงกั้น. ได้, ไม่เป็นไร.
- (๑๑) ตี้ยจี้เตียวไ่กั้ว ตี้ต
ตี้ตช้อ. ตรง ๆ ไปทางนี้.
- (๑๒) จี้เตียวไ่กั้ว เจียคะ
เจีย ลือไ่กั้วน. ทางสายนี้ รถมากนัก
แกลกขยคุ.
- (๑๓) เตียะ ทิว หอ ฮ้อ, ไม้
ลือเตียเตียะ นั้ง. ต้องลากที ๆ, อย่าให้กระทบคน.

ประโยค จีน

คำแปล

- (๑๔) เข้า ^๑ไป ^๒ซื้อ ^๓เบ ^๔เตี ^๕ย ^๖ได้, มีรถม้ามาข้างหลัง, เราหลีก
 นั้น ^๗ไป ^๘ซื้อ ^๙แจ ^{๑๐}ก ^{๑๑}ไป ^{๑๒}ย. ไปข้าง ๑.
- (๑๕) เก่า ^๑ได้ ^๒ข ^๓ว, ^๔อ ^๕อ, ^๖อ ^๗ว + ^๘ถึง ^๙แล้ว, ^{๑๐}ก็ ^{๑๑}ละ, ^{๑๒}ฉัน ^{๑๓}จะ ^{๑๔}ลง.
 ได้ ^{๑๕}เกาะ.
- (๑๖) จับ ^๑ง ^๒อ ^๓ว ^๔ส ^๕ต ^๖าง ^๗ค ^๘์ ^๙ไ ^{๑๐}ย ^{๑๑}ว ๑๕ ส ^{๑๖}ต ^{๑๗}าง ^{๑๘}ค ^{๑๙}์ ^{๒๐}ให้ ^{๒๑}แ ^{๒๒}ก.
 ล ^{๒๓}ือ.
- (๑๗) ไหน ^๑เท ^๒้า ^๓ไ ^๔่ ^๕ล ^๖ง. นายใหญ่ ^๗กร ^๘ร ^๙ุ ^{๑๐}ณา.
- (๑๘) ค ^๑ิด ^๒อ ^๓ว ^๔+ ^๕เก ^๖ล ^๗น ^๘ล ^๙ือ. ขอ ^{๑๐}ให้ ^{๑๑}ฉัน ^{๑๒}อีก ^{๑๓}น ^{๑๔}ิด ^{๑๕}ห ^{๑๖}น ^{๑๗}อ ^{๑๘}ย.
- (๑๙) อ ^๑้ม ^๒อ ^๓อ, ^๔อ ^๕ว ^๖+ ^๗ก ^๘ง ^๙ล ^{๑๐}อ ^{๑๑}อ ^{๑๒}ไม่ ^{๑๓}ไ ^{๑๔}้, ^{๑๕}ฉัน ^{๑๖}ค ^{๑๗}อ ^{๑๘}ต ^{๑๙}ก ^{๒๐}ล ^{๒๑}ง ^{๒๒}ก ^{๒๓}ับ ^{๒๔}แ ^{๒๕}ก ^{๒๖}แล้ว.
 เน ^{๒๗}ย ^{๒๘}เท ^{๒๙}ย ^{๓๐}เท ^{๓๑}ย ^{๓๒}ะ ^{๓๓}เล ^{๓๔}ย ^{๓๕}ว.

บทที่ ๙ ว่าด้วยการซื้อกางเกงแพร

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ไต่	กางเกง	น้ำ	สีน้ำเงิน
ฐ	ไหม	พี	ดูน (ไหมทอง)

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ตัว	แพร	สู้	เลียน
ชี้ต	เจ็ท	เก็จ	ราคาสิน
เสียง	อย่างที่ ๑	ซำกวงแซ	สีตากุ้ง
พัวต	บาท	เอ็ย	เป็น
เข็ย	เข็ญ	ควัยะ * ฟ้า	สีฟ้า
ทอเข็ยคา	ผ่านราคา	เบ็เอ็ย	เหมือนอย่าง
จ็ไหล	ในนี้	เท็ย	ดู
เก็ยม	ข้อม, น้อย	เอ็ย	อย่าง
เท่าเก	นายบ้าน	จ็อี่	อย่างไร, ทำไม่
อิว	ละเอ็ยค	เฮ็ย	ถ้า อย่างนั้น
ต็เซ็ก	สีโต	โม็ย	ขาย
จ็ท	แผ่น	ตั้ง	ให้ (แก่ผู้ใหญ่)
งัน	เงิน	โม็ย	ซื้อ
ยั้ง	เหมือน	เปา	ห่อ
ก้ำเข็ย	ขอมใจ		

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) เท่าลื้อ, เชียงฮื้อ ตัว ไชว ฮู่ไม้. นายห้าง, กางเกงแพรสีที่ดมีใหม่.
- (๒) ฮู่, เชียงโล่จี้ หลัดจ้อ. มี, เชิญเข้ามา นั่งข้างใน.
- (๓) เท่าเก ลื้อฮื้อ ตี้เซ็ก. นายบ้าน, ท่านต้องการสีไต.
- (๔) ฮิว+ฮื้อ นำฮู่ ตัว น้อเตี้ยว, ซำกวงแซ เงิน ๒ ตัว,
 แจกเตี้ยว, สีตากุ้ง ๑ ตัว,
 คิวยะ* นำแจกเตี้ยว, สีฟ้า ๑ ตัว,
 โอว แจกเตี้ยว, สีดำ ๑ ตัว,
 แม่ฮู่ แจกเตี้ยว. ขาวเลียน ๑ ตัว.
- (๕) ฮื้อ, ฮิว+เคี้ยวเซียง ไต้, ฉันหยิบอย่างทีใด ๆ มาให้
 เลียงไฮ่ว ลื้อ เทย. ท่านดู.
- (๖) นำฮู่ ตัว จอนี้ ไบ๊ย. แพร เลียนสี น้ำเงินขายอย่างไร.
- (๗) แจกเตี้ยว ซิตพวด. ตัวละ ๗ บาท.

ประโยค จีน

คำแปล

- (๙) ตะ ก๋วย, ล้อไม้ ทอ
เซี่ย คา. แพงนัก, ทำนอย่านราคา.
- (๑๐) อิว + บ้อ ทอ เซี่ยคา
ชิตเก๋ ลัก พ่วต. ฉิมไม่ผ่านราคา ราคาแน่ ๗ บาท.
- (๑๑) เกี่ยม ลัน ล้อ ฮ้อ ไม้.
ข่อม เล็ก น้อย ใต้ ไหม.
- (๑๒) อ้อม ม้อ.
ไม่ได้.
- (๑๓) ฮ้อ, อิว + ไบ๊ย นำ ลู่
น้อ เตี่ยว. ก็ละ, ฉิมฮ้อสีน้ำเงินเลียน ๒ ตัว.
- (๑๔) ซำ กวง แซ ไบ๊ย มิ เก.
สี ตากุ้ง ชาย ราคาใด.
- (๑๕) เท้า เก, อิว + ก้ำ ชิต ชิต
บ้อ ทอ เซี่ยคา. ฉิม พุก แน่ ๆ ไม่ผ่านราคา,
นาย บ้ำน.
- (๑๖) เจ็ก เตี่ยว เตี่ยะ ลัก
พ่วต งัน. ตัว ๑ ต้อง ๖ บาท.
- (๑๗) อิว + ไก่ ติว ฮ้อ, ชี
บะ อิว จิต. แพรของฉิมนี้, เนื้อใหม่ละเอียก
แน่.

ประโยคจีน	คำแปล
(๑๗) ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓ +.	แพรว ของ คนอื่นไม่เหมือนฉัน.
(๑๘) ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓.	ถูก ๆ เขา ก็ ขาย ใต้.
(๑๙) ๕๓ ๕๓ * ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓.	สีฟ้า แพรว ดำ ชาว เลียน ราคา
เหมือน กัน ใหม่.
(๒๐) ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓.	ราคา เงิน อย่าง เดียว กัน.
(๒๑) ๕๓ + ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓, ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓.	ฉัน จะ ช้อ ๖ ตัว, ราคา เงิน ย่อม
เล็ก น้อย ใต้ ใหม่.
(๒๒) ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓, ๕๓ + ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓.	ถ้า อย่าง นั้น, ท่าน ช้อ ๖ ตัว, ฉัน
ยอม ให้ ท่าน ๑ บาท.
(๒๓) ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓ ๕๓
๕๓ + ๕๓ ๕๓.	ที ละ, ท่าน หยิบ มา ให้ ฉัน เลือ ก.

ประโยค จีน

คำแปล

(๒๔) อิว†เคียะจี ลักเตี่ยว, ฉันเฮา ๖ ตัวนี้, ท่านขอให้ฉัน.

สี่ กงอว†เปา.

(๒๕) เท้า ล้อ, จี จับชิต เงิน ๑๗ บาท ให้ท่าน, นายห้าง

พิวต งัน ไช่ว ล้อ.

(๒๖) ฮ้อ, กำ เขียบ. ที่ละ, ขอบใจ.

—*~*~*~*—

บทที่ ๑๐ ว่าด้วยการไปตัดเสื้อ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ชา	สี่ เสื้อ	สี่สี่ ต ค	ชนิดใด
หลง จั้ง	ี่ ี่ ทง นิน	จั้ง	ชนิด
กา	ตัด	บั้น เท้า	ตัวอย่าง
ชู่ย ใจ	ตามแต่	เจียแซ	อย่างนี้
ฮั้ง	ห้าง	เซย	ก่อน
ฮะ	ขอบ	จ้อ	เช่น, ทำ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เชื่อม ล้อ	สยาม	ล้อ	ไหล
มัน	ช้า	เคี้ยว	ต้อง, ถูก
ค้อน	รูป, อย่าง	ที่	เย็บ
จี้เคา	ควรวี	เกี่ย	เรียก
เช็ก	คุณเคย	ที่ กัง	การ.เย็บ
คิงช่วย	งาน	ไซ่หู่	ช่าง
อิม ก้า	ไม้กล้า	จื่อเยียน	จำเข็น
ชย เซ็ก	ชยชขยาย	ยัต แม่	กลางวันกลางคืน
สิง เก	คิด เกิน	มั่ว ยะ	ทำ, ของ
เม	เร็ว	เปี่ย	รีบ
ไบ๋ย	ไม่	กย ยิต	กีวัน
ชือ	ธุระ, การ	เตย เท้า	มัด จำ
บว	ควิ่ง	เจีย ฮือ	จึงที, จึงแล้ว
เอ็ง	ไซ้	นึ่ง	ทำน

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) เท่าลื้อ, อิวได้ กาศา. นายห้าง, ฉินมา ตัก ลื้อ.
- (๒) ฮ้อ, ไหนเท้า, เขีย ไค้, นายใหญ่, เซียวมานั่งใน
ได้ จี้ ฮึง ไหล จ้อ. ห้างนี้.
- (๓) เขีย เจียะ เต้. เซียวรับประทานน้ำชา.
- (๔) กำเขีย. ชอบใจ.
- (๕) ไหนเท้า, ลื้อโอ้ กาศา, ท่านอยากจะตักลื้อ, เอาอย่างใด,
ได้ ตัก คี. นายใหญ่.
- (๖) ลื้อ อิว บ๊วยบั้น, เคียะ ท่านมีตัว อย่างผ้า, เขา มาให้
ไฮ้ว อิว † เขีย เทีย. ฉินดู ก่อน.
- (๗) ไหนเท้า, จี้ เซ้าะ ตัว อย่างผ้า เหล่านี้ที่ ๑ ทั้ง นี้,
บ๊วยบั้น ลงจง เลียง. นายใหญ่.
- (๘) ช้วย ใจ ลื้อ ฮะ. สุก แต่ท่านชอบ.
- (๙) ลื้อ ฮะ ตัก แจก จิง. ท่าน ชอบ ชนิดใด.
- (๑๐) อิว † ฮะ จี้ แจก จิง. ฉิน ชอบ ชนิดนี้.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑๑) เจียแซ่ กาจ้อเซี่ยม
 หนึ่งไก ซา ค้วน, เจ็ก
 เตียวเก๊จี้ เยี่ยะเจีย.
 อย่าง นี๊ตัก เข็ญรูปเสื่อ คนสยาม,
 ทัวหนึ่ง ราคาเท่าใด.
- (๑๒) ไหนเท้า, ลือเซกหนึ่ง
 อิว + อิม กาชังเก.
 ท่านคูนเคยกัน, ฉั้นไม่กล้า
 คิดมาก, นายใหญ่.
- (๑๓) ชึงจ้อจับพิวตั้งน.
 คิดเข็ญเงิน ๑๐ บาท.
- (๑๔) เจียแซ่ คะ ก๋วย.
 อย่าง นี๊ยัง แพง.
- (๑๕) ไหนเท้า, ไบ๊ยก๋วย,
 บัด หนึ่งอิว + บ้อไบ๊.
 ไม่แพง, นายใหญ่, คนอื่นฉั้น
 ไม่ขาย.
- (๑๖) ฮ้อ, กัง อิว + กา
 บัวลือ.
 เขาเถอะ, ตักให้ฉั้นครึ่งโหล.
- (๑๗) ลือ เตี่ยะ กาชาค้วน
 เหงียเงีย, ที่กัง
 เอีย หอ ฮ้อ.
 ท่านต้อง ตักรูปเสื่องาม ๆ, การ
 เข็ญ ต้อง ดี ๆ.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑๘) ไหน่เท้า, อิว + จื่อ
เขียน เตยะ มัว ยะ
ห่อ ฮื่อ.
- (๑๙) เท้าล้อ, กุยยิตเจียฮื่อ. นาย ห้าง, ก็วัน จะ แล้ว.
- (๒๐) ไหน่เท้า, ไต้ล้ง,
เอียว มั่น, จี้ เคา คัง
ช่วย คะ เจีย, เตยะ
เกจ็บ ไ่วยิตเจียฮื่อ.
๑๕ วัน จึง จะ แล้ว.
- (๒๑) จ็บ ไ่ว ยิต คะ มั่น,
ลือชยุ แซก เอียวเม้.
๑๕ วัน ซ้าหนัก, ทำน ขยับ ขยาย
ให้เร็ว หน่อย.
- (๒๒) จ็บยิตคะฮื่อไม, อิว +
ฮื่อ ฮื่อ ไ่ว เอ็ง เตยะ.
๑๐ วัน แล้วใหม่, ฉัน มี จูระ
จะ ต้อง การ ใช้.
- (๒๓) เจีย แซ, อิว + เกีย
ไซหู่ ยิตแม่ ไ่ว
ฮื่อเบี่ย จื่อ.
ถ้าอย่าง นี้, ฉัน ขอ กว่า ซ่าง ให้ เขา
รีบ ทำ ทั้ง กลาง วัน กลาง ค่ำ.

ประโยค จีน

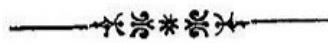
คำแปล

(๒๔) ฮ้อ, จั๊บยิต ไหนเท้า ใต้, ๑๐ วันท่าหมาเอา, นายใหญ่.
ลื้อได้ เคียะ.

(๒๕) เจีย แซ, อิว + เคียะ อย่างนี้, ฉินเอาเงิน ๑๕ บาท ให้
จับ โง้วพิวตงัน โฮ้ว ท่าหมเช่นมัดจำ.
ลื้อ จ้อ เตียเท้า.

(๒๖) ฮ้อ, กำ เซีย กิลละ, ขอบใจ.

(๒๗) นันเซี่ย, อิว + โฮ้วตัง. เสิญท่าน, ฉิน จะ กลับ.

บทที่ ๑๑ ว่าด้วยการไปเยี่ยมเยือน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ดู๋	บ้าน	เท่าเกเนี้ย	นายผู้หญิง
ออย	รักษา	แบ๋	ป่วย, โรค
แจ็กเกยดู๋ ^๑	บ้านหลังหนึ่ง	โหวอวะ	สหาย
ตั้น	แซ่ตั้น	ช้วนยู๋	หาขปรกติ

๑ เกย (สรรพนาม) ใช้เฉพาะ แทนชื่อ บ้านเท่านั้น

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ตีเตียง	ใคร	ชู้ต	ออก
ออยฮวบ	วิธี รักษา	ทัง กว	ตะกั น
ตีเตียงไก	ของใคร	ยิบ	เข้า
ใจแซ	อย่างไร	อ้วง ซี้	แต่ก่อน
ชอแข็ง	สำหรับใช้	ก๊ว	นาน
แมะ	ตรวจโรค	อึด	นอน
ช	เวลา	เยยะ ก๊ว	นานเท่าใด
แมะลี	การตรวจโรค	เอ็ กว	ย้าย
ชู้ยั้น ^๑	ผู้หญิง	ตีโก นึ่ง	คนใด
แมะลีเจ็ง	การตรวจโรค) ชำนาญ	เจ้าคิ	ลูก ชั้น
เม็ยเผียน	ภาค ช้อ	ชิน แซ	หมอ, ครู
เอ็ยะ	กำหนด	เถ็ง	คอย
เอ็ยะ	ยา	คิต ไคว	อุล้าห์

๑ ชู้ยั้น สำหรับใช้เรียก แทน ภรรยา ก็ได้ ถ้าเป็น คำยกย่อง
ต้อง เรียกว่า เท้าเก เนย

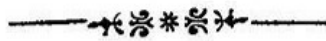
ประโยคจีน	คำแปล
(๑) จี้เกย๋ฉู่ ต่เตียงไก๋.	บ้านหลังนี้ของใคร.
(๒) เท่าเกหลีไก๋ ฉู่.	บ้านของท่าเกหลี.
(๓) อี้ นั้ง ฉู่ ต้อ ไม๋.	ตัวเขา อยู่ไหม.
(๔) ต้อ, อี้ ซอเอ็งไก๋ นั้ง
ท้อ อี้ อี้ต้อ.	อยู่, คนสำหรับใช้ของเขาว่า
เขา นอนหลับไป.
(๕) อี้ ชู่ยั้น ต้อ ไม๋, ต้อ.	ภรรยาของเขาอยู่ไหม, อยู่.
(๖) ลือ เคียะอว + จี้ ไก๋
เมี่ย เมี่ยน คือ เกา อี้
ชู่ ยั้น.	ท่าน เอาก้าค ชื่อของ ฉี่หนีไป มอบ
ให้ภรรยาเขา.
(๗) เท่าเกเนี่ย อี้ นั้ง อี้ม
ไชวอวะ, อี้ม ซอชู้ต
ไต้ เซี่ย ลือ.	นายผู้หญิง ตัวเขา ไม่สบาย
ออกมา เจริญท่านไม่ได้.
(๘) เท่าเกเนี่ย เซี่ย ลือ
ยิบคือ ไหลจ้อ	นายผู้หญิง ให้เจริญท่านเข้า
ไป นิ่งข้างใน.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๙) เท่าเกเนี้ย. ลื้อ นึ่ง
อิม ไชวอวะ เยอะ กู.
นายผู้หญิง, ทิวทำนไม้สขา
นานเท่าใด.
- (๑๐) น่อ ซา ยัด เซย.
สอง สาม วัน ก่อน.
- (๑๑) ลื้อ เซีย ตัก ไก่ ซินแซ
ไล่ อย.
ท่านเชิญหมอกคนไหนมา รักษา.
- (๑๒) อิว ตัก เซีย ตัน ซินแซ
ไล่ อย.
ฉันเชิญ หมอ แซ่ ตัน มา รักษา.
- (๑๓) ลื้อ เซีย อี ไไล่ อย
กย ยิต.
ท่านเชิญ เขา มา รักษา ได้กี่วัน.
- (๑๔) อี ไไล่ อย ซวบ ใจ แซ.
วิธี รักษา ของ เขา อย่างไร.
- (๑๕) อี ไไล่ แม่ ลี เจ็ง อี
เอยะ อิว ตัก คัด ไคว
เจยะ เอยะ เก จบ ยิต
แบ่ ช้วน ยี่.
การ ตรวจ โรค เขา ชำนาญ เขา
กำหนดให้ฉันดูส่าห์กินยาอีก ๑๐ วัน
โรคหาย ปกติ.
- (๑๖) เท่าเก ตัก ซื่อ ต.
นายบ้านนอนเมื่อเวลาใด.

ประโยคจีน	คำแปล
(๑๗) ทัง กัว เจีย อี้ต.	ฟัง นอน เมื่อ ตะกี.
(๑๘) อี้ อ้วงซี้ อี้ตเยยะกี.	เมื่อ แต่ก่อน เขา นอน นานเท่าใด.
(๑๙) เตยะ เอ็กว อี้ เจีย เจ้า คี.	ต้อง บ่าย เขา จึง จะ ลุก ขึ้น.
(๒๐) เจีย แซคะ กัว อิว † อิม ฮอเถิง.	ถ้าอย่างนี้ นานนัก, ฉัน คอยไม่ได้.
(๒๑) เท่าเก เนีย, นันเซี่ย, อิว † ไต้ตั้ง.	เชิญ ท่าน เอะอะ, นายผู้หญิง, ฉัน จะ กลับ.

บทที่ ๑๒ ว่า ด้วยปี เดือน วัน ค่ำ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
อาไน้ว	ลูก	ทิว	ฤดู
ไห	กุน	เจียคิ้ว ยะ*	เดือนอ้าย (จางจัน)
ไต้ย	เอี้ย	ฮัน	ชาน
เสี่ย	ชาติ	ยี้คิ้ว ยะ*	เดือนยี่

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ชาคิ้ว ยะ *	เดือนสาม (ข้างจีน)	คะใจ	จะ รู่ใหม่
เบ้า	เกาะ	ชือ	หนู
คิ้ว ยะ * ต้ว	เดือนถ้วน	น	ซี่
ชิน	มะโรง	จิว *	วัว
คิ้ว ยะ * แซย	เดือนขาด	คิ้ว ยะ *	เดือน
จ	มะเล็ง	ไฮ้ว	เสือ
ชิวอิต	ขึ้นค่ำ ๑	เตีย ๑	คุณพ่อ
ไจ้ว	มะเมียบ	ไถ้ว	กระท้าย
เตียม	แค้น, โมง	เจ็ง	เคย
บ	มะแม	เล็ง	มังกร
เตียมเจ็ง	ชั่วโมง	ขอเอ้าะ	ควรถ่า
ชิน	วอก	จิว	งู
กั้ง	รวม	เทีย	ฟง
อิว	ระกา	เอีย †	แพะ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ยี่ ^๑	ตัวหนังสือ	จ้อ	ชว
ชู้ต	จอ	เก๊า	สิง
ช้อล	มีทะเละ เป็น	โก้ว	โบราณ
ลี้	ธรรมเนียม		

ประโยค จีน

คำแปล

(๑) อาไน้ว ไต่ย, ลือ คือ
เอ้าะตั้ง ทัก จ้อ.	ลูก เขย. เข้าไปโรงเรียนอ่าน
หนังสือ.
(๒) ลือคะใจ, นี, คิว ยะ *,
ยิต, ชี.	ปี, เกื่อน, วัน, เวลา, เจ้าจะรู้
ไหม.
(๓) เทียบๆ, อิว+ใจ ชินแซ
เจ็ง ก้าอิว +.	ฉันรู้ ครูเคยสอนฉัน. คุณพ่อ.
(๔) ลือ ใจ, ขอเอ้าะ ได้
ไฮ้ว อิว + เทียบ.	เจ้ารู้, ควรเล่ามาให้ฉันฟัง.
(๕) ย้อ, จ้อ ทิว อื่น เบ้า ชิน
จ ใจ บี้ ชิน อิว ชู้ต ไท.	ได้. ชาวคนลูกหลาน เกาะมะโรงมะเล็ง.
มะเมียม มะแมะ ออก ระกา จอ กุน.

๑ ยี่ ในที่นี้ เป็น มาตรา เวลา เท่ากับ ๕ นาที ช่างไทย

ประโยคจีน

คำแปล

- (๖) ใจ นี้ เขย ตี ไก่. ปี ชาตชาติอะไร.
- (๗) ใจ เขย ช้อ. ชาตชาติหนู.
- (๘) ล้อ ลงจง ต้าได้ เทียบ. เจ้าพูดมาให้ฟัง ทั้ง หมก.
- (๙) ทิว คู้*, อีน ไช้ว, ฉลุว้ว, ขาน เสือ, เกาะ
 เบ้า ไถ้ว, ชีน เล้ง, กระจ่าย, มะโรง มังกร,
 จัจิว, ไร่้ว เบ็, บี้ มะเส้งงู, มะเมี่ยมม้า, มะแมแพะ,
 เอี้ย†, ชิน เก้า, อิว รอกลึง ระกาไก่, จอ สุนัข,†
 เกย, ชู้ต เก้า, ไห่ ตื่อ. กุญหนู.
- (๑๐) เลี้ยว เจ็ก นี้ กุญ ไก่ แล้วปี ๑ ก็เดือน.
 คิว ยะ *
- (๑๑) เทียบๆ, เจ็ก นี้ จับ ปี ๑ สิบสองเดือน, คุญ พ่อ.
 ยี่ไก่ คิว ยะ *
- เจี้ยคิ้วยะ*, ยี่คิ้วยะ*, เดือนอ้าย, เดือนยี่,
 ซา คิว ยะ *,

ประโยคจีน

คำแปล

สี่ คิว ยะ *, โห่งว

เดือน ๓, เดือน ๔, เดือน ๕,

คิ้ว ยะ *, ลักคิ้ว ยะ *,

ซี้ต คิว ยะ *, ไบยะ

เดือน ๖, เดือน ๗, เดือน ๘,

คิ้ว ยะ *, เก้าคิ้ว ยะ *,

จิบ คิว ยะ *, จิบอิต

เดือน ๙, เดือน ๑๐, เดือน ๑๑,

คิ้ว ยะ *, จิบยี่คิ้ว ยะ *.

เดือน ๑๒.

(๑๒) เลี้ยวเจ็กไก๋ คิว ยะ * แล้วเดือน ๑ ก็วัน.

กุกยียิต.

(๑๓) เตียบๆ, คิว ยะ * คิว คุณพ่อ, เดือนถ้วน ๓๐ วัน,

ซา จิบ ยิต,

คิ้ว ยะ * เซีย ยี่ จิบ เดือนซาก ๒๙ วัน

เก้า ยิต

ซิวอิต, ซิวยี่, ซิว ซา, ซีนคำ ๑, ซีน ๒ คำ, ๓ คำ, ๔ คำ,

ซิวสี่,

ประโยคจีน

คำแปล

จิ๋ว ไหงว, จิ๋ว ลัก,	๕ คำ, ๖ คำ, ๗ คำ,
จิ๋ว ชีต,	
จิ๋ว ไบ่ยะ, จิ๋ว เก้า,	๘ คำ, ๙ คำ, ๑๐ คำ,
จิ๋ว จีบ,	
จี๊บ อีต, จี๊บ ยี่, จี๊บ ซา,	๑๑ คำ, ๑๒ คำ, ๑๓ คำ, ๑๔ คำ,
จี๊บ ลี,	
จี๊บ ไหงว, จี๊บ ลัก,	๑๕ คำ, ๑๖ คำ, ๑๗ คำ, ๑๘ คำ,
จี๊บ ชีต, จี๊บ ไบ่ยะ,	
จี๊บ เก้า, ยี่ จีบ,	๑๙ คำ, ๒๐ คำ, ๒๑ คำ, ๒๒ คำ,
ยี่ จีบ อีต, ยี่ จีบ ยี่,	
ยี่ จีบ ซา, ยี่ จีบ ลี,	๒๓ คำ, ๒๔ คำ, ๒๕ คำ,
ยี่ จีบ ไหงว,	
ยี่ จีบ ลัก, ยี่ จีบ ชีต,	๒๖ คำ, ๒๗ คำ, ๒๘ คำ,
ยี่ จีบ ไบ่ยะ,	
ยี่ จีบ เก้า, ซา จีบ,	๒๙ คำ, ๓๐ คำ.

(๓๔) แจกยิต กุยซี่. วันหนึ่งก็เวลา.

ประโยค จีน	คำแปล
(๑๕) เตียบๆ, เจ็กยิตเจ็ก
แม่ จีบยี่ ซี.	วัน ๑ คีน ๑ สิบสองเวลา,
คุณพ่อ.
(๑๖) เจ็ก ยิตกุกยเตียมเจ็ง.	วัน ๑ ก็ ชั่วโมง.
(๑๗) เจ็ก ยิต จีบ ยี่ เตียม
เจ็ง, เจ็ก แม่ จีบ ยี่
เตียมเจ็ง, กังยี่จิบซี
เตียมเจ็ง.	คีนหนึ่ง ๑๒ ชั่วโมง, วันหนึ่ง ๑๒
ชั่วโมง, รวม ๒๔ ชั่วโมง.
(๑๘) เจ็ก เตียมกุกยโกยี่.	ชั่วโมง ๑ ก็ ตัวหนึ่งสี่.
(๑๙) เจ็ก เตียมเจ็ง จีบ ยี่
โกยี่ เตียบๆ,
ซีอ ลี โกว ลี.	ชั่วโมงหนึ่ง ๑๒ ตัวหนึ่งสี่
นี่แหละ เป็นกรรมเนียมโบราณ,
คุณพ่อ.

บทที่ ๑๓ ว่าด้วยเครื่องใช้ในโรงเรียน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ต	ห้องชาย	ซิง จีย	น้ำแข็ง
ซัน ตัง	ของ ทศมาย	ยี่ ไท้	เก้าอี้ นอน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
หมวยยิต	ทุกวัน	จู ลุก	บุหรี ฝรั่ง
ซึนเผีย	สแตมบี	เสีย	รูป
เกีย	สิ่ง	จือซัง	โต๊ะ หิ้งสี
เจียวะบัน	กระดาน ฆนวง	ฮวยฟุน	กระถางต้นไม้
มัวะเกีย	สิ่ง ของ	ตักิว	ลูกโลก
เฮ็กบัน	กระดานดำ	มินพ่นแก	ที่ล้างหน้า
เจี	พี่สาว	บักจ้อย	น้ำหมึก
ม่อเซี้ย	แปรง	เตียนสี	พัดไฟฟ้า
เนี่ยม	ห้อง, เล้า	ฮึงเซ็ก	สีแดง
เกีย	กระจก	ทำฮู้	กระโถน
แคะ, นังแคะ	แขก (ฮูมาทา)	ฮึง	แดง
คฺย	คฺย	เฮอะเอี้ย	เก่งนัก
แคะเทีย	ที่รับแขก	บิตล้อย	พวกเครื่องเขียน
สอซัง	สำหรับเก็บ	คัก	ได้
ฮว. ซัง	โต๊ะ	ล้อย	พวก

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ซึ่ง	ไว้, เก็บ	อดีต	นึกได้
ซึ่ง	รับ	ซึ่งนี้	บางลย
ที่ได้	แผนที่	ก็ถึง	ชนิดต่าง ๆ
ซึ่ง	ไม้บรรทัด	ด้วยเสีย	รูปภาพ
เก้าอี้	เก้าอี้	ใจ	จับ
ซึ่ง	นาฬิกา	ใจซึ่ง	ขณะนั้น
ใจ	กระดาษ	ชาแก่	ที่เขื่อนเล็ก
ซึ่งนั้นใจ, ยึด บ่อใจ	{ หนังสือพิมพ์ จกหมายเหตุ		

ประโยคจีน

- (๑) อาต, ลือ หมวย ยิต
คือ เอ๊ะ ตั้ง ทก ใจ.
- (๒) เอ๊ะตั้งไหล ซอเอ็ง
มัวะเกีย, ลือคะใจ.
- (๓) เจ้เจ้, อิว+ลงจงใจ.

คำแปล

- น้อง, เจ้าไปโรงเรียนอ่านหนังสือ
ทุกวัน.
- ของสำหรับใช้ในโรงเรียน, เจ้า
จะรู้ใหม่.
- ฉันรู้ทั้งหมด, คุณพี่ (พี่สาว).

ประโยคจีน

คำแปล

- (๔) ลื้อ เนียม ไถ่ ไช่ว อิว
เทีย,คะ ฮ้อ.
เจ้าเล่าให้ฉันฟัง, จะได้ไหม.
- (๕) ฮ้อ, เจ้ เจ้ ลื้อ ตัน เทีย
เอ๋อะตั้ง ไทลคะ เทีย.
ได้, คุณพี่ท่านคอยฟัง ที่รับ
แขกในโรง เรือน.
- (๖) อี้ ต้ว อิว จี้ นัง แคะ
เฮีย อี้ กก เต็ง เกา อี้.
มีโต๊ะใหญ่รับแขก และมีเก้าอี้
ชนิดต่าง ๆ.
- (๗) นัง แคะ ไถ่ จ้อ ฮี้ อี้
ซิง จุย อี้ จู ลต.
เวลาที่แขกมา มีน้ำแข็ง มีบุหรื
ฝรั่ง.
- (๘) อี้ หอ เตี เฮีย นัง แคะ
เฮียว อี้ จ้อ ฮิง.
มีชาที่ เซียนแขก, แล้วมีโต๊ะ
หนังสือ.
- (๙) ฮิง เจีย อี้ ตี้ กิว อี้
จ้อ แห๊ะ.
บนโต๊ะมี ลูกโลก มีหนังสือเล่ม.
- (๑๐) อี้ บัก จุย โอว เซก อั้ง
เซก น้า เซก ซา เกีย.
มีน้ำหมึก สีดำ สีแดง สีเขียว
น้ำเงิน สามสี.

ประโยคขึ้น

(๑๑) เอียอ^{๕๒}ก^{๕๒}ก^{๕๒} เห่ง^{๕๒} บัด^{๕๒} ล้อย^{๕๒}
ฮัน^{๕๒} บัด, ฮัน^{๕๒} บัด

เจีย^{๕๒} วะ^{๕๒} ปัด^{๕๒} กิ่ง^{๕๒} บัด,

ฮือ^{๕๒} ฮัว^{๕๒} นื้อ^{๕๒} ฮือ^{๕๒} เขีย^{๕๒} ะ^{๕๒} ฮือ^{๕๒} จื่อ^{๕๒} จิว^{๕๒},

ฮือ^{๕๒} ฮัน^{๕๒} ดั่ง^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ฮัน^{๕๒} เฝีย^{๕๒}

ฮือ^{๕๒} เจีย^{๕๒} วะ^{๕๒} บัน.

ฮือ^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ก^{๕๒} บัน^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ม่อ^{๕๒} เขีย^{๕๒}.

(๑๒) เอีย^{๕๒} ฮือ^{๕๒} เกีย^{๕๒} ตู^{๕๒} ลือ^{๕๒} ฮัง^{๕๒}
ก^{๕๒}ก^{๕๒} เห่ง^{๕๒} จื่อ^{๕๒} แหะ^{๕๒}.

(๑๓) ฮือ^{๕๒} ต^{๕๒} โต้ว^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ฮวย^{๕๒} เสีย^{๕๒}
ฮือ^{๕๒} ฮือ^{๕๒} เจ็ง.

(๑๔) ฮือ^{๕๒} ฮา^{๕๒} แก่^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ไท่^{๕๒}
ฮือ^{๕๒} ก^{๕๒}ก^{๕๒} เห่ง^{๕๒} ไก่^{๕๒} เสีย.

(๑๕) ฮือ^{๕๒} เขีย^{๕๒} ฮัง^{๕๒} ฮือ^{๕๒} ฮวย^{๕๒} ฟุน.

คำแปล

และมีเครื่อง เขียนชนิดต่าง ๆ,

ฮ็อก^{๕๒} คิน^{๕๒} ลือ^{๕๒} คิน^{๕๒} ลือ^{๕๒} ฮิน, ปากกา

มียางลบ มีไม้บรรทัด,

มีกระดาษซับ มีซองจดหมาย

มีสแตมป์.

มีกระดาษชนวน มีกระดาษคำ

มีแปรง.

และมีตู้กระดาษสำหรับเก็บหนังสือ
ชนิดต่าง ๆ.

มีแผนที่ มีรูปภาพ มีนาฬิกา.

มีที่แขวนเสื้อ มีเก้าอี้นอน มีรูป

ต่าง ๆ.

มีโต๊ะเล็ก ตั้ง กระจก ทัพไม้.

ประโยค จีน	คำแปล
(๑๖) เอีย ^๕ อู๋ ^๕ มึน ^๕ พุน ^๕ แก ^๕ ตู่
เตียน ^๕ ลี่ †.	และมีที่ล้างหน้า มีพัดไฟฟ้า.
(๑๗) ตู่ ^๕ ท่า ^๕ ฮู ^๕ อ็อก ^๕ กต ^๕ เต็ง ^๕ ซิ่น
บั้น ^๕ จิว (ยี่ ^๕ ตบ ^๕ ฮือ ^๕ จิว).	มีกระโถน มีหนังสือพิมพ์
จดหมาย เหตุ ^๕ ชนิต ^๕ ต่าง ๆ.
(๑๘) อาท ^๕ , ลือ ^๕ เฮาะ ^๕ เอีย.	น้อง, เจ้า เก่ง นึก.
(๑๙) เกีย ^๕ เกีย ^๕ ลือ ^๕ อิต ^๕ ตัต.	เจ้า นึก ได้ ^๕ ทุก ^๕ สิ่ง.

บทที่ ๑๔ ว่าด้วยการใช้กุลี หาบ อิจู

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
จับ ^๕ กิง	กุลี	เฮีย ^๕ ยะ	หยุด
กั ^๕	อัน	เซย ^๕ เจียง ^๕ ซู่	เวลา ก่อน
มา ^๕ จ้ำ	พรง ^๕ นึ ^๕ เซ้า	อ้วง	เจ้า, เจ้าชาย
มา ^๕ เม ^๕ ฮิง	เย็น ^๕ พรง ^๕ นึ	ที ^๕ ซู่	เวลา อากาศ

๑ เป็นคำ แทน ชื่อ สำหรับไม้เป็นอัน ๆ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ปูน	แย่ง	ชิง	วัง
ตาดีด	หายเสร็จ	ทำเป๊าะ	เล็กน้อย
บั้น	พวก	เค็ยะ ^๑	ลำ
สิ่ง	คิด	ทิวอ้วงช้าเซียง	ทำช้าง } วังหลวง }
ตา	หาย	ซ้อล	จัดแจง
จำจำ	เข้า ๆ	ชิว	ทวาย
บั้นก็	บั้นก็	ชิว	น้ำ
จิงโก้ว	อิฐ	เก๋า	ถึง, ครบ, พอ
นั่งกิง	คำแรง	เฮ็ยะ ต้อ	ขอค อยู่
โพยตา	ไม้คาน	มึน	ไม่
ทอยเท้า	บรรได	จิวะ	ขาด
ฮ้วนล้อ	เขินทุกซ์	จุน	เรือ
ต๋ย	คู่	เจียว	ถาม

๑ เป็นคำแทนชื่อ สำหรับเรือ

ประโยคจีน	คำแปล
(๑) จับ กัง เท้า, ม้า จำ
คือ เกยจับกังยจับนั่ง.	นาย กู๊ด, พรุ่งนี้เช้า เจ้าเรียก
กู๊ด ๒๐ คน.
(๒) ปุ่น จื่อ น้อ บั้น เจ้า บั้น
จับนั่ง คือ ทาซัว.	แบ่ง เข็ม ๒ พวก พวกหนึ่ง ๑๐
คน ไป หาย ทราบ.
(๓) เก เจก บั้น จับนั่ง คือ
ตา จิ่ง ไก่ว.	อีกพวกหนึ่ง ๑๐ คน ไป หาย อีซู
(๔) ไหน เท้า, ใฮ้ ไฮ่ว
คือ ตัก้อตา, ใฮ้ ตาคือ
บง ตัก้อ.	นายใหญ่, จะให้ไปหายที่ไหน, จะ
หาย ไป ไว้ที่ไหน.
(๕) คือ ต้ว อ้วง ซ้า เซียง
ทุย เท้า.	ไปที่ บรรดา ทำ ซ้าง วัง หลวง.
(๖) ซัว จุ่น ก๊ะ จิ่ง จุ่น
เฮียะ ต้อ ต้ว อ้วง ซ้า
เซียง ทุย เท้า.	เรือ ทราบ กับ เรือ อีซู ออกอยู่
ที่ บรรดา ทำ ซ้าง วัง หลวง.

ประโยคจีน	คำแปล
(๗) ทา คือ อังวง ฮู่ไหล.	หายไปเฝ้าพระราชวัง.
(๘) ไหน เท้า, ชาวจีน กุย
เจียะ, จึงจูนกุยเจียะ.	เรือทราย ก็ล่า, เรืออิฐ ก็ล่า,
นายใหญ่.
(๙) ชาวจีน ตก เจียะ, จึง
จูน ฮิต เจียะ.	เรือทราย ๖ ลำ, เรืออิฐ ๗ ลำ.
(๑๐) ไหนเท้า, เจียะแซ, จึง
กิงยี่จับนึ่ง เจกยิต
ทา อ้ม เลี้ยว.	นายใหญ่, อย่างนี้, กุสึ ๒๐ คน,
วันหนึ่งหายไปแล้ว.
(๑๑) กุยนึ่งเจียตาเลี้ยว.	ก็ คน จึง จะ หาย แล้ว.
(๑๒) เทียะ อี้ ฮู่จับ นึ่ง.	ต้องมี ๔๐ คน.
(๑๓) ฮ้อ, ฮู่ใจ ล้อ คือ
ฮ้อ ล.	ได้, ตามแต่เข้าไปจับ แง.
(๑๔) ฮ้อ, ไหนเท้า, บั้นก็
อ้มเก่า, โพงตาเอียบ
จาอะ.	ฮ้อ, นายใหญ่, บั้นก็ ไม่ ครอบ, ไม่
คานกั ซาก.

ประโยคจีน	คำแปล
(๑๕) บันทึก จวะ ไบยะตู่ย
โพยทา จวะเกากี้.	บัญชีขาดแปดคู่ ไม้คานขาด
เก้าอัน.
(๑๖) บ้อย เขียง กั้น, ลือ
เคียะลือโกะ งั้นเขย
คือ ไบยะ.	ไม่เห็นไร, เจ้า เขา เงินของ เจ้า
ไปซื้อก่อน.
(๑๗) เลี้ยว มา แม่ ฮึง ตา
ตัด เลี้ยว, ฮัว + เจีย
จ้อ เจกเอะกะ ผงก
ซิง ไส่ว ลือ.	แล้ว พรุ่งนี้ เย็นหายเสร็จแล้ว, ฉันท
จะคิดรวมกัน กับค่าแรงให้เจ้า.
(๑๘) ฮือ, ฮัว + ไส่ว คือ ไบยะ,
มา จ้อ ฮัว + เกีย จิบก
คือ ตา.	ไ้, ผม จะไปซื้อ, พรุ่งนี้ผม
เรียก กู๊ดไป หาย.
(๑๙) จิบก, นินฮ จิบนัง
หมาจ๋า จ๋าจ๋า
เจียะปิง.	กู๊ด, เจ้า ๔๐ คน พรุ่งนี้ ก็
เข้าเข้า ๆ.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๒๐) เลี้ยว คือ ทา ชว ยี่
จับ นิ่ง, คือ ทา จิ่ง
โก้ว ยี่ จับ นิ่ง.
แล้วไปหาข ทวาย ๒๐ คน, ไป
หาข อีซู ๒๐ คน.
- (๒๑) อิว + ไ้ ชว ลือ ชือ. ฉัน จะ นำ เจ้า ไป.
- (๒๒) เท่า ลือ, นิ่ง กิ่ง จือ
นี่ ลิ่ง. ค่า แรง กิจ ใด ไร, ท่าน หัว หน้า.
- (๒๓) นึ่ง มั้น ฮ้วน ลือ, เจี้ยว
เฮย เจียง ชือ. เจ้า ไม่ ต้อง เป็น ทุก ชั, ตาม
เวลา ก่อน.
- (๒๔) เท่า ลือ, ฉือ ชือ ที่ ชือ
คะ ยี่ ะ, เตย ะ ชึง เก
ลิ่ง ลือ. ท่าน หัว หน้า, เวลา นี้ อากาศ
ร้อน นั้ ก, ต้อง คิด มาก อี ก นิด หนึ่ง.
- (๒๕) ฮือ, ลือ เฮย คือ ทา
เลี้ยว อิว + เจี้ยว กิ่ง
ไไหน เท่า อี ต่า. ได้, เจ้า ไป หาข เสีย ก่อน แล้ว
ฉัน จึง จะ บอก นาย ใหญ่.

ประโยคจีน

คำแปล

(๒๖) โฮ่วอี่ซั้งเกต้ำเป๊าะ ให้ เขาคิด เกินอีก เล็ก น้อย ได้
โฮ่วลื่อ. เจ้า.

บทที่ ๑๕ ว่า ด้วยการ ทำ สนวน ผัก

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
แจ็ก สุน	จีน สุน	ล้วย	เช่า
เป๊าะ, เป๊าะ	น้อย	เก๊า ตอ	มีคโต้
ซ่วย	หา	ตี	ที่, แผ่นดิน
เซี่ยม	วา	เซียงเกี้ย	เสียม
ไฉ่	ผัก	ซว, ควะ	กว้าง
ฮัก	สร้าง	แบ่เกี้ย	คราด
ฮง	สวน	เยี่ยะซว	กว้างเท่าใด
ทื่อ เต้า	จอบ	เจ็ง	พันธุ
ฮวง เก	หลวง	ตั้ง	ยาว
ไป่ว เต้า	ขวาน	ไซจี	เมล็ดผัก

ศัพท	คำ แปล	ศัพท	คำ แปล
เค่ง	ปลุก	เฮียม ฮง	ตะไคร้
เจีย	ช้อย	ฮู่เจีย	พริกไทย
ควไ้	ผัก กาก	เกีย +	มะเขือ
เฮียจี้	มะพร้าว	คอกอ บิต	ขมุน
ไซ้เต้า	ถั่ว ผัก ยาว	แม่เกีย +	มะเขือขาว
ป็น น้อ	หมาก	ฮัด ฮัว	ส้ม มื่อ
เต้า	ถั่ว	ฮองม่อเกีย +	มะเขือฝรั่ง
เต้า	พดู	ไ้	ลูก พลับ
พังไ้	ผัก กาก หอม	ฮอดันเต้า	ถั่ว ลันเตา
เฮีย ต้อ	มะเฟือง	เซี่ยะ ลัว	ทับ ทิม
แม่ไ้	ผัก กาก ขาว	ไ้ บู้	น้ำ เต้า
กา	ส้ม	กูไ้	กู ไ้
ไ้	เผือก	ฮิว	ส้ม ไอ
ฮวน ฮุย	ผัก จี	ฮวน กัวะ	มันเทศ

ศัพท	คำ แปล	ศัพท	คำ แปล
เซาะ กา	ล้มเกลี้ยง	ขึ้นไฉ่	ขึ้นไซ้
ตั้ง กวย	ผูก เขียว	ชี่ กวย	แดง โม
เอ็งไฉ่	ผักขี้	ฮวนกวย	ผักทอง
ชัวย †	มะม่วง	กัวย กิ่งเล้ง	แพง พวย
ชิว กวย	ขวย	บู้ต เกีย	ผลฝรั่ง
ไซ้เท้า	หัวผัก กาก	เคี้ยว กวย	แดง กวา
อ้วง ไล้	สับ ปรก	ลิ่ง	กระเทียม
บัก กวย	มะละ กอ	เน้ย กัวย	ลิ้นจี่
ชิ่ง	หอม	ตั้ง ออ	ตั้ง ไร่
เน่ก เอี้ย	ลำไย	เฮียม เจีย	พริก
คะ น้ำ	กะหล่ำ	ลิม คิม	น้อย หน้า
เกีย	ชิง	คะ น้ำ ลูย	กะหล่ำ ปรล
เต็ก ชุ้น	หน่อไม้	น้ำ เกีย	ชำ
เก็ง เจีย	กล้วย	เต้า เค้ *	ถ่วง ออก

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) เจ็กสูน, ล้อคือช่วย
นึ่ง ได้ ไช้ว อิว+,
อิว+ ใ้อ์จ้อ ไช้อึง.
จีนสูน, ท่านไปหาคนมาให้ฉัน,
ฉัน จะ ทำ สวมผัก.
- (๒) ฮ้อ, ไหนเท้า, ล้อใ้อ์
จ้อ ต้อตัก้อ.
ได้, นายใหญ่, ท่าน จะ ทำ ที่
คำขลโก.
- (๓) อิว+ ใ้อ์จ้อ ต้อ อึง
เกอฮึง.
ฉัน จะ ทำ ที่ สวม หลวง.
- (๔) ไหนเท้า, ล้อช่วยตี
เยยะ ชว.
ท่านเข้าที่กว้างเท่าใด, นายใหญ่.
- (๕) อิว+ ล้วย ตึง เจ็ก
เม๊ะ เซี่ยม.
ฉัน เข้า ยาว ๑๐๐ วา.
- (๖) คัวะ เกา จั๊บ ้งว
เซี่ยม.
กว้าง ๘๕ วา.

ประโยค จีน

คำ แปล

- (๗) ไหน เท้า, เจีย แซ, อย่างนี้, ต้องใช้คน ๑๕ คน
เตยะเอ็งจับโงวนี้ จึง จะทำได้, นายใหญ่.
เจีย ฮอ จ้อ.
- (๘) เตียวเตยะฮักต่อเท้า แล้ว ต้อง สร้าง ขอบ ๑๐ เล่ม.
จับก็.
- (๙) โป้วเท้า โงวก็ ขวาน ๕ เล่ม มีดโต้ ๔ เล่ม.
เท้า ต่อ ซักก็.
- (๑๐) เซียงเกี้ยลกก็ แป๊ะ เสียม ๖ เล่ม คราด ๓ อัน
เกี้ยซา ก็ เจีย แซ อย่างนี้ จึง จะ พอใช้.
เจีย เก้า เอ็ง.
- (๑๑) ไหน เท้า, เตยะ คือ ต้องไปซื้อ พันธุ์ เมล็ด ผัก ต่างๆ,
โบาย กัก เจิง ไช้ จี้. นายใหญ่.
- (๑๒) ฮ้อ, โย่ว ล้อ คือ โบาย. ได้, ให้ท่านไปซื้อ.
- (๑๓) ไหนเท้า, ล้อ โย่ว เจิง ท่าน จะ ปลูก สิ่งใด นอก กับฉัน,
ตี้ โท๊ กิ่ง อิว † ต้า. นายใหญ่.

ประโยค จีน

คำแปล

- (๑๔) อิว† เจียฮ้อคือ ไบ๋ย. ฉิมจิ้ง จะไปซื้อไก่.
- (๑๕) ฮ้อ, อิว† ไฮ่เจ็งทัวไฉ่, ไก่ฉิมจะปลูกผักกาด ถั่วผักยาว,
 ไฮ่เต้า, พังไฉ่, ผักกาดหอม, ผักกาดขาว,
 แม่ไฉ่, กูไฉ่, กูไฮ่, ผักชี,
 อ้วนซุย, ชินไฉ่, ชิมไฮ่, ผักขี้, แพงพวย, หัว
 เฮ็งไฉ่, ก้วยกั้งเล้ง, ผักกาด,
 ไฮ่เต้า, ลิ่ง, ชัง, กระเทียม, หอม, พริก,
 เฮียมเจีย, เกีย, ชิง, ข้า, ตะไคร้, มะเขือ,
 น่ำเกีย, เฮียมฮง, เกีย†, แม่เกีย†, มะเขือขาว, มะเขือฝรั่ง, ถั่ว
 เกีย†, แม่เกีย†, ลั้เตา,
 ฮ้อ ลัน เต้า, หัวหมู, หัว, ฮวนกั๊วะ, หัวเต้า, เผือก, มันเทศ, พักเขี้ยว,
 ตัง กวย,

ประโยคจีน

คำแปล

ฮวนกวย, ชีวกวย, พักทอง, ขวบ, แดงกวา,
 เตี้ยกวย, บักกวย, มะละกอ,
 ตั้งออ, คะน้า, ตั้งโอ้, กะหล่ำ, กะหล่ำปลี,
 คะน้าล้วย,
 เก้งเจีย, เจีย, เขียจี้, กกล้วย, อ้อย, มะพร้าว, ทมาก,
 ปีน้อ, เล้า, พลุ, มะเฟือง, ส้ม, ส้มโอ,
 เขียต้อ, กา, ชิว, ส้มเกลี้ยง,
 เขาะกา, ชีกวย,
 ช่วย, บัดเกีย, แดงโม, มะม่วง, ฝรั่ง, สับปะรด,
 อ่วงไล้,
 เน่ยก้วย, เน็กเขีย, ลันจี้, ลำไย, น้อยหน้า,
 ลิมคิม, เต็กซัน, หน่อไม้,
 เต้าเค้*, ชู่เจีย, ถ่วงอก, พริกไทย, ขนุน,
 ทอล้อบิต,

ประโยค จีน

คำแปล

ฮักซิว, ไส, เซียะต้ว.

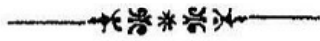
ส้มมือ, ลูกพลับ, ทับทิม.

(๑๖) ฮื่อ, เจียแซ ฮิว + ไค่

ไค่, ฉันจะไป จักแจง อย่างนี้ให้

ซอดล หอ ฮื่อ.

ที ๆ.

บทที่ ๑๖ ว่าด้วยร้านขายเครื่องอาหารแห้ง

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ย่องแซ็ง	ชื่อคน	ที ไบ๊ว	ปลาแห้งหมาแห้ง
จื่อ	หัวมัน	ก๊วย	ประเสริฐ
ไฮ	ทะเล	ฮึน	แห้ง
ฉงต้อ	ตั้งอยู่	เซียม	ปลิง
จื่อฮึน	แห้งมัน	ซีฮื่อทวยเท้า	สพานปลาสด
เป้าฮื่อ	หอยโข่ง	มีฮึน	แห้งหมี่
โพย	ซอ	ไซ่เมียบ	ลูกพลับแห้ง
แม๊ะทง	น้ำตาลทรายขาว	ฮิวย มิว ยะ	ลิ้นค้ำ
ฮึงจื่อ	พุทซาแดง	เซียะทง	น้ำตาลทรายแดง

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
กัณ กัวย	เครื่องอาหารแห้ง	กิมจ๊อ	พุทซา ร็ว
ฮื่อ ฉี่	หุปลา นลาม	เฮียบแซ	อย่าง นั๊น
ฮิ่ง เต้า	ถั่วทอง	เซียบ ค่อ * ฮื่อ	สาครู
กา กั	เอง (ตัวเอง)	เล่ก เต้า	ถั่วเขียว
ฮัน ไต ฮัน	วุ้น รัง นก	ลิ ฮื่อ	จัดการ
โอว เต้า	ถั่วดำ	เตียบ ฮวง	เข้า เกรียบ แก้ว
ตง ฮัน	วุ้น เส้น	ฟี่ ตัน	ไข่ เมือง จีน
ฟั้ง เฮียบ ๑	หุปล หอม	ฮู้ กั	ฟอง เต้า หู้
โหวง ฮัน	แย่ง บัว	ฮิ่ง แจ็ก	เทียนแดง
บัก ยื่อ	เห็ด หู หนุ	ตี เต้า	ถั่ว ยะ สง
ถะ แจ็ก	เทียนสี ผึ่ง	เฮียบ ไกว	เห็ด หอม
โอว มั่ว	งาคำ	ฮิ่ง ม่อ แจ็ก	เทียนไข
ยิว ฮื่อ	ปลา หมึกแห้ง	แบ๊ะ มั่ว	งาขาว
ฟั้งเผียบ, เผ่า	ประทัด	เฮีย บั๊	กุงแห้ง

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ตั้งเอียงไฉน	วุ่นฝรั่ง	งั้น เตียบ	กระต่ายทอง สำหรับไหว้เจ้า }
บักเต้า	ปลาหมึก } กระตอง }	บี่ฮุน	เส้นหมี่
เนี้ย	บัว	กวยไบ้ว	ปลาขี้เถ้าแห้ง
ซัดลัด	สิงคโปร์	จี้	เมล็ด
เปียบทั้ง	น้ำตาลกรวด	หวยซ่า	ไม้ขีดไฟ
ก๊วนเซียง	ไส้กรอก	ตาฮุน	หน่อไม้แห้ง
เซยซาเอี้ยะ	สะบู่	คว *	กว่า
มีลัว	มีซัว	ฮือกิน	เฮนปลา
แจ๊ะหยิม	หน้าที่, ตำแหน่ง	ฮีบี่	ลูกต๋อย
กวยจี้	เมล็ดแตง	หลงจู้	ผู้จัดการ
บ๊ะมีกัว	ขะหมี่แห้ง	ฟู่ท้อกัว	ลูกของหนูแห้ง
ไซ่หู่	เสมียน	ซิวเสี่ยว	คนเก็บเงิน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เกา ^๕ ง ^๕ น	คนรักษาเงิน	บ็๖อ กว๖น	คนเสียดา ^๕ ษี
คี่ ^๕ ห่วง	คนกำกับเอาของขึ้น	เซียว กง ^๕ ซี	บ้อย
เตีย ๑	เท่านั้น, แม่ ๑		

ประโยค จีน

คำแปล

(๑)	เท่า เกย๋อง ^๕ เซ็ง, ลื่อ ^๕
ก๊วย ^๕ ฮึง ^๕ ฉง ^๕ ต้อ ^๕ ตี้ ^๕ ก่อ.	เท่า เกย๋องเซ็ง. ห้างประเสริฐ ^๕
ของท่านตั้งอยู่ที่ไหน.
(๒)	อ๊ว ^๕ +เสียว ^๕ ฮึง ^๕ ต้อ ^๕ ซี ^๕
ฮือ ^๕ ทย ^๕ เท้า.	ห้างเล็กของฉินอยู่ที่สะพาน
ปลา สด.
(๓)	ลื่อ ^๕ โพย ^๕ ลี ^๕ มิ ^๕ ฮ้วย ^๕
มั่ว ^๕ ยะ ^๕ ไต้ ^๕ ไบ๋ ^๕ .	ท่านซื้อสินค้าอะไรมาขาย.
(๔)	อ๊ว ^๕ +โพย ^๕ กั้น ^๕ ก๊วย ^๕ ไต้ ^๕
ไบ๋ ^๕ .	ฉินซื้อเครื่องอาหารแห้งมาขาย.
(๕)	เฮีย ^๕ แซ ^๕ , กัก ^๕ เต็ง ^๕ ฮ้วย ^๕
มั่ว ^๕ ยะ ^๕ ลื่อ ^๕ คะ ^๕ อี้ ^๕ ตี้ ^๕ ต.	ถ้าอย่างนั้น, สินค้าต่างๆ ท่าน
จำได้ไหม.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๖) อิวทากา กัด ซื่อ, เตียะ ฉิม จัก การเอง, ต้อง รูทง นิม.
ลงจงใจ.
- (๗) ลือเนี่ยมไฮ้อิวทเทีย ท่านเล่าให้ฉิมฟัง จะโตใหม่.
คะซื่อ.
- (๘) ซื่อ, อิวทไฮ้อเนี่ยมไฮ้อ โต, ฉิม จะ เล่าให้ นาย ฟัง.
ไหน เท้า ลือเทีย.
- (๙) อิวทโพย ตงฮุน, ฮุกกี, ฉิมซอ วุนเล็น, ฟองเต้าหู้, เห็ด
บักซื่อ, หูหู,
เฮียโกว, ยิวฮื่อ, เฮี เห็ดหอม, ปลาหมึกแห้ง, กุ้งแห้ง,
บี, ทีไบ่ว, ปลา ลิ่นหมาแห้ง,
ไฮเซียม, เป้า ฮื่อ, ปลิงทะเล, หอยโข่ง, ลูกพลับ
ไฮ้เบีย, แห้ง,
อึงจื่อ, กิมจื่อ, อึงเต้า, พุทซา, พุทซา ร้ว, ถั่วทอง,
เล่กเต้า, โกวเต้า, ถั่วเขียว, ถั่วดำ, ไช้เมืองจีน,
พีตัน.

ประโยคจีน

คำแปล

โหวงฮุ้น, ตี้เต้า, โหว แข็งขั้ว, ถั่วยะสง, งากำ, งาขาว,

มั่ว, แม่ะ มั่ว,

ตง เอียไฉ่, จื่อฮุ้น, วุ้นฝรั่ง, แม่ะ มั่น, แม่ะ หมี่,

มีฮุ้น,

แม่ะ ทัง, เขียะ ทัง,

น้ำตาลทรายขาว, น้ำตาลทราย

ฮือฉี่,

แดง, หูปลาฉลาม,

เขีย ค่อ * อี้, อิบ,

สาครู, ลูกเต๋อย, วุ้นฝรั่งนก,

อิน ไตฮุ้น,

เตียฮวง, ฟังเฮีย †,

เข้ากรียบแก้ว, ฐูปหอม, เทียน

อั้งเจ็ก,

แดง,

ละเจ็ก, อั้ง ม่อเจ็ก,

เทียนสีฉิ่ง, เทียนไข, ประทัด,

ฟังเฉีย,

จิ้นเตีย, บักเต้า,

กระดาษทองไหว้เจ้า, ปลาหมึก,

กวยไบ่ว,

กระดองปลา, บักเข้าแห้ง,

ประโยคจีน

คำแปล

เป็ยทัง, ตา ซัน, มี ลัว, หน้าตาลกรวต, หมอไม้แห้ง, มี ชัว,
 บ๊ะมี กัว, บ๊ะฮุน, ซิต บะหมี่แห้ง, เส้นหมี่, แป้ง
 ลิต ฮุน, ลิงค ไปร้,
 หวย ซ้า, เซยซาเอี๊ยะ, ไม้ขีดไฟ, สะบู่, เอ็มปลา,
 ฮือ กีน,

กวย จี้, พู่ ท้อ กัว, เมล็ดแตง, ลูกองุ่นแห้ง, เมล็ด
 เน่ย จี้, ก้วน เซียง. บัว, ไม้กรอก.

(๑๐) เจีย แซ, เตียะ เอ็ง อย่างนี้, ต้องใช้คนก็มาก น้ออ
 เปียะเจีย นั้ง.

(๑๑) เตียะเอ็งจับคว*นั้ง ต้องใช้ สิบกว่า คน.

(๑๒) อู๋ ลี มิ แจ๊ะ หยิม. มีหน้าที่อะไร บ้าง.

(๑๓) หลงจู้เจ็กนั้ง, ไซ่หู่ ผู้จัดการ คนหนึ่ง, เสิ่มียคน
 เจ็ก นั้ง. หนึ่ง.

(๑๔) ซิวเสี่ยวเจ็กนั้ง, เกา คนเก็บเงิน คนหนึ่ง, คน รักษา
 ้งน เจ็กนั้ง. เงิน คน หนึ่ง.

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
แซฮ้วน	จีนสี่	ต้า	ตี
จี้จัน	เที่ยว น้	เฟ่งแซ	ฟ้า ประสารทอง
งักฮือ	จรเข้	ชิมเฮียน	เสมียน
ฮียง อั้ง	รง ทอง	ฮิม	หมี่
(เตย	แผ่น, กล้วย	ถั่ว อั้ง	ก้ามะถัน
เซี่ยเอี่ยม	ตีเกล็ด	บ้านยู่กั่วย	เมือง ซลบุรี
ฮันเจียวะ	สารหนู	เกาส์เซียม	โสมเกาหลี
ย่งแซตั้ง	ร้านขายเครื่องยา ยี่ห้อ ย่ง แซตั้ง	เต้า ไช้ว	กระวาน
ยิ่นเซียม	โสมคน	เกี่ย	ฝาก
ซา ยิ่น	เร็ว	เปี่ยเฟียน	พิมเสน
เอียะไซ	เครื่อง ยา	กำ บัด	สี่ เสียด
เฮีย ซ้า	จันทน์เทศ	เจียว กั	ตาม เติม
เฮียง หู	แก้ว หมู	บัก หล	มะลิ
กำ เซ้า	ชระเอม	อั้งฮวย	คำ ฝอย

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เต็ก	ถวาง	โถวฮก	ยาเข้าเย็น
คู้* กัก	เขาควาย	ยั้ง	เขาซ้อน
กั้นเกีย	ชิงแห้ง	ไซ้คู้*	แรด
แบ๊ะ คู้*	ควายเผือก	เต็งเฮีย †	ภาพลู่
ฮว ยะ	เลือด	กิด	กระดูก
โถวเก้า	ค่าง	คู้* จ้อ	โคโรค
ชันแซ	ตาชั่ง	จวง	จักไล่
เค็ก* ก๋ย	ขบเซบ	เก้าจ้อ	คูลีเก่า
ฮน	หุน	เซี่ย	หีบ
ทิมเฮีย	เหอไม้	เม่งกัก	หอบแรด
จ้อ	เบน	คว*	ข้างนอก
ฮวยอวงแก๊ะ	แก่นสลัดไต	เฮียะ ทัง	คนชั่งยา
เนย	ค้ำลิ่ง	มิน	หน้า
เซี่ยเฮีย †	ชมคเซียง	เจียว	ตาม
กิน	ชั่ง (มาตรา)	เต่ง	ตอก

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เล่งเสียน	อำพันทอง	เต็ง	ชั่ง (กิริยา)
ท่า	หาบ (ภากร)	ทีเต็ง	ตะปู
	ประโยคจีน		คำแปล
(๑)	เท่า ล้อ, เตย ไม้ยะ อ้าว ชื้น เค้ก * เคี้ยว สิ้นได้ปูน.	นายใหญ่,	ออฟฟิศไปรษณีย์ ที่ ๘๒๒ จดหมายมาให้.
(๒)	อิ๊ว เจียง ชี ได้ปูน.		เขามาให้เวลาใด.
(๓)	จี จุ้น ได้ปูน.		เขาเอามาให้เคี้ยวนี้.
(๔)	ชิมเฮียน, ล้อ ทัก ไฮ้ว อ้าว + เทียบ.	เสมียน,	ทำนอานให้ฉันฟัง.
(๕)	ฮ้อ, จี แจก เตย สิ้น บัวน สัต ล้วย ย่ง แซ ตั้ง เกียได้.	ไต้, จดหมายฉบับนี้	โรงขายที่ฮ้อ ย่ง แซ ตั้ง อยู่ที่เมือง ซลบุรี ฝากมา.
(๖)	อิ ไฮ ไบ๊ย นัน ไก่	เขา จะขอ	เครื่อง ยา ของ เรา

ประโยคจีน

คำแปล

เอียะ ไช้ เก๊ จั้ง

ราคาตามเดิม.

เจี้ยว กู้.

(๓) อี้ไต่ ไท้, ล้อ ทัก
ไช้อ้ว + เทีย.เขา จะ ต้องการอะไร, แก้อ่าน
ให้ฉันฟัง.(๔) กำเข้า, โถวฮก, กั้น
เกีย, เต็งเฮียต,
เจีย ล้อ, พก เซียว,
แป๊ะฮ้วน,อะเอม, ยาเข้าเขิน, ขิงแห้ง,
กานพลู,
การบูร, ทินประสิ่ว, สารส้ม,แซ ฮ้วน, เฟ่งแซ,
ฮี้ยง อั้ง,

ซินสี, น้ำประสารทอง, รงทอง,

ลิว อั้ง, เต้า ไช้ว,
ซา ฮ้วน,

กำมะถัน, กระจวาน, เร่ว,

กำ บัด, เฮียง หู,
อั้ง ฮวย,

สีเสียด, หัวหมู, กำฝอย,

ประโยคจีน

คำแปล

คู้*กัก, ไช้คู้*ฮัวยะ, เขาควาย, เลือดแรด, ติงูเห็ดลอม,
คิม จิว ต้า,

งัก ฮือ ต้า, ฮิม ต้า ติ จรเซ้, ติ หมี, โสไม เกาหลี,
เกาหลีเซียม,

ยีนเซียม, เปียเฉียน, โสไมคน, พิมเสน, จันทั้นเทศ,
เฮีย ซ้า,

บักลี่ฮวย, เต็ก ย้ง, ดอก มะลิ, เขา กวาง อ่อน,
แบะคู้*กัก, กระจุกควาย ผีอก,

โหวเก๊า*กัก, เค็ก* กระจุกค่าง, ขบเซย, เนื้อไม้,
กุก, ทิมเฮีย,

ฮวยอ้วงแก๊ะ, เซีย แก่น สลัดไต, ชมดเซียง,
เฮีย †, เล่ง เสียน, อ้าพันทอง,

คู้*จ้อ, เก๊าจ้อ, เม่ง โคอโรค, คุลีง่า, นอแรด,
กัก, ชันเจียวะ, สารหนู,

ประโยคจีน

คำแปล

- อา คัพ *, ไอเวียะ, มหาหิง, ยาทำ, ทีเกลือ,
 ไซย เอียม,
- (๑๗) ซิมเฮียน, ลือกทก เสมียน, ท่านอ่านแล้ว เรียก
 เลียว เกียเอียะทัง, คนชังยา,
 เจียวลันเต็ง โฮ่วอี่. ชังให้เขา ตาม จดหมาย.
- (๑๘) เอียะทัง, ลือน่อซา คนชังยา, ท่าน ๒-๓ คเมาชังยา.
 นึง ไถ่เต็ง เอียะ.
- (๑๙) ซิมเฮียน, อิว + อิม เสมียน, ฉัน ชัง ไม่เป็น.
 บัด เต็ง.
- (๒๐) ชันแซ อิว + อิมบัต ฉันไม่รู้ จักตา ชัง ท่าน ภรรยา
 ลือกทอลัง ก่าอิว + สอนฉัน.
- (๒๑) ฮ้อ, อิว + โฮ้ว ต้า ไถ่, ฉัน จะ บอกให้ท่าน รู้.
 โฮ้ว ลือกใจ.
- (๒๒) จิมฮุน จื่อ เจกจิ ๑๐ หุน เป็น สลึง หึ่ง ๑๐ สลึง
 จิมจิ จื่อ เจกเนย. เป็น ตำลึง ๑.

ประโยคจีน

คำแปล

ไป ยะเนย จอบัว กิน,

๘ คำลึง เป็น ครึ่ง ชั่ง,

จับตักเนยจ้อเจ็กกิน,

๑๖ คำลึง เป็น ๑ ชั่ง,

เจ็กเบะกินจ้อเจ็กท่า.

๑๐๐ ชั่ง เป็น ๑ หาย.

(๑๕) ฮ้อ, เจียแซ ฮิวใจ.

ก็แล้ว, อย่างนี้ฉันรู้หละ.

(๑๖) เฮีย, ฮิว ไถ่เต็ง.

ถ้า อย่างนั้นฉันจะซั่ง.

(๑๗) เต็ง เดียว ฮิว + เปา

ซั่งแล้ว ฉัน จะ ห่อให้ก็ ๆ.

ห่อ ฮ้อ.

(๑๘) เปา เดียว ฮิว + จวง

ห่อแล้ว ฉัน จะ จักใส่หีบ.

เกล้าะ เขีย.

(๑๙) คิว * มิน เตยะเต่ง

บนหน้าหีบต้อง ตอกตะปู จึง

ทีเต็ง เจีย ฮ้อ เกียคือ

จะฝากไปให้ ยี่ห้อย่งแซตั้งที่เมือง

บัวน ฮ้อ ส่วยเกาอี

ชลบุรีได้.

ย่งแซตั้ง.

(๒๐) ฮ้อ, เกาลือคือฮ้อล.

ก็แล้ว, มอบให้ท่านไปจัดการ.

บทที่ ๑๘ ว่าด้วยร่างกาย

ศัพท	คำแปล	ศัพท	คำแปล
ฮักเซ็ง	นึกเรียน	ม้อ	ผม, ขน
มกชีม้อ	ชน ตา	ห่วย	ชวย
เทียนเพ็ง	หน้าผาก	ฉุ่ย	ปาก
มิชี	เวลาใด	ไต้	คิ้ว
ช็ย ตุน	ริมฝีปาก	ชุตลี	ออก, คลอก
ชิว	หนวด	เค้ *	พื่น (นาม)
ชินตัง	ร่างกาย	มก	ตา
ชังน	เหงือก	กูชีอ, ชือ กู	เรื่อง การ
พี	จมูก	ไฮ	คาง
เท้าเจีย	บนศีรษะ	พีคัง	รู จมูก
เนี่ยม	แก้ม	ไฮ	ขา กรรไกร
เก๊าะ เอ	รักแร้	คา แตะ	สันเท้า

ศัพท	คำ แปล	ศัพท	คำแปล
ชิง	เมื่อย	หี†	หู
นิง†	นม	ชิว เค็ก	ข้อ สอก
คุด	งอ	อ่า	คอ
ชิม	ใจ	บ	รถ, กลิ้ง
ปี้	ซา, เหนียว	เกยแท้	ย่า, หัวไหล่
ชิม กัว	หัวใจ	เทา ชัย	หายใจ
เลี้ยว	น้อย	เอ้า เต้า	ท้าย ทอย
เฮียบ	สีข้าง	เฮียง	หอม
จื่อ ชี	เวลา เห็น	เฉา งัน	ขมขี้
เอีย	ขม เหว	เกย	เค็ม
ชิน ฮุ่น	กำลัง ภาย	จื่อ	ลิ้น
ปวย	หลัง	เลีย †	นึก, คิค
จิง	แข็ง แกรง	ชือ *	ลูกกระเดือก
บ้วย กีน	สับก	กิว	เหงื่อ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ชี้	กำลัง	ชี้ว	มือ
ใจ	สก็อ	เอา เตียบ	ใน คอ
เยียก	อ้อมแอ	เจีย	นิ้ว
ไต้ว	ท้อง	ทำ	เสมหะ
ชุย เจีย	กี น้อย	ชี้ว บัว	หลังมือ
เอ ไต้ว	ท้อง น้อย	หนัว	น้ำลาย
คอ	มาก	ชี้ว เตียบ	ฝ่ามือ
คา	ขา	เน็ง	อาจ
เฮ็ก	เหิน้อย	ชี้ว เตียบ ฮุน	ลายมือ
คา เท้า อู	หัวเข่า	อิม	คิม, จิบ
กะ, จึง กะ	เล็บ, เล็บนิ้ว	ชี้ว จิต	ข้อมือ
คา เนียม	หน้าแข้ง	อูย	เขน
ทีย	ตะโพก	ชี้ว มัก	คา นกแก้ว
คา มัก	คา ตุ่ม	เซียว เปียน	บัสสาวะ

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
กิน	เส้น	เฮ้ง	อก
คาบ ^๕	หลังเท้า	ไตเปียน	อุจจาระ
เพี้ย ^๕	ชายโครง	เฮงเจีย	หน้าอก
คาเตีย	ฝ่าเท้า	เลี้ยง	เย็น
คาไต้	น่อง	ห่วยฮุย	กลายเป็น

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๑) ฮัก เฮ้ง, ลือ กิม นี นักเรียน, เจ้าพี่ผู้รักชอบ.
กวย ห่วย.
- (๒) ฮิว + กิม นี จีบยี่ ห่วย. ฉันพี่ผู้ สิบสอง ขวบ.
- (๓) ลือ ตี คิว ยะ * ฮตลี. เจ้า เกิด เดือนใด.
- (๔) ฮิว + เจีย คิว ยะ * ฮตลี. ฉันเกิด เดือนที่ ๑.
- (๕) ตี ยิต. วันใด.
- (๖) จีบ โย ยะ ยิต. วันที่ ๑๘.
- (๗) มิ ชี. เวลาใด.

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๘) เป้า^๕ ชี^๕. เวลา เถาะ (เวลาไ้^๕อรุณ).
- (๙) ล้อ^๕คะ^๕ใจ^๕ ซิน^๖ตัง^๖ก^๖ ซื่อ^๖. เจ้า^๕รู้^๕เรื่อง^๕ ร่าง^๕ กาย^๕ หรือ^๕ไม่.
- (๑๐) ซิน^๕แซ, อิว^๕ + ใจ. ครู, ฌม^๕ร^๕.
- (๑๑) อิว^๕ + ทั่ว^๕ นิ่ง^๕ เจง^๕ ก้า^๕ อิว^๕ +. ท่าน^๕ผู้^๕ใหญ่^๕ของ^๕ผม^๕ เคย^๕สอน^๕ผม.
- (๑๒) ล้อ^๕ใจ^๕ เลี้ยว^๕ ล้อ^๕ท่า^๕
ไล่^๕ ไส่ว^๕ อิว^๕ + เทียบ. เจ้า^๕รู้^๕แล้ว^๕ เจ้า^๕พูด^๕มา^๕ให้^๕ฉัน^๕ฟัง.
- (๑๓) เท้า^๕ เจีย^๕ อิว^๕ ม้อ^๕, มิน^๕
อิว^๕ เทียน^๕ เฟ้ง. บน^๕ศีรษะ^๕มี^๕ผม^๕, หน้า^๕มี^๕หน้า^๕ผาก.
- (๑๔) อิว^๕ ไบ^๕, ซิว^๕, ม็ก^๕ พี^๕, มี^๕คว, หนวก, ตา, ฌม^๕ก, ฐ^๕ฌม^๕ก,
พี^๕ คิง, ม็ก^๕ ชี^๕ ม้อ, ขน^๕ตา,
นุ่ย, ซัย^๕ ตุน, เค้ *, ซัย^๕ ปาก, ริม^๕ฝี^๕ปาก, ฟัน, GRAM,
ไฮ, เนียม, คาง, แก้ม,
ไซ, หี^๕ +, อ้า, เกย^๕ เท้า ซา^๕กร^๕ร^๕ไกร, หู, คอ, หัว^๕ไหล่,
เอ้า^๕ เท้า, ท้าย^๕ ทอย,

ประโยคจีน

คำแปล

ฉ่างน, จี, ชือ *, ชิว ฆมัย, ลี้, ลูกกระต๊อ, นิ้วมือ,
 เจี่ย, ฉิว บัว, ฉิวเตี้ย, หลังมือ, ฝ่ามือ, ลายมือ,
 ฉิวเตี้ย ฮุน,
 ชิวจี้ต, ฉิวม๊ก, เฮ็ง ข้อมือ, ตานกแก้ว, หน้าอก,
 เจี่ย, เก๊าะเต้, ริกแร้,
 นี +, ชิม กัว, เฮียบ, นม, หัวใจ, สีข้าง, บั้นเอว, หลัง,
 เตียบ, ป่วย,
 บ้วยกีน, ใจ, ไต้ว, คา, สัก, สก๊อ, ท้อง, ขา,
 คา เท้า, คา เนี่ยม, หัวเข่า, หน้าแข้ง, ตาคุ่ม, หลังเท้า,
 คา ม๊ก, คา บัว,
 คา เตี้ย, จิง กะ, คา ฝ่าเท้า, เล็บ, เล็บนิ้วเท้า, เล็บ
 เจย กะ, ชิว เจย กะ, นิ้วมือ,
 ทัย, กีน, เพียบ ลี ตะโพก, เส้น, ซี่โครง, ช่อง,
 คา ไต้ว,

ประโยคจีน	คำแปล
คา แต, ชิว เค็ก.	สันเท้า, ข้อศอก.
(๑๕) น่วย ฮอ จื่อ นี้.	ปากทำอะไรได้.
(๑๖) น่วยฮอเจี้ยะมัว ยะฮอ
ท้าวฮวย, ฮอ ทัก จื่อ.	ปากกินอาหารได้, พูดได้, อ่านหนังสือได้.
(๑๗) จี้ใจบี๊ ฟี่ฮอเทาซ่วย,
เฮี้ยฮอ ฟี่เฮียงบี๊.	ลิ้นรู้รส, จมูกหายใจได้, และ
ดมกลิ่นหอมได้.
(๑๘) มุก หอ เที้ย, หี + ฮอ
เที้ย, คาฮอเกี้ยโล่ว.	ตาหูได้, หูฟังได้, ทำเดินได้.
(๑๙) ชิวฮอจื่อซื่อ, ชิมฮอ
เลี้ย + กัก เต็ง ซื่อ กู.	มือทำการได้, ใจคิดการ
ต่าง ๆ ได้.
(๒๐) ยวระซี้ ชินตังอู กว.	เวลาร้อน ตามร่างกายมีเหงื่อ.
(๒๑) เฮ้า เตี้ยฮู ท้า, เฮี้ย ฮู
หนว.	ในคอมีเสมหะ, และมีน้ำลาย.
(๒๒) น่วยเน่ง อิมจีย, เลี้ยว
ห่วย ฮุย เซียว เบียน.	ปากสำหรับดื่มน้ำ, แล้ว กลาย
เป็นขัสสาวะ.

ประโยคจีน

คำแปล

(๒๓) ทุ่มเน่งเจียะกิกมวยะ, ปากสำหรับ กิณ ของต่าง ๆ ใต้,
 เดี่ยว ห่วย อัย ใต้ แล้ว กลาย เป็น อุจจาระ.
 เบียน.

(๒๔) ชินตังเดี่ยวทิวี่ เอีย เวลา อากาศ เย็น ในร่าง ภาย ฐ
 ใจโหว อิวะ. สักสบาย.

(๒๕) จ้อทิวี่คะกิวี่ เอียใจชิง. เวลา หนึ่ง มาก บั้นเขว ฐ จักเมื่อย.

(๒๖) คา คู้ต คะ กิวี่ เน่งใจ งอ ทำ นาน นึก ฐ ใต้ ว่า ซา ๆ.
 บี้ ปี่.

(๒๗) นี เดี่ยว จิวี่ ชิน เวลา เมื่อ อายุ น้อย กำลึง ภาย
 ฮุ่น จ่าง. แขง แรง.

(๒๘) จ้อ ชิวี่ ไบ๋ย มิเฮ็ก. ทำ การไม่ใคร่ เหนื่อย.

(๒๙) นี เหลา ชิวี่ เยียก. อายุ แก่ กำลึง อ่อน แอ.

(๓๐) ลือ นี ชุย เจีย, เน่งใจ อายุ ของ เจ้ากั น้อย, อาจู้ การ
 ชิวี่ ตอ คอ เซียะ มาก ควร รัก.

บทที่ ๑๙ ว่าด้วยเครื่องเรือน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เหยียด † ไท้	คุณพี	ทึงซี้	ช้อน หอย
ตั้ง อวย	กาทองแดง	เอียวเอี้ย	ค้อย่าง
ตอ	มีด	เต ก้วน	กาหน้าชา
ไต่ ไต่ ไต่ ไต่ ไต่	มากหมายเท่า (มาหา)	ตอเกี้ย	มีดเล็ก
ก้วนเกี้ย	ชาน	บั้นลือ	ทรายว่า ทำน
กาตอ	กรรไกร	เต้ เจ็ง	ถ้วยชา
ซิ่นฉิ่ง	ตั้งใหม่	ทตอ	มีดโกน
จิ๋วเจ็ง	ถ้วย เหล้า	เซ็งลี้	ค้ำ ขาย
บิวตอเจี้ยวะ	หินลับมีด	เค่ * ลัก	ถ้วยแก้วเล่มมีเท้า
เกซี่	เครื่อง เรือน	ปังตอ	มีด หมู
ถั่วดีเจ็ง	ถ้วย แก้ว	นึ่งเซี้ยะ	เสื่อ ช้อน
ซัง ตอ	มีดคู่	จย ก้วน	คน โท หน้า
เข้า เซี้ยะ	เสื่อ ลวก	เกียม	กัณฑ์

ศัพ. ^๑	คำแปล	ศัพ. ^๑	คำแปล
จิวกั๋วท	ขวก เล่า	ตั้ง เชื้อปะ	เลื้อหวาย
เตียม	เขียง	ตั้ง ช	ทับพีทองเหลือง
เชื้อปะ ก้อ	เลื้อ กระจุก	ตั้ง	ตะเกียบ
เตีย	กระทะ	จ +	พรม
เค * ตั้ง	ตะเกียบ งา	เตีย หลิว	แต หลิว
อิว เชื้อปะ	พรม หน้า มั่น	เจ้า	เตา
ค๋ยตั้ง +	พัดใบตาล	อิว	ชาม
เซ้าตั้ง	ไม้กวาด	เล่งกิ่ง	โถ่ง มังกร
บว	จาน	อึดเตาอวย	อ้วย
แซ่กิ่ง	โถ่ง เขียว	ตั้ง	จาน เซิง
อวยเกีย	จับ เขียว	เต บว	ถาดชา
ตั้งบว	ถาดทอง เหลือง	อั้งปั้งวะ	อ่าง ปากแดง
เต็กเซี่ย	ไม้ล้าง กระทะ	เหลาเชื้อปะบว	ถาด เขียนหมาก
โอ้ว	กระทัง, ตะแกรง	อึดเต้า	อึดเตา วิก เลื้อ

ศัพท	คำแปล	ศัพท	คำแปล
ชวงเต็ง	ตะเกียงลาน	เค็ง	เชิง
ฉาเอี้ย	เกือก หญ้า	เซาะเต็ง	ตะเกียง ลูกรอก
ช	ครก	เกียะ	เกือกไม้
เตี้ยวเต็ง	ตะเกียง แหว	ค้เจ็ง	สาก
ก้วยเล็ย ^๑	หมวกก๊แลย	เบี่ยเต็ง	ตะเกียง ติดฝาผนัง
เอี่ยมตัง	กระปุกเกลือ	ไคเจียง	เปิดขาย
จำ	เข็ม	เกียมขิงตู่	ตุ้มกับ เข็ม
เจียไกควยะ * เตียนก่อน		สัว +	ท้าย
เอยจี ทวะ	กระต่ายขูดมะพร้าว	เฮาะกู่	ฆานหนัก
ชัวสัว +	ไหมเส้น	เกยม่อเซี้ย	ไม้ยุง บัด ขนไก่
ไจ้แซ	อย่างไร	เมะทิตัง	ถึง ลังกะสี
ซิงบว	วาง ลูกคิด		

ประโยคจีน

คำแปล

(๑) เอีย + ไท้, เอียจ้อ, เอีย
เจียะเต้.

คุณพี, เชิญนั่ง, เชิญรับ ประทาน
น้ำชา.

๑ ออกเสียงให้สั้น

ประโยคจีน	คำแปล
(๒) กำเขี่ย.	ขบใจ.
(๓) เขี่ย+ไห้, กิมยิตลื้อไล้
อว + ๓ ๓ มิ ซื่อ.	คุณพี่, วันนี้นำมาข้ามฉัน มี
ธุระอะไร.
(๔) อาตี, กิมยิตอว + ๓
เอี้ย เจี้ยไล้
๓ ๓ ๓ ๓ มิ ซื่อ
เอี้ยว ซื่อ.	น้อง, วันนี้นำมาข้ามฉัน จึงมา
กราบเท้าท่าน ไม่มีการ จำเขียน
อย่างไร.
(๕) เขี่ย+ไห้, อว + ๓ ๓
ซิ่น ฉ่าง เซ็ง ลี้.	คุณพี่, ฉันทราบว่า ท่านตั้ง การ
ค้าขายใหม่.
(๖) ลื้อ จ้อ ลี้ มิ เซ็ง ลี้.	ท่านทำ การค้าขาย อะไร.
(๗) อว + ๓ ๓ ฉ่าง เซ็ง ลี้
ไบ้ เกซี่.	ฉันตั้ง การค้าขายใหม่ ขาย
เครื่อง เรือ.
(๘) ลื้อ ไบ้ ลี้ มิ เกซี่, ๓ ล้ง
เอ้าะ ไช้ว ๓ ๓ + เทียบ.	ท่าน ขาย เครื่อง เรือ อะไรบ้าง,
กรุณา เล่าให้ฉันฟัง.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) อี้ว + ไบ๋ย หนึ่งเซี่ยะ, หั้วชาย เลื่ออ๋อน, เลื่อลวก, เลื่อ
 เจาเซี่ยะ, ตัน เซี่ยะ, หวาย,
 เซี่ยะก้อ, จี + อี้วเซี่ยะ, เลื่อกระจุก, พรหม, พรหมน้ำมัน,
 อี้ว, บัว, ชาม, จาน,
 ตี้, ทิ้งเซี่ย, ตอ, ตอเกี่ย, จานเชิง, ซ้อนหอย, มีด, มีดเล็ก,
 กา ตอ, กรรไกร,
 ที้ ตอ, บัวตอเจี่ยวะ, มีดโกน, หินลับมีด, มีดคู่,
 ช่ง ตอ,
 เกี่ยม, บั้งตอ, เตียม, กั้นหยั้น, มีดหมู, เขียง, ตะเกียบ,
 ต้อ,
 เค้ * ต้อ, ฮวงโล้ว, ตะเกียบงา, อั้งโล้ว, เตา, ไม้กวาด,
 เจ่า, เซ้าเซี่ย,
 อี้ตเตาอวย, อวยเกี่ย, อ้วย, จั๊ยเจียว, กา ทอง เหลือง,
 ตัง อวย,

ประโยคจีน

คำแปล

เต้ ก้วน, ก้วนเกี้ย,	กาซงน้ำร้อน, ข่าน, ถ้วยน้ำชา,
เต้เจ็ง, จิวเจ็ง,	ถ้วยเล่า,
เค่*ลัก, ลิวตี้เจ็ง,	ถ้วยแก้วมีเท้า, ถ้วยแก้ว, คนโท
จุก้วน, จิว กิวต,	น้ำ, ขวดเหล้า,
ตั้งซี่, เตี้ย, เตี้ยหลิว,	ทับพีทองเหลือง, กระทะ, เตี้ย
คู้ยตี้ +,	หลิว, พักใบตาล,
เล่งกึ่ง, แซกึ่ง, เต้บิว,	โถ้งมังกร, โถ้งเขี้ยว, ถาดชา,
ตั้ง บว.	ถาดทองเหลือง,
เหลาเฮียะบิว, ฮวง	ถาดเขียนหมาก, ตะเกียงลาน,
เต็ง, เซาะเต็ง,	ตะเกียงลูก รอก,
เตี้ยวเต็ง, เบี้ยะเต็ง,	ตะเกียงแขวน, ตะเกียงติดฝา
จำ, ลิว +,	ผนัง, เข็ม, ค้าย,
ซี่ลิว +, อึงปี บิวะ,	ไหมเส้น, อ่างปากแดง, กระจก,
โอ้ว,	

ประโยคจีน

คำแปล

เค็ง, ฐ, คู่เค็ง, เอี่ยม
ตั้ง,

แข่ง, ครก, สาก, กระจุกใส่เกลือ,

เกี่ยม ซึ่ง ตู, เอี่ยม จี
ทวะ,

ตุ๊กขี้เข้า, กระจุกชุกมะพร้าว,

เกยม่อ แซย, เต็ก

ไม้ยุงขัดขนไก่, ไม้ล้างกะทะ,

แซย, อุตเต้า,

อูตเต้า ริด เสี,

เฉา เอี่ยม, เกี่ยมะ,

เกือกหญ้า, เกือกไม้, หมวก

ก๊วยเลี่ยม,

ก๊วยเลี่ยม,

จิ่ว บัน, เบ๊ะ ทัง, ซึ่ง
บว.

ข้านเหล่า, ถังสังกะสี, รางลูก
คิต.

(๑๐) เอี่ยม + ไท้, ลือไค
เจียงเยี่ยมะ ก๊.

คุณพี, ท่านเปิดห้างนานเท่า
ไค.

(๑๑) เจียม ไท้ คิว ยะ * ชิว
โหวง ยิต.

เดือนก่อน ซึ่ง ๕ คำ.

ประโยคจีน	คำแปล
(๑๒) 쟁쟁이 애.	คำขाय.อย่างไรบ้าง.
(๑๓) 誰도 모르.	เดี๋ยวนี้ไม่มีใครดี.
(๑๔) ใจเขาจะกลัวแล้ว, ใจ เราดี.	มันนานนักแล้ว, มันจะกลับ.
(๑๕) นั่น เขี่ย.	เชิญท่านเถอะ.

บทที่ ๒๐ ว่าด้วยเครื่องแต่งตัว

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ชิงเซ่ง	เครื่องแต่งตัว	ตุ๋ย	คู่
มั่งเตีย	มั่ง	เซย	พัน
อึงม่อเอียบทว	เข็มขัดฝรั่ง	อึงม่อฟงจย	ผ้าอบฝรั่ง
เกเกีย	หลายสิ่ง	ยื่อชินโป่ว	ผ้าเช็ดตัว
ชานี้ว	ลูกอมเลื้อ	เข้าเฝีย	หมวกหญ้า
ทังโคว มัว	ผ้าใส่รอง	ชีเปีย	นาฬิกาพก
แจ็กเต็ง	ใบ ๑	ชีมัว	ผ้าม่วง

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
ไม้เบียดตัว	สาย นาฬิกา	ซัง	คู
ฮวยมัว	ผ้า ลาย	ซีเปี้ยท่วย	ลอก เกต นาฬิกา
ไม้บ่อ	หมวก ลัก กระทบ ลาด	ผวย	ผ้า ผวย
จุดุดต้อ	ซอง บุหรี	แม่บ่อ	หมวก แก้ว
จิมเท้า	หมอน	กิมควง } มุกเกี้ย }	แว่นตา กรอบทอง
เอี้ย	รองเท้า	จิมเท้า ลัง	ปลอก หมอน
ฮวยโป้ว	ผ้า ดอก	เอี้ยเซ้าะ	สาย ผูก รองเท้า
คา พ้วน	หมอน ข้าง	อียก	ฟูก
มีนโป้ว	ผ้า เช็ด หน้า	เอ็กโป้ว	ผ้า อาย หน้า
คุยเฮ็งซา	เสื้อ กุยเฮง	ชิน เตยซา	เสื้อ ชินใน
บ๊วยะ ตัว	สาย รัด อกเท้า	โป้วไซ่ว	กางเกง ผ้า

คำว่า เต็ง แปลว่า ใบ ที่เป็นคำ แทนชื่อใช้ เณระ หมวก, คานหาม
 เนี้ย ,, ผืน ,, ,, ผ้าผืนใหญ่, เสื้อ
 ซัง, ต๋ย ,, คู ,, ,, ใช้ เณระ ของ ที่เป็น คู
 เช่น รองเท้า คู ๑

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ไคว้วยะ	กางเกง ขาสั้น	บิวยะ	ถุงเท้า
เอี้ยเซียว	ช้อนใส่รองเท้า	ช้วนฉิวจี	แหวนเพชร
ฮะอี่	ชอบใจ	เอี้ยต้อลื้อ	สนุกแต่เจ้า

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) เตียบ ๆ, อิว + ชิน เซ่ง พ้อ ๆ, เครื่องแต่งตัวฉันไม่พอใช้.
อ้อม เก้า เอ็ง.
- (๒) ลื้อ ต้อ ล้ง ปุนอิว + ทำการกรุณาให้เงินฉันพินชาติ.
แจกเซยพวด งั้น.
- (๓) อิว + ไอ่ ซอฮักชินเซ่ง. ฉันจะไปสร้าง เครื่อง แต่ง ตัว.
- (๔) ไน้ว ไอ่ย, จอ้นเตยะ ลูกเอี้ย, ทำไม่ต้องสร้างถึง
ฮักเกาแจกเซยพวด. พินชาติ.
- (๕) เตียบ ๆ, อิว + ไอ่ ฮักเก พ้อ ๆ, ฉันจะสร้างหลาย อย่าง.
เกย.
- (๖) บ้อ แจกเซย พวด, อ้อม ไม่มีถึงพินชาติ, ไม่พอซื้อ.
เก้า ไบ๊ย.

ประโยคจีน

คำแปล

(๓) ฮื่อ, ลื่อไฮ้ ไบ๊ตโก๊, ไค้, เจ้าช้ออะไร, เจ้าว่าให้ฉิน
ลื่อท่าโฮ่ว อิว+ เทียบ. ฟัง.

(๔) อิว+ ไฮ้ ไบ๊บ เขา ฉิน จะซื้อหมวกหญ้า ๑ ใบ,
เผียบ เจ็กเต็ง,
นื้อ บ้อเจ็กเต็ง, ถ้า หมวกสักกระหลาด ๑ ใบ, หมวก
เท้า กิ้น เขา เผียบ เจ็ก ไหมลับปรด ๑ ใบ, หมวกเก็บ
เต็ง, แม่บ้อเจ็งเต็ง. ๑ ใบ,
เอี้ย น้อซัง, เอี้ย ทิว รองเท้า ๒ คู่, รองเท้าแตะ ๑ คู่,
เจ็กซัง,
บิว ยะ เจ็ก ล้อ, เอี้ย รองเท้า ๑ โหล, เชือกผูก รอง
เข่าะ เจ็ก ต่อย, เท้า ๑ คู่,
มีนโป่ว เจ็ก ล้อ, ซิน ผ้าเช็ดหน้า ๑ โหล, เสื้อชั้นใน
เตย ซา บิว ล้อ, ครึ่งโหล,

ประโยคจีน

คำแปล

ไค้ว กว ยะ ชี้ เตี้ยว, กาง เกง ชา ลี่ ๔ ตัว, เข็ม ชี ต

อิ่ง มือ เอียบ ทัว เจ็ก ผั่ง ๑ สาย, ผ้า เช็ด ทัว ๒ ผืน,

เตี้ยว, ยื่อ ชิน ไปว

น่อ เตี้ยว,

ทัง ไคว มัว น่อ เตี้ยว, ผ้า ไส ร่อง ๒ ผืน, ผ้า ม่วง ๑ ผืน,

ชี มัว เจ็ก เตี้ยว,

ฮวย มัว เจ็ก เตี้ยว, ผ้า ลาย ๑ ผืน, ผ้า ผวย ๑ ผืน,

ผวย เจ็ก เนย,

จิม เต้า เจ็ก ไก่, จิม หมอน ๑ ใบ, ปลอก หมอน ๖ ใบ,

เท้า ลัง ลัก ไก่,

คา พ้วน เจ็ก ไก่, เข็ก หมอน ข้าง ๑ ใบ, ผ้า อาบ หน้า ๑ ผืน,

ไปว เจ็ก เตี้ยว,

บิว ยะ ทัว เจ็ก ชัง, มึง สาย รัศดูง เท้า ๑ คู่, มุ้ง ๑ หลัง,

เตี้ย เจ็ก ฮวน,

ประโยคจีน

คำแปล

อั้งม่อ พัง จั๊ย เจ็ก กี้, หน้าอบฝรั่ง ๑ ขวต, ลูกตุ้ม

ชานี้ว เจ็ก หู่, ๑ สำรับ,

ชีเปี้ย เจ็ก ไก่, ชีเปี้ย นาฬิกาพก ๑ เรือน, สาย สร้อย

๒ ๒ เจ็ก เตี้ยว, นาฬิกาพก ๑ สาย,

ชีเปี้ย ท๋อย เจ็ก เตี้ยบ, ล็อกเกิดนาฬิกา ๑ อัน, ซองบุหรี

๑ ๑ จุกตุต ต้อ เจ็ก ไก่, ๑ ซอง,

กิมควง มก เกี้ย เจ็ก แว่น ตา กรอบ ทอง ๑ แว่น, ผ้า

ไก่, ฮวยโป้ว เจ็ก คอก ๑ ผืน,

เตี้ยว,

อียก เจ็ก เนี้ย, คุยเฮง ฟูก ๑ ฟูก, เสื่อ กุย เฮง ๑ ตัว,

๑ ๑ ซา เจ็ก เนี้ย,

โ้ว โ้ว เจ็ก เตี้ยว, กาง เกง ผ้า ๑ ตัว, ซ้อนใส่รอง

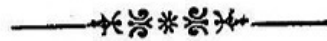
๑ ๑ เอี้ย เซี้ยว เจ็ก กี้, เท้า ๑ อัน,

๑ ๑ ช้วน ฉิว จี เจ็ก ไก่, แหวนเพชร ๑ วง,

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๙) ฮ้อ, ฮ้อ+ปุน^๕ลือ^๕เจ็ก ใต้, ฉันให้เจ้า ๑๐๐๐ บาท.
เซย พัวต^๕จัน.
- (๑๐) ชู่ย ๗^๕ลือ^๕คือ ไม้ย. ตาม แต่เจ้าไปช้อ.
- (๑๑) ลือ^๕ฮะ อี้^๕ทีกี้^๕ เอีย เจ้าชอบใจอะไร สุกแต่เจ้า เถอะ.
ท้อ^๕ลือ.

บทที่ ๒๑ ว่าด้วยการ ชม นก ชม ไม้

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
โกวบ้อ	ฮาว (น้องสาว ของ ท้อ)	แม่ ไลเอียงฮวย	ดอก สลิด
ตี เกย	ไก่อหา	เฟ่ง อั้น	คุช สบาย
บัก ลี ฮวย	ดอก มะลิ	โพวตี้ว	นก กระจาบ ผน
เตียต	หลานชาย (ลูก ของ ที้ หรือ น้อง ซาอ)	คิ้วยะ * ก้วยฮวย	ดอก ยี่ สุน
กุก กู	นกเขา	เจีย ตอ ยิต	คราวนี้หลายวัน

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ไซเท้าบัก } หฺลือฮวย }	ดอกมะลิซ้อน	เฮียว เจียว	นกชุก
ชี่ชี่	ทุก ๆ เวลา	พู่ย้ง ฮวย	ดอก พุค ตาล
ฮื่อ	นก นาง แอน	ฮื่อ	กั๊บ, กั๊ว กั๊น
ชัต เท้า ฮวย	ดอก ชะบา	ฮื่อเจียว	นก พิวา
ฮ้วงเก	หลวง, เจ้า } ประเทศ }	จิ้ง ก๊ะ ฮวย	ดอก เทียน
กิม เกย	ไก่ฟ้า	เซี่ยฮวย	ชม ดอกไม้
ตีท่า ฮวย	ดอก ขาน เย็น	ค้อ *	ห่าน
กวน	กู (สำหรับผู้ที่ ข หรือเจ้านาย) }	คิงเซี่ยะ	นก ยุง
ไหค้อ*	นกกระทง	เจียว	นก
เดี่ยวกอ	นก เอียง	จยคิง	นก เบ็ด น้ำ
สิ่ว	สัตว์ (= เท้า)	แบ๊ะ เดี่ยว ซี	นก ยาง
หง	หงษ์	เน้ย ฮวย	ดอก ขั้ว
โอวอา	กา	ไฮ้ว	เสื่อ

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เก็ก ฮวย	ดอก เบญจมาศ	มัว เจียะ	นก กระจอก
จั๊ย คุ้ *	ควาย	เกย ก๊วย ฮวย	ดอก หงอนไก่
เอ็ง กอ	นกแก้ว	เซี่ยะ คุ้ *	วัว
แบะยิตฮังฮวย	ดอกบานไม่รู้ รอย	เต็ง เฮีย+	นก สีส้ม
ไซ คุ้ *	แรด	จู๊ลิน ฮวย	ดอก ช่อ นก ลีน
พู๊ยงเจี้ยว	นก คีรี บูน	เท็ก	กวาง
เฉีย	ช้าง	ฮัม	หมี
เฮีย	อย่าง	ซัว เบ๊	เนื้อ สมัน
ซัว ตื่อ	หมูป่า	ไฉ่ ปิ่ง	ก๊วย และ เข้า
ลือ	ลา (สัตว์)	ซัว เก้า	หมา จิ้ง จอก
บ๊วย	ยังไม่	เลาะ เทาะ	อูฐ
ไซ	สิ่ง ไต	ซัน	หิว
เก้า	ลิง	ไห เบ๊	ม้า หน้า
ยิต เต่า	เวลา เทียง	โอว เก้า	ค่าง

ประโยคจีน

คำแปล

- (๕) กวนเจียว ลีว. คุณกและสัตว์ (๔ เท้า).
- (๖) อิว+เทียบ, ลีอ คือ ทิต หลานฉัน, เข้าไปเที่ยวเล่น.
ท้อ.
- (๗) อ้วงเกชวยฮึงอูตไก สวนดอกไม้ หลวงมีอะไรบ้าง พง
ลีอเอ๊ะ ไช่ว อิว+เทียบ. เล่าให้ฉันฟัง.
- (๘) ฮ้อ, โกวบ้อ, ลีอตันเทียบ. ใต้, แม่อาว, คอยฟัง.
- (๙) อู๋เน่ย ฮวย, เก็กฮวย, มีดอกบัว, ดอกเขนумаศ, ดอก
เกย กิวย ฮวย, หงอนไก่,
แม๊ะ ยีต อั้ง, จู ลี้น, ขานไม่รู้โรย, ซ่อนกลีน, ดอก
แม่ไล่เฮียง, สลิก,
บักลีฮวย, คิว ยะ*ก๋วย ดอกมะลิ, ยี่ฮุ่น, ยี่โถ,
จ้อง่วนเต็ก,
เล่งเยี่ยว, ค๋วย ฮวย, กระจังงาจีน, ดอกทานตะวัน;
ไซเท้า บัก หลี, มลิซ้อน,

๕๕

ประโยคจีน

คำแปล

พู่^๕ยั้ง^๕ ฮวย, ชั้^๕ต^๕เท้า^๕ คอกพุต^๕ตาล, คอกชะ^๕ษา, คอก
ฮวย, จั้ง^๕ ก๊ะ^๕ ฮวย, เทียน,
ตี^๕ ต้า^๕ ฮวย. คอกขาน^๕เย็น.

- (๑๐) เอี้ย^๕ อู้^๕ กุก^๕เจี้ยว,^๕ และมี^๕นก^๕ต่าง^๕ ๆ
คอง^๕เซี้ยะ^๕, เลี้ยว^๕กอก, นก^๕ยุง, นก^๕เอี้ยง, นก^๕ยาง,
แม่^๕ เลี้ยว^๕ซี,
โหว^๕อา, มัว^๕เจี้ยะ^๕, อี^๕กา, นก^๕ระ^๕จอก, นก^๕แก้ว,
เอ็ง^๕ กอก,
เต็ง^๕เฮี้ย, พู่^๕ยั้ง^๕เจี้ยว, นก^๕สี^๕ชมพู, นก^๕คี^๕ริ^๕ยูน, ไก่^๕นา,
ตี^๕ เกย,
โพ^๕ว^๕ตี^๕ว, กุก^๕กุก^๕เฮี้ยว, นก^๕ระ^๕จาย^๕ฝน, นก^๕เขา, นก^๕ชุก,
เจี้ยว,
อี^๕ † หุน^๕เจี้ยว, กิม นก^๕อี^๕แอ่น, นก^๕พิ^๕ราย, ไก่^๕ฟ้า, ห่าน,
เกย, ค้อ^๕*,

ประโยคจีน

คำแปล

ฮื่อ, เกย, ไห่ค้อ*, เป็ท, ไก่, นกกระทง, นกเข้ต,

จยคิ้ว, หง. น้ำ, หงษ์,

(๑๑) เอี้ยฮู่เจาลิ้ว ไฮ้ว, และมีสัตว์๔เท้า เสือ, ควาย,

จยคู้*, เขียะคู้*, วั,

ไซคู้*, เต็ก, เฉีย, แรด, กวาง, ช้าง, เนื้อสัตว์,

ชัวเบ,

เบ, ลื่อ, เล่าะเทาะ, ม้า, ลา, อูฐ, สิง,

เก้า,

โหวเก้า, ฮ้วน, เอี้ยต, ค่าง, ชนึ, แพะ, แกะ,

มีเอี้ย,

ฮิม, ตื่อ, ชัวตื่อ, เก้า, หมี่, หมู, หมูป่า, สุนัข,

ชัวเก้า, ไซ, ไหเบ, สุนัขจิ้งจอก, สิงโต, ม้าน้ำ,

ไถ้ว, ฮ้อตื่อ, กระต่าย, แม่น,

(๑๒) ฮิว + เตียต, ลื่อเอ้าะ หลานฉั่น, เจ้าเล้ามากแล้ว,

เจียเอี้ยเสียว,

ประโยคจีน

คำแปล

คะเฮ็ก คอเฮยะ. เหนื่อยนัก ควรหยุด.

(๑๓) จงไม่ว. ลือชื่อลือ พ่อครัว, เจ้าจัดแจงกับและเข้า,
 ไซ่ปึง, มาเชิญหลานฉัน.
 ไล่เซี่ยฮว + เตี่ยต.

(๑๔) โกวบ้อ, ฮิว + ไท้ว แม่อา, ท้องฉันยังไม่หิว.
 บ้วยชุ่น.

(๑๕) ยิตเต่าเลี้ยว, บ้วย ตวันเที่ยงแล้ว, ไม่หิว, ภัตของกิน.
 ชุ่น, เอียเตยะเจียะ.

(๑๖) กำเซี่ย, ฮือ, ฮิว + ขอบใจ, ดีแล้ว, ฉันกินหละ.
 ไล่เจียะ.

(๑๗) โกวบ้อ, ฮิว + เจียะ แม่อา, ฉันกินอิ่มแล้ว.
 บ้าเลี้ยว.

(๑๘) ฮิว + ไ้ไปซี่. ฉัน จะ ทรายตา.

บทที่ ๒๒ ว่าด้วยวงษ์ญาติ

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
เพ่งอิ้ว	เพื่อน	ควี่*ม่า	ยาย
บ้วยเจ็ง	ยังไม่เคย	เล่าแบ๊ะ	ปู่ (ที่ชายของปู่)
มิ่งเก๋า	ถามถึง	เล่าเจ๊ก	ปู่ น้องชายของปู่)
ชินเซ็ก	ญาติ(ข้างสายโลหิต)	เล่าโกว	ย่า(ที่หรือน้องสาวของปู่)
ชินเจีย	ญาติ(ข้างเกี่ยววงศ์)	เล่าอิม	ย่า (ที่สะใภ้ของปู่)
จวนอี	ตั้งใจ	เล่าซิม	ย่า (น้องสะใภ้ของปู่)
กียจิก	วงษ์กุล	เล่ากู่	ปู่(ที่หรือน้องชายของย่า)
ฮอฮวย	สมพร ปาก	เล่ากิม	ย่า(ที่หรือน้องสะใภ้ของย่า)
ตอฮย	หลายท่าน	อาเตีย	พ่อ
จีชิน	อย่างสนิท	อาบ้อ	แม่
เล่ากง	ปู่ทวด	ฮูบ้อ	แม่เลี้ยง (เมื่อรองของพ่อ)
เล่าม่า	ย่าทวด		

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
คว*เกล้า กง	ทา ทวท	อา แม่	สูง (ไม่ใช่ร่วมกรรม เดียวกับพ่อ)
คว*เกล้า ม้า	ยาย ทวท	อา เจ็ก	อา ผู้ชาย
อา กง	ปู่	ท้าว ไกว	ป้า (ที่สาวของพ่อ)
อา ม้า	ย่า	อา ไกว	อา ผู้หญิง
คว*กง	ตา	อา อิม	ป้า สะไก (ที่สะไก ของพ่อ)
อา อิม	อา สะไก	อา เจ็	พี่สาว
ท้าว กิม	ป้า สะไก (ที่สะไกของแม่)	อา ม่วย	น้องสาว
อา กิม	น้า สะไก	ซี กู*	พี่ เมีย หรือ น้อง เมีย (ผู้ชาย)
อา นึ่ง	พี่ เขย	ซี อี	พี่ เมีย หรือ น้อง เมีย (ผู้หญิง)
ม่วย ไล่	น้อง เขย	เตี้ย นึ่ง	พ่อ ตา
อา ซ้อ	พี่ สะไก	เตี้ย อิม	แม่ ยาย

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
เสียบ อิม	น้อง สะไก	เกียไต้	ลูก เขย
ทิว ไกอวเตียบ	ลุง เขย (ที่เขยของพ่อ)	ชิม บู้	ลูก สะไก
ไกว เตียบ	อา เขย	ตา เก	แม่ ผัว
ทิว อี	ย่า (ที่สาวของแม่)	ตา กัว	พ่อ ผัว
อา อี	น้ำสาว	ชินเก	เกี้ยว ของ ผู้ชาย
ทิว กู	ลุง (ที่ชายของแม่)	แช อิม	เกี้ยว ของ ผู้หญิง
อา กู	น้ำชาย	น้ำ จื่อ	ลูก ชาย
ทิว อี เตียบ	ลุง เขย (ที่เขยของแม่)	หนึ่ง จื่อ	ลูก สาว
อ เตียบ	น้ำ เขย	เคียบ เกียบ	ลูก เลียง (ไม่ใช่ลูกของ ตัวแต่รักอย่างลูก)
อา เฮียบ†	พี่ ชาย	ฮุน ไต้	หลาน เขย (ลูกเขยของ ลูกชาย)
อา ตี	น้อง ชาย	เฮ้ง ไต้	หลาน เขย (ลูกเขยของ ลูกสาว)

ศัพท์

เด็ดได้

ตั้ง มิ่ง เคย

น้ำ ชุน

นึ่ง ชุน

เด็ด น้ำ

เด็ด นึ่ง

น้ำ เียง

นึ่ง เียง

เคี้ย เป้

เคี้ย บือ

เค้า เป้

หึ่ง เป้

หึ่ง บือ

คำ แปล

หลาน เขย (ลูกของพี่หรือน้องชาย)

ชายเขย (ภรรยาที่ภรรยาเป็นพี่น้องกับ)

หลาน ชาย (ลูกของลูกชาย)

หลาน สาว (ลูกของลูกชาย)

หลาน ชาย (ลูกของพี่ชายหรือน้องชาย)

หลาน สาว (ลูกของพี่ชายหรือน้องชาย)

หลาน ชาย (ลูกของน้องสาวหรือพี่สาว)

หลาน สาว (ลูกของพี่สาวหรือลูกของ
น้องสาว)

พ่อ เลียง (ไม่ใช่ตัวของแม่)

แม่ เลียง (ไม่ใช่เมียของพ่อแต่เป็นทีนับ
ถือ)

พ่อ เลียง (เป็นตัวของแม่)

พ่อ เลียง (นับถือกันเมื่อโตแล้ว)

แม่ เลียง (นับถือกันเมื่อโตแล้ว)

ศัพท์	คำ แปล
หญิง เกีย	ลูก บุญธรรม
ทั้ง อา เขีย †	พี่ชาย ลูก พี่ ลูก น้อง (บิดาท่อบิดาเป็นพี่น้องกัน)
ทั้ง อา ตี	น้อง ชาย ,, ,, ,,
ทั้ง อา เจี	พี่สาว ,, ,, ,,
ทั้ง อา ม่วย	น้อง สาว ,, ,, ,,
โกว เบียเฮีย †	พี่ชาย ลูก พี่ ลูก น้อง (บิดากับมารดาของลูกพี่ลูกน้องเป็นพี่น้องกัน)
โกว เบียตี	น้อง ชาย ,, ,, ,,
โกว เบียเจี	พี่สาว ,, ,, ,,
โกว เบีย ม่วย	น้อง สาว ,, ,, ,,
อ เบียเฮีย †	พี่ชาย ลูก พี่ ลูก น้อง (มารดาต่อมารดาเป็นพี่น้องกัน)
อ เบีย ตี	น้อง ชาย ,, ,, ,,
อ เบีย เจี	พี่สาว ,, ,, ,,
อ เบีย ม่วย	น้อง สาว ,, ,, ,,

ประโยค จีน

คำ แปล

- (๑) ง้วนเฮีย, อิว + อือ ฟังวน, ฉั้นกับท่ เมเขินเพื่อกันอย่าง
 ลือฮือยจี่ ชินเพ่งอิว. สนิท.
- (๒) เฮ่าเกอูเลี่ยว บัวย นานหนักแล้ว ยังไม่เคยถามถึง
 เจิง มิ่งเก่า ญาติของท่าน
 ลือไก๋ ชินเซ่ก. วันนีฉั้นตั้งใจ
 กิมยิตอิว + จวนอี่ ถามถึง วงษกุล ของ ท่าน.
 มิ่งเก่า ลือไก๋ กย
 จิก.
- (๓) ฮอฮวย, อิว + ชินเซ่ก สมพรปาก, ญาติ ของ ฉั้นหลาย
 ทอ ฮือย. ท่าน.
- (๔) เล่ากง, เล่าม่า, คิว* ปู่ทวด, ย่าทวด, ตาทวด, ยายทวด,
 เล่ากง, คิว* เล่าม่า,
 อา กง, อา ม่า, ปู่, ย่า, ตา, ยาย,
 คิว* กง, คิว* ม่า,

ประโยคจีน

คำแปล

เล้าแม่ะ,	เล้าเจ็ก,	พี่ชายของปู่,	น้องชายของปู่,
เล้าโกว,		พี่หรือ น้องสาวของปู่,	
เล้าอิม,	เล้าซิม,	พี่สะใภ้ของปู่,	น้องสะใภ้ของปู่,
เล้ากู่,		พี่หรือ น้องชายของย่า,	
เล้ากิม,	อา เตียบ,	พี่หรือน้องสะใภ้ของย่า,	พ่อ, แม่,
อา บ้อ,			
ซุบ้อ,	อาแม่ะ,	แม่เลี้ยง (เมียรองของพ่อ),	ลุง (ที่ชายของพ่อ),
อาเจ็ก,		อาผู้ชาย,	
ท้าวโกว,	อาโกว,	ป้า (ที่สาวของพ่อ),	อาผู้หญิง, ป้า
อาอิม,		สะใภ้ (ที่สะใภ้ของพ่อ),	
อาซิม, ท้าวโกวเตียบ,		อาสะใภ้, ลุงเขย (ที่เขยของพ่อ),	
โกวเตียบ,		อาเขย,	
ท้าวอ้อ, อา อ้อ, ทังมิ่ง		ป้า (ที่สาวของแม่),	น้าสาว,
เตียบ,		ชายเขย,	

ประโยคจีน

คำแปล

๕ ๕ ๕ ๕
 ติว อีเตย, อีเตย, ลุงเขย, (พี่เขยของแม่) น้าเขย,

๕ ๕
 ติว กู, ลุง (พี่ชายของแม่),

๕ ๕ ๕
 อากู, อาเฮีย, อาต, น้าชาย, พี่ชาย, น้องชาย, พี่สาว,
 อาเจ้,

๕ ๕ ๕ ๕
 อาม่วย, ซี กู, ซีอ, น้องสาว, พี่หรือน้องเมีย (ผู้ชาย),
 พี่หรือน้องเมีย (ผู้หญิง),

๕ ๕
 น้ำซุน, นิ่งซุน, หลานชาย (ลูกของลูกชาย), หลาน
 สาว (ลูกของลูกชาย),

๕ ๕ ๕
 เตยตน้ำ, เตยตนึ่ง, หลานชาย (ลูกของพี่หรือน้องชาย),
 หลานสาว (ลูกของพี่หรือน้องชาย),

๕ ๕ ๕
 น้ำเซ็ง, นิ่งเซ็ง, หลานชาย (ลูกของพี่หรือน้องหรือลูก
 สาว), หลานสาว (ลูกของพี่หรือน้องหรือ
 ลูกสาว),

๕ ๕ ๕ ๕ ๕
 อานึ่ง, ม่วยไต้, พี่เขย, น้องเขย, พี่สะใภ้,

๕ ๕ ๕
 อาซ้อ, เตยอิม, น้องสะใภ้.

ประโยคจีน

คำแปล

ตัวอ้อม, อาก้อม, ข้าสะไก (ที่สะไกของพ่อ), หน้าสะไก,

เตี้ยนั่ง, เตี้ยอ้อม, พ่อตา, แม่ยาย, ลูกเขย, ลูกสะไก,

เกียไล่, чимปู่,

ตาเก, ตากัว, ซีนเก, แม่ผัว, พ่อผัว, เกี้ยวทอง (ผู้ชาย),

แซอ้อม, ชุนไล่, เกี้ยวทอง (ผู้หญิง), หลานเขย

เซ็งไล่, (ลูกเขยของลูกชาย), หลานเขย
(ลูกเขยของลูกสาว),

เตี้ยตไล่, หลานเขย (ลูกเขยของพี่หรือน้องชาย),

น้ำจื่อ, หนึ่งจื่อ, ลูกชาย, ลูกสาว, ลูกเลี้ยง,

เคี้ยเกี้ย,

เคี้ยเป้, เอ้าเป้, พ่อเลี้ยง (ไม่ใช่สามีของแม่), พ่อเลี้ยง
(สามีของแม่),

เคี้ยบ้อ, ึ่งเป้, แม่เลี้ยง (ไม่ใช่เมียของพ่อ), พ่อเลี้ยง,

ึงบ้อ, ึงเกี้ย, แม่เลี้ยง, ลูกบุญธรรม,

ประโยคจีน	คำแปล
ทัง อา เฮีย ๓,	พี่ชาย ลูกพี่ลูกน้อง (บิดาค้อบิดา เป็นพี่น้องกัน),
ทัง อา ตี,	น้องชาย ,, ,, ,,
ทัง อา เจ็,	พี่สาว ,, ,, ,,
ทัง อา ม่วย,	น้องสาว ,, ,, ,,
โกว เปียเฮีย ๓,	พี่ชาย ,, (บิดาและมารดาของ ลูกพี่ลูกน้องเป็นพี่น้องกัน),
โกว เปียตี,	น้องชาย ,, ,, ,,
โกว เปีย เจ็,	พี่สาว ,, ,, ,,
โกว เปีย ม่วย,	น้องสาว ,, ,, ,,
อึ เปีย เฮีย ๓,	พี่ชาย ,, (มาราค้อมารดา เป็นพี่น้องกัน),
อึ เปีย ตี,	น้องชาย ,, ,, ,,
อึ เปีย เจ็,	พี่สาว ,, ,, ,,
อึ เปีย ม่วย,	น้องสาว ,, ,, ,,

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๕) จำนวนเขียน + ลือโก๊ ฟั้งวัน วงมณฑลใหญ่ของ
 ไท กย จัก ตอนึง. ท่านหลายคน.
- (๖) อิว + โก๊ ชินเจีย บ้อ ญาติ ของ ฉันไม่ มาก คน อย่างนี้.
 เจีย เจีย นึง.

—*~*~*~*—

บทที่ ๒๓ ว่าด้วย หมู ปลา หอยปู

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
บ้อ อี้	น้ำ (น้องสาวของแม่)	เซียบบ๊ะ เจียบบ๊ะ	เนื้อ แคง
จ้อโล้ว	ปลา กะพง	อิว เล็ง	คุชสบาย
คาทังกัต	กระดูกขา	อิว ฮ้อ ^๑	ปลาจวด
ไบกั	ค้ำับ	ตือโต้ว	กระเพาะหมู
เกีย	คอง	ฮ้อช้อ	กระดูก สิ่งใด
ตือฮวน	ไส้แก่หมู	เก้าหนีเกีย	ปลา หมึกคอง
ค้อฮ้อ	ไปหยิบ	ตือตัง	ไส้ อ่อนหมู
ก้งฮ้อ	ปลาไส้ ต้ม	ก้วยจี้	ผลไม้

๑ อ้วย ต้อง ออกเสียงให้สั้น

ศัพท	คำ แปล	ศัพท	คำ แปล
ทื่อแก้ว	ตั้ม หมู	อ้อ	หอย นางรม
ชำเผ่ง	สามเพ็ง	พ้าแก้ว	ปอด
ชิว	ปูม้า	เล่าตืดตืด	ตลาดเก่า
ทื่อเตี้ยะ	ตั้ม เหล็กหมู	เบ้คี	ปูแสม
คย	เปิดขาย	เซี่ยนจี้	ไข่ตัน
เบ้เกี้ย	หอย เสียบ	เกี่ยม	เค็ม
แซฮวน	มดลูก	จี้ล้อ	หอย จุบ
ชื้ออ	ปลา สด	ทื่อพัวย	หนังหมู
เล็กฮ้อ	ปลา อีปุก	ไผ่ว	ร้านขาย ของ
เมี้ย	ชื้อ	เซี่ยนฮ้อ	ปลาไหล
ม่อบ้อจี้ก่า	ขอ แม่ น้ำ สั้งสอน	โหวงฮ้อ	ปลากุเรา
อิว ยะชื้อ	ปลา ตุ๊ก	ทื่อเคียว	เหงือก หมู
เบกา	ปลา อินทรี	ฮังฮ้อ	ปลา กระจับ
ทื่อคากี้	ก๊วย หมู	ทิวฮ้อ	ปลา ตาบลาว

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
ชวอ	ปลา ฉลาม	ตือเน็ก	เนื้อ หมู
เต้าเตี้ย	ปลาหางวาน	อิง เกย	ปลาหางกิว
โถวอี	ปลา ยี่สน	จ๊วยบี	ตะ พาย หน้า
กุน	เต่า	ฮ่วยเก	ถลัน ข่าน
	ประโยคจีน		คำแปล
(๑)	บ้ออี, อิวเล้ง, เซ็งไล้ ไป๋กี.	แม่หน้า, คุชสบาย, หลานมากำนิบ.	
(๒)	เซี่ยจ้อ, อิวเซ็งลือ กิมยิตไล้ เก้ออว+อู๋ อู๋ฮ้อฮ้อ.	เซี่ยนัง, หลานฉันวันนี้มา ถึงบ้านฉัน มีกิจธุระอะไร.	
(๓)	บ้ออี, อิว+บ้อ มิฮ้อ, จวนไล้ มิงอว.	แม่หน้า ฉันไม่มีธุระอะไร, ตั้งใจ มาคุชทุกซ์.	
(๔)	กำเซี่ย, อิว ไน้วโต้ย ลือค้อ อู๋ก้วยจี, ไป๋เซี่ย ลือเซี่ย.	ขอใจ, ลูกฉันเอ๋ย เข้าไปหยิบ ผลไม้, มา เซี่ยพีช่ายท่าน.	

	ประโยคจีน	คำแปล
(๕)	ฮื่อ, เฮีย+ไท้, เซีย
เจียะก้วยจี,	ไท้, คุณพี่, เซียวประทาน
ผลไม้.
(๖)	ก้าเซี่ย.	ขอใจ.
(๗)	บ้อฮื่อ, อาเตยคือตักอ.	แม่ห้า, หน้าเซยไปไหน.
(๘)	ฮื่ออาเตย คือต้อฮำ
เผ่งเล่าตักต,	หน้าเซยของเจ้า ไปอยู่
ลำเพ็ง ตลากเก่า.
(๙)	คุยเกี่ยมฮื่อ ฮื่อฮื่อ
ไผ่ว๊ะ ไบ๋ต้อบ๊ะ.	เปิดร้านขายปลาเค็ม ปลาสด
กับ เนื้อหมู.
(๑๐)	บ้อฮื่อ, ต้อบ๊ะเจ็ก
เจียะไก ซอกู.	แม่ห้า, เรื่อง หมูทั้งตัว.
(๑๑)	ฮว+บ้วยใจ ม้อบ้อ
ฮื่อ จัก้า.	ฉันยังไม่เข้าใจ ขอแม่ห้าช่วย
สอนฉัน.
(๑๒)	ฮื่อ, ต้อเท้า, ต้อจี, ต้อ
เคียว, ต้อหี,	ไท้, หัวหมู, ลิ้นหมู, เหวือกหมู,
หูหมู,

ประโยคจีน

คำ แปล

คือ ตุ่น, คือ คา, วิมฝีปากหมู, ขาหมู, กีบหมู,

คือคาก, คือบ้วย, หางหมู,

คือเน็ก, คืออ้ว, เนื้อหมู, มันหมู, เนื้อขาว,

แป๊ะปะ, เซียบบ๊ะ, เนื้อแดง,

บ้วยบ๊ะ, คือ กัด, เนื้อสันหลัง, กระดูกหมู, กระดูก

คา ตังกุด, ขาหมู,

คือชิม, คือโต้ว, ใจหมู, กระจ๊ะหมู, ไล่แก่หมู,

คือฮวน, คือตั้ง, ไล่อ่อนหมู,

คือกัว, ฟ่างัว, ตับหมู, ปอดหมู, ตับเหล็กหมู,

คือเซี่ยะ, เซียนจี, ไข่ตัน,

คือดำ, เพี้ยล็กัด, ตีหมู, กระดูกซี่โครง, มดลูก

แซฮวน, หมู, หนังหมู, เลือดหมู.

คือพวย, คือฮว ยะ.

(๑๓) บ้อฮี้, เกียมฮ้อ กก แม่หน้า, ชื่อปลาเค็มต่าง ๆ, ฉิ้น

เม็ย, ฮัว, เอียบบ้วยบัต ยังไม่รู้จัก.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑๔) บ้ออ^๕, ล้ออ^๕ ล้งเอ้อ^๕ แม่^๕ น้ำ, ทำ^๕ กว^๕ ณา^๕ เล้า^๕ ให้^๕ ฉ^๕ ฝ^๕ ฝ^๕,
ไฮ่วอ^๕ + เทีย.
- (๑๕) ฮ้อ^๕, เกียม^๕ โหงว^๕ ฮ้อ^๕, ไข่, ปลา^๕ กุ^๕ เรา^๕ เค็ม, ปลา^๕ อิน^๕ ทริ^๕
เกียม^๕ เบกา, เค็ม,
เกียม^๕ ทว^๕ ฮ้อ^๕, เกียม^๕ ปลา^๕ ตา^๕ บ^๕ ลาว^๕ เค็ม, ปลา^๕ หาง
เต้า^๕ เตีย,
เกียม^๕ จ้อ^๕ ไล่ว^๕, เกียม^๕ ปลา^๕ ภา^๕ ระ^๕ พง^๕ เค็ม, ปลา^๕ จว^๕ ต^๕ เค็ม,
ฮ้อ^๕ ยะ^๕ ฮ้อ^๕,
เก้า^๕ หนี^๕ เกีย^๕, กัง^๕ ฮ้อ^๕ ปลา^๕ หมึก^๕ ของ, ปลา^๕ ไข่^๕ ติ^๕ หน^๕ ของ,
เกีย^๕. ฮ้อ^๕ เกีย^๕, หอย^๕ นาง^๕ รวม^๕ ของ,
เกียม^๕ ฮ้อ^๕, เกียม^๕ ฑี^๕, กุ้ง^๕ เค็ม, ปู^๕ ม้า^๕ เค็ม, ปู^๕ แล^๕ ม^๕ เค็ม,
เกียม^๕ เบ^๕ คี^๕,
เกียม^๕ เบ^๕ เกีย^๕, จ้อ^๕ หอย^๕ เสียบ^๕ ของ, หอย^๕ จุ^๕ บ^๕ ของ,
เกีย^๕, เล็ก^๕ ฮ้อ^๕, ปลา^๕ อี^๕ ปุ^๕ ค,

ประโยคจีน

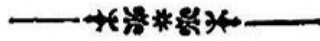
คำแปล

เทียนฮ้อ, อิวยะฮ้อ, ปลาไหล, ปลาทุก, ปลากระเบน,
ฮังฮ้อ,

ฮิวฮ้อ, อึงเกย, โอว ปลาฉลาม, ปลาหางกิว, ปลา
อีสน, ตะพาน้ำ, เต่า.

(๑๒) กำเหียะ, บ้อฮ้อ, ลือ ขอบใจ, แม่หน้า, ท่านเล่าให้ฉันฟัง.
เอ๊ะ ไหว้อว + เทีย.

(๑๓) บ้อฮ้อ, นันเซี่ย, อิว + เชิญแม่หน้าเดอะ, ฉันจะกลับบ้าน.
ไ้อ้ววยเก.

บทที่ ๒๔ ว่าด้วยการทำนา

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
แบ๊ะ เป้	ลุง (ที่ ชาติ ของ พ่อ)	ตีว	ต้นข้าว
เซ็ก ซึง	ยุ่งเช้า	เจียฉง	ครึ่ง ก่อน
เก๊า คี	ควบกำหนด	ลึง	สี (นาม)
ฮัน	นา	แซ	เกิด, เป็น

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เอย	ลี (กริยา)	ตัง	กลาง
ชัย	รวง	คิก	เปลือก
ชันตง	พินา	เซ็ก	สุก
คิง	รำ	เจ๊ะ	ทำ, ก่อ
อวนเนียม	เคียว	โซวคิง	แกลย
ชอเอ้	เคิมที	ก๊วะ	เกี้ยว, ผ่า, ตัก
ช้อบี่	เข้า กล้อง	เซ็ก	เข้า เปลือก
เป้	มัด	คื่อเตียว	ไป เสีย
จิม	แช่	คี่ *เซียบ	เกวียนวัว
บุ	หุง	อิ่ง	เข้า กล้า
จาย	บรรทุก	ปิ่ง	เข้า ส่วย
เลียบ	ไถ (นาม)	ตุน	กอง
จื่อ	คัม (ถ้วย กระทะ)	บัก	ผูก
เซ็กเตย	ลานเข้า	ม้วย	เข้า คัม

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
บัก ^๕ คู้ *	เทียมควาย	ทะ	ย่า, เหยียบ
เกี่ยม ^๕ ซิ่ง	กับเข้า	ไ้ว ^๕ ซัน	ตำหา
ไท	ร่อน	หมัง	แห
เอา	ทีหลัง	บ่ว	ชน
พา ^๕ ฮ้อ	ทอดแหหาปลา	ฮวด	งอก
ยิบ	เข้า	เตีย	เข็ด
เตีย ^๕ ฮ้อ	ตกปลา	จีย ^๕ เตีย	ในน้ำ
แก	แกงจืด	ต๊ะ	บ่อน้ำ
มั่ง	งม	คัง	ยก (สองมือ)
เลีย ^๕ วฮี้	ลวง	ตี ^๕ ต, ตี ^๕ ตอ ^๕	ไ้
ชู่ ^๕ นั้ง	คนทั้งหลาย, ทุก คน	จ้อ ^๕ ฮ้อ	ช้อนปลา
ต๋อ ^๕ นั้ง	ตามแต่ใคร	กั้ง	คลอง
ชัว ^๕	ผิด (เช่น ผิดของในกระทะ)		

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑) เป๊ะเป๊ะ, เจียนึง อิว + ลุง, เมื่อ ครึ่งก่อน ฉันทไป
ช้อ ซัน ทัง, ที่นา,
คือเทียบ นงเงาะ ซัน. ไปดูเขาทำนา.
- (๒) อิว + เทียบ, ล้อคือ หลานฉัน, เจ้าไปดูเขาทำนา.
เทียบ นงเงาะ ซัน.
- (๓) จ้อนี่เงาะ, ล้อเอาะ ทำอย่างไร, เจ้าเล่าให้ฉันฟัง.
ไฮ้อิว + เทียบ.
- (๔) เป๊ะเป๊ะ, ช้อเอ๋นง ลุง, เติมที่เขาเอาเข้าเปลือก
เคี้ยวเซ็ก คือ จิมจิม ไปแช่น้ำ
เลี้ยว คือ เจ่งจ้อ อึง. แล้วไป ตก เป็นข้าวกล้า.
- (๕) เคี้ยว เลี้ยวปักคู้ * เอาไถ เทียมควาย
คือ เลี้ยวซัน เลี้ยว ไปไถนา แล้วเอา ข้าวกล้าไป
เคี้ยวอึง คือ ไบ่ว ซัน. ทำนา.
- (๖) เอา สวตอ๊ยตัว เก้า ที่ หลัง งอก เป็น ต้นข้าว ถึง กำ
คี่ เลี้ยว แซซุ่ย. หนค แล้ว ออก รวง.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๗) เอ๋ยอ๋อ^๑เซ่ก^๒ เซ่ก^๑เซ่ก^๒ และมี^๑เข้า^๒ เปลือก^๑ เข้า^๒ เปลือก
 เลี้ยว^๑ นัง^๒ เคี้ยว^๑ สุก^๑ แล้ว^๑ เขา^๑ เขา^๑
 อวน^๑ เนียม^๑ คือ^๑ ก๊วะ^๑ เคี้ยว^๑ ไป^๑ เกี้ยว^๑ ตัน^๑ เข้า^๑.
 ทิว.
- (๘) ก๊วะ^๑ เลี้ยว^๑ บัก^๑ จ้อ^๑ เจก^๑ เป้. เกี้ยว^๑ แล้ว^๑ ผูก^๑ เป็น^๑ มัด^๑.
- (๙) เคี้ยว^๑ คู้^๑ * เซีย^๑ เขา^๑ เกวียน^๑ วัชร^๑ ทุก^๑ มา^๑ กอง^๑
 จำ^๑ ไถ่^๑ ตุ่น^๑ ต้อ^๑ เซ็ก^๑ ไว้^๑ ที่^๑ ลาน^๑ เข้า^๑.
 เคี้ยว^๑.
- (๑๐) เลี้ยว^๑ ไช้ว^๑ คู้^๑ * ทะ^๑ แล้ว^๑ ให้^๑ ควาย^๑ ย่ำ^๑ แล้ว^๑ ร่อน^๑ เขา^๑
 เลี้ยว^๑ ไท^๑ เคี้ยว^๑ ฟาง^๑ เข้า^๑ ออก^๑ เหลือ^๑ แต่^๑ เข้า^๑
 ทิว^๑ ชัด^๑ เข้า^๑ ชุ่น^๑ เซ็ก^๑ เปลือก^๑ ขน^๑ เข้า^๑ ยุ่ง^๑ เข้า^๑.
 บัว^๑ ยีบ^๑ เซ็ก^๑ ชิ่ง.
- (๑๑) เลี้ยว^๑ ไต้^๑ เจี้ยว^๑ แล้ว^๑ เมื่อ^๑ เวลา^๑ จะ^๑ กิน,
 จ้อ^๑ ชี้,

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๑๖) ^๑เคี้ยะ ^๒หม่ง ^๓คือ ^๔พา ^๕ฮ้อ. เขาแหมาทอดปลา.
 (๑๗) ^๑อึ้ง ^๒เคี้ยะ มีบางคนเขาเบ็ดไป ตกปลาที่
^๓เตี้ย ^๔คือ ^๕เตี้ย ^๖ฮ้อ ^๗ท้อ กลางบ่อ.
^๘ตี ^๙ก้ง.
- (๑๘) ^๑อึ้ง ^๒เคี้ยะ ^๓เลี้ยว ^๔ฮี้ ^๕คือ มีบางคนเขาสวิงไป ซ้อนปลา
^๖จา ^๗ฮ้อ ^๘ท้อ ^๙ก้ง ^{๑๐}ไหล. ที่ในคลอง.
- (๑๙) ^๑อึ้ง ^๒คือ ^๓จ้วย ^๔เตี้ย มีบางคนไปงมกุ้งในน้ำ
^๕ม่ง ^๖เฮ้, ^๗ตี ^๘อู๋ ^๙ฮ้อ ^{๑๐}เฮ้ ใต้ปลาใต้กุ้ง กลับมาบ้าน.
^{๑๑}ตี ^{๑๒}ไถ่ ^{๑๓}ฉ.
- (๒๐) ^๑ซู่ ^๒ใจ ^๓ฮ้อ ^๔ลี่ ^๕บู้ ^๖เคี้ยะ ตามแต่จัดแจง ^๗ต้ม ^๘ก็ได้,
^๙ฮ้อ, ^{๑๐}ผัด ^{๑๑}ก็ได้ ^{๑๒}แกง ^{๑๓}จืด ^{๑๔}ก็ได้.
^{๑๕}ซัว ^{๑๖}เคี้ยะ ^{๑๗}ฮ้อ ^{๑๘}จ้อ ^{๑๙}เคี้ยะ ^{๒๐}ฮ้อ.
- (๒๑) ^๑ท้อ ^๒นึ่ง ^๓ฮะ ^๔เจี้ยะ. ตามแต่ใคร ชอบกิน.
- (๒๒) ^๑เซ็ก ^๒เดี่ยว. สุกแล้ว.

ประโยคจีน

คำ แปล

กักแก กักใจ คั้ง แกลงจิตต่าง ๆ กับเข้าต่าง ๆ

ไต่บั้ง

ยกมาตั้ง

ต้อซึ่งเจีย.

ที่บนโต๊ะ.

(๒๓) ชุ่ย นั้ง กัก จ้อ เกา อี้ ทุก ๆ คน ต่าง นั้ง เกา อี้ ซก
อ้อม เจียะ. และ รัย ปรุทธาน.

บทที่ ๒๕ ว่าด้วย การนั่งเรือ กลไฟไปเที่ยวตามลำน้ำ

ศัพท์

คำ แปล

ศัพท์

คำ แปล

ตัว เคีย, เคีย แม่น้ำใหญ่, แม่น้ำ

จัน เกีย

เรือ เล็ก

ฮ่วย เซีย + พระ สงฆ์

อา เนีย

คุณ แม่

เผ ไม้ม้วนระ พาย เรือ ชาย ของ

ฮู้ต โจ้ว

พระ พุทธ รูป

หวย จัน เรือไฟ

เคีย กิ

ริมแม่น้ำ

นื้อ โกว หลวงชี

เจีย

ชวน

เพ๊ แพ (สำหรับ อยู่)

ฮู้ต ท๊ะ

พระ เจติย์

ศัพท์	คำแปล	ศัพท์	คำแปล
เคี้ยว บัว	ถ่อท้าย	ฟัง จุ้น	เรือใบ
มั่ง ล้วน	บางหลวง	กวน เขียว	เอหิเหียร
ข้าวป่า	บ้านนอก	กึ่ง คุย	ปากคลอง
เฮีย ฮ่วย	ช่างไฟ	เอี่ยม จุ้น	เรือ เอี่ยมจุ้น
เพ้าไท่	ข่อม	เต่ง ไบ่ย	ช่าง บน
ตั้ง ชาว	เมืองจีน	หวย ลั้ง	โรงสีไฟ
จีย ฮีฮัง	น้ำเซียว	เจียน จุ้น	เรือรบ
ฮวย กือ	โรงเลื่อยจักร	มัน	ซ้ำ
ชาว เต็ง	บนบก	ไต่จุ้น } ทุยแท้ }	ท่าเรือจ้าง
ก่อไต่จุ้น	แจวเรือจ้าง	อ๋า	วัด
ชาว จีย	ว้ายน้ำ	เพ่ เกียว	หลักแพ
จุ้น เต็ง	เรือแท่ง	เสียบ	ชำระ, ใ้
ชี เพ่ เกียว	ขกหลักแพ	เอ้ ไบ่ย	ช่างล่าง

ศัพท์	คำ แปล	ศัพท์	คำ แปล
ชิน ส่วย	ค่า แรง ราชการ	แท	ถ่อ (กิริยา)
เทียบ กี่	แล เห็น	ซึ	ซึ
ชำไ้	แพ ชง	เฮียง กวน	ท่า นภายี
เอี้ยต	วันอื่น	เต็กไ้	แพไม้ไผ่
แบ๊ะ ลัน ซา	ร้อย ซัก สาม	ทัง หงอ	หากว่า
จิว	สุรา	กวนเจี้ย	หน้าท่า
บ๊วะ	ตก	ฮวย หวย	หวย
ชิน ตัง	เงินใหม่	เจ็กเตี้ยวเมียบ	ชีวิตหนึ่ง

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๑) อาเนี้ย, จายิต อิว † คุณแม่, วานนี้ฉันไปเที่ยวที่
คือ ตัว เคี้ย ทิต ห้อ. แม่หน้าใหญ่.
- (๒) อาโน้ว, ลือจอนี่ซื่อ. ลูกเอี้ย, เจ้าไปอย่างไร.
- (๓) อิว † จ้อฮวย จุนซื่อ. ฉันนั่ง เรือไฟไป.
- (๔) ฮวย จุน ตี้ เตียงไก. เรือไฟของใคร.

ประโยคจีน

คำ แปล

- (๕) หวยจิ้น^๕ชิว^๕+เพ่ง^๕อิว^๕ เรือไฟ ของ เพื่อนฉัน.
โก^๕
- (๖) อิว^๕+เพ่ง^๕อิว^๕ เจีย^๕อิว^๕+ เพื่อนฉัน ชวนฉันไป.
ชือ^๕.
- (๗) อิว^๕+ ไช^๕เอ้า^๕ ไช^๕อว^๕ ฉันทจะ เล่าให้คุณแม่ฟัง.
เนี้ย^๕ เทีย^๕.
- (๘) เจ็ก^๕เจียะ^๕ หวย^๕จิ้น^๕ เรือไฟ ลำหนึ่ง ต้องใช้คน ๓ คน.
เตียะ^๕ เฉ็ง^๕ซา^๕ นั้ง^๕.
- (๙) เจ็ก^๕นั้ง^๕เลียะ^๕บิว^๕, เจ็ก^๕ ถือ^๕ท่าย^๕คน^๕หนึ่ง, เอนย^๕เหี่ยว^๕
นั้ง^๕ กวน^๕เซี่ย^๕, คน^๕หนึ่ง,
เจ็ก^๕ นั้ง^๕เฮีย^๕ ฮิว^๕, ช่าง^๕ไฟ^๕คน^๕หนึ่ง, เดิน^๕ไป^๕ทาง
เกีย^๕ ต๋ย^๕ เต็ง^๕ไต้^๕ชือ^๕. บน.
- (๑๐) จีย^๕ฮิว^๕ ยั้ง^๕ หวย^๕จิ้น^๕มัน^๕ หน้า^๕เซี่ยว^๕เรือ^๕ไฟ^๕เดิน^๕ช้า.
เกีย^๕.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑๑) อิว + เทียนนึ่ง ก็อโต้ว ฉันทูเขาแขวเรือจ้าง.
- จัน
- (๑๒) เอีย อูจัน เกีย นึ่งเพ่ และ มี เรือ เล็ก เขา พาขเรือชาย
ไม้มว ยะ. ของ
- (๑๓) เคย ก็ เอีย อูเพ่ นึ่ง ริมแม่น้ำ มี แพเขา ชาย ของ
จ้อ กัก เต็ง เียง ลี. ชนิดต่าง ๆ
- (๑๔) เอีย อู ฟงจัน ใจี และ มี เรือใบ บรรทุก
มว ยะ เกีย ต้อ ชัว สิ่งของ มา จากบ้านนอก.
ปาไล้.
- (๑๕) เอีย อู เอียมจัน ท้อ และ มี เรือ เอียมจัน อยู่ ที่
หวยจัน, ใจี ตึง ชัว เรือไฟ, บรรทุก ของ เมือง จัน.
มว ยะ.
- (๑๖) เอีย อู อิวง เก เจียน และ มี เรือ รบ หลวง.
- จัน.
- (๑๗) ชัว เต็ง อู้อำ. ที่บนบกมี วัด.

ประโยคจีน

คำแปล

- (๑๘) อ้า ไหล อี้ ฮ่วย เซี่ย † ใน วัด มี พระ สงฆ์ และ มี
 เอี้ย อี้ ฮัต โจ้ว พระ พุทธ รูป
 เอี้ย อี้ นี โกว เอี้ย และ มี หลวง ซี และ มี พระ
 อี้ ฮัต ทะ. เจกีย.
- (๑๙) มง ล้วน กัง ชุ่ย อี้ ่ ปาก คลอง ขาง หลวง มี ช่อม.
 เพ้า ไท้.
- (๒๐) เต้ง ไบ๊ย อี้ ฮวย ลั้ง, ช้าง ขน มี โรง สีไฟ, โรง เลื่อย
 ฮวย กือ เอี้ย อี้. จักร ก็มี.
- (๒๑) เอี้ย อี้ ไท้ว จุน ทุ่ย เท้า และ มี ทำ เรือจ้าง
 อี้ นัง มี คน
 ทือ เคย เตี้ย ชิว จุย, ว่า ย น้ำ อยู่ ใน น้ำ,
 อี้ นัง มี คน
 ซี เพ เกี้ยว, อี้ นัง ชัก หลัก แพ, มี คน เขา ถ่อ
 แทะ ซ้ำ ไบ้, แพ ชุง,

ประโยคจีน	คำแปล
เขี่ย ^๕ ตุ๋ ^๕ แท ^๕ เท็ก ^๕ ไ้.	และเขา ถ่อ แผลไม้ไผ่.
(๒๒) ^๕ อ ^๕ นัง ^๕ ตอ ^๕ เพ ^๕ ไ้ ^๕ ย ^๕ จิว ^๕ เขี่ย ^๕ เซี่ย ^๕ ฮวย ^๕ หวย.	มีคน อยู่ แผล ชาย เล่า กับ
เขียน หวย.
(๒๓) ^๕ อ ^๕ นัง ^๕ ตอ ^๕ จัน ^๕ เท็ง ^๕ จื่อ ^๕ เซ็ง ^๕ ถี้.	มีคน อยู่ เรือ เท็ง คำ ชาย.
(๒๔) ^๕ เลี้ยว ^๕ ฮวย ^๕ จัน ^๕ เกีย ^๕ ตัย ^๕ เอ ^๕ ไ้ ^๕ ย ^๕ ช้อ.	แล้ว เรือไฟ เติง ไป ช้าง ล่าง.
(๒๕) ^๕ อ ^๕ ว ^๕ เทย ^๕ กั ^๕ แบ๊ะ ^๕ ถัน ^๕ ชา ^๕ กวน.	ฉัน แล เห็น ท่าน ภาษี ร้อย ชัก สาม.
(๒๖) ^๕ เฮียง ^๕ กวน ^๕ เจีย ^๕ ตุ๋ ^๕ ชิน ^๕ ตั้ง ^๕ ต้อ ^๕ ตั้ง ^๕ ชว ^๕ ไล้ ^๕ ตัน ^๕ เซี่ย ^๕ ชิน ^๕ ถ่วย ^๕ เลี้ยว ^๕ เจีย ^๕ ห่อ ^๕ คี่ ^๕ ไล้.	หน้า ท่าน ภาษี มี เงิน ใหม่ มา จาก
เมือง จีน
คอบ เสีย เงิน ค่า แรง ราชการ แล้ว
จึง จะ ชิ้น มา ได้.
(๒๗) ^๕ อา ^๕ ไ้ ^๕ ว ^๕ ไ้ ^๕ อ ^๕ ย, ^๕ ถ้อ ^๕ อิม ^๕ บัต ^๕ ชว ^๕ จุย,	ลูก เอ้ย, เจ้า ไม่ รู้ จัก ว่า ย หน้า,

ประโยคจีน

คำแปล

เอี้ยต อี้ม ฮ้อ คือ วันอื่นไม่ควรไปเที่ยวที่แม่น้ำ.

ตัวเคี้ย ทิต ห้อ.

(๒๗) ทัง หงอ บ๊วะ เถาะ หากว่า ตกน้ำลง,
เคี้ย,

เจ็กเตี้ยวเมี่ย บ้อฮ้อ. ชีวิตหนึ่ง สูญไป.

(๒๘) ฮ้อ, เอี้ยต ฮ้อ + อี้ม ทิแล้ว, วันอื่นฉันไม่กล้าไป.
กา ฮ้อ.

คำ แปลไทย เป็น จีน

(เรียงตามลำดับ กะกา, กักกาก, กังกาง, กัดกาด,
กันกาน, กับกาบ, กัมกาม, กัยกาย, เกากาว)

ก.

กรรณา	ค้อ ล้ง	กระดานดำ	เฮ็ก ยีน
กษัตริย์	อ้อวง เก	กระดาน	
กระจก	เกีย	ชนวน	เจียว ยีน
กระดุก	กุก	กระต่าย	ไถ่ว
กระดุก ขา	คา ต้ง กุก	กระต่ายชุด	
กระดุก หมู	ค้อ กุก	มะพร้าว	เฮีย จี ทว
กระดั่ง	โฮ้ว	กระถาง	
กระดาษ	จว	ต้นไม้	ชวย พัน
กระดาษ		กระโดน	ทำ ฮู้
ทอง (สำ		กระทะ	เตีย
หรับไหว้เจ้า)	จิ้น เตีย	กระเทียม	ล้ง

	กา
กระปุก	
เกลือ	เกลือ ม. ตั้ง
กระวาน	เต้า ไช่ว
กระหล่ำ	คะ น้ำ
กระหล่ำ ปลี	คะ น้ำ ลู๋ย
กา (นก)	โหว ฮา
กาทองแดง	ตั้ง ฮวย
กา น้ำ ร้อน	เต้ ฮวย
กา น้ำ ชา	เต้ กว๋น
การะบูน	เจีย ล้อ
กว่า	ควั*
กีวัน	กุก ยิก
กุลี	จีบ กัง
กู่ ไช้ (ผัก)	กู่ ไช้
แกะ (สัตว์)	มี เซีย†

	เกือก
แก้	เหลา
ก่อ	เง้าะ
ก๊ิดี	เฮย ฮ้อ
ก๊ิน้อย	ชุย เจีย
เกือก หญ้า	เฉา เอีย
เกือกไม้	เกียะ
กางเกง	ไช่ว
กางเกงขา	
สั้น	ไคว่ กว๋ยะ
กางเกงผ้า	ไช่ว ไช่ว
กลาง	ตั้ง
กลาง วัน	
กลาง คีน	ยิก แม้
กว้าง	เต็ก
กว้าง	ชัว, คัวะ

	การ
กว้างเท่าใด	เยี่ยะ ชั่ว
กั๊ง	เฮ้
กั๊งแห่ง	เฮ่ ยี่
เก่งนัก (คีนัก)	เฮาะ เอ้ย
แกงจืด	แก
กอง	ตู่, ตุน
ก้าด ช้อ	เมียบ เฝียน
เกิด	แซ
กรรไกร	ภา ตอ
กั้นหยัน	เกียม
กานพลู	เต็ง เฮีย ๑
การ	ช้อ
การตรวจ	
โรค	แม่ะ ลี
การตรวจโรค	
ชำนาญ	แม่ะ ลี เจ็ง

	กั๊
การเย็บ	ที กั๊ง
กิน	เจี่ยะ
กิน อิม	เจี่ยะ ป้า
กลืน	ฮึ
กุน (ปี) ไท	
แก่นสลัดโดยวย อ้วง แกะ	
ก่อน	เซย
เกวียน วัว	คู้ * เซีย
เกิน	ก้วย
กั๊ (คำต่อ)	กั๊, กั๊
กั๊ (ช่วยกัน)	ฮ้อ
กั๊ เข้า	เกียม ชั่ง
กั๊ และ เข้า	ไฉ่ ปั้ง
กลับ	คั้ง

ฉำ

กลับ บ้าน	ช่วย เก
กราบ ลา	ไ้ช
กิบ หมู	คือคา ก
เก็บ	ช้ง
กลับ	ไ้ชค้ง
กำหนด	ไ้ชยะ
กำมะตัน	ลว ช้ง
กำลัง	ช
กำลัง กาย	ชิน ชุ่น
แก้ม	เนย ม
ไ้	เกย

เก๋

ไ้ นา	ช เกย
ไ้ ฟ้า	กิม เกย
ไกล	ห้ง
กลายเป็น	ห่วย อูย
กลัว	เก้ง เจย
เก๋	กู
เก๋ ช	เกอ ช
เก๋ ช นอน	อไ้ ไ้
เกยว (ตัด)	กัระ
เกยว ดอง	{ แชอิม (หญิง) ชินเก. (ชาย)

บ.

ชนน	ตอ ล่อ ปัก
ขมับ	แฉาง หนี
ขยับ ขยาย	ชย เซก

ขา	คา
ขากรรไกร	ไซ
ข่า	หน้า เกย

	ไซ
เขียน	เขียน
ชอบใจ	กำ เชัย
ชวบ	ห่วย
เข้ม	จำ
เข้มขัดฝรั่ง	อั้ง ม่อ เชัย ตั่ว
ไซ่ตัน	เขียน จี
ไซ่เมืองจีน	พีตัน
ชาย	ไ้ย
เขยน้อยเขย	
ใหญ่	ตั้ง มิ่ง เตีย
เขา	อี่
เขาควาย	คู * กัก

	เข้า
ชนตา	มัก ชู ม้อ
เขา อ่อน	อี่ ย้ง
เข้า (กิริยา)	ยิบ
เข้า กล้า	อั้ง
เข้า กล้อง	ซ้อ บี้
เข้า เกรียบ	
แก้ว	เตีย ฮวง
เข้า ต้ม	ม้วย
เข้า เป่ ลือก	เซ็ก
เข้า และ กับ	ไผ่ ปั้ง
เข้า สาร	บี่
เข้า สวย	ปั้ง

ค.

ค่า แรง	นั้ง กัง
ค่า แรงราช	
การ	ชิน ส่วย

ค้ำ ชาย	เซ็ง ลี
คู ลี ก่า	เก้า จ้อ
คู	ซ้ง, คู้ย

เครื่อง		คุณ	
ครู	ชินแซ	คราด (นาม) เข้ เกีย	
โคโรค	คู * จ้อ	คิด (กิริยา) ลั้ง	
คอ	ฮา	คิด เกิน ลั้ง เก	
ครก	ชู	คลอด ชุก ลี	
ครึ่ง ก่อน	เจีย หลั้ง	คั้น (แทนชื่อ) เตีย	
คาง	ไฮ้	คุณ นาย ฮา เนีย	
ค่าง	โอว เก้า	คุณ พี่ เขีย + ไ้	
คลอง	กง	คุณ พ่อ เตีย ๆ	
ครึ่ง	ขว	คุณ แม่ ฮา เนีย	
เครื่องแต่ง		คั้น เคย เซ็ก	
ตัว	ชินเซ่ง	คน	นั้ง
เครื่องยา	เอียะ ไ้	คน เก็บเงิน	ชีว เสียว
เครื่องเรือน	เกชี	คน กำกับเอา	
เครื่องอาหาร		ของ ชัน	คิ ห่วย นั้ง
แห้ง	กัน ก้วย	คน ชั่ง ยา	เอียะ ทั้ง

	คน
คนโต	โต ^๕ โก ^๕ นึ่ง
คนโตน้ำ	ชุก ^๕ กวน
คนทั้งหลาย	ชุก ^๕ นึ่ง
คนรักษา	
เงิน	เกา ^๕ งม
คนเลี้ยงภาษี	ชุก ^๕ กวน
คนอื่น	ชุก ^๕ นึ่ง
ควร	ชุก
ควรเล่า	ชอก ^๕ เอ๊ะ
คาบ	ก้า
ครบ	เก่า
ครบกำหนด	เก่า ^๕ ค
ค้ำับ	ชุก ^๕ ก
เค็ม	ชุก ^๕ กยม
งาขาว	ชุก ^๕ มัว

	คอย
ใคร	โต ^๕ เตยง
ควาย	ชุก ^๕ คู้*
ควายเผือก	ชุก ^๕ คู้*
เคย	เจ็ง
คอย	เจ็ง, คิน
คอยระวัง	ใจ ^๕ วัง
คอยระวังดู	ใจ ^๕ กวน
ค้อยว่าง	เอี้ยว ^๕ เอี้ยว
คราวนี้	จ ^๕ เคา
คราวนี้	
หลายวัน	เจี้ยว ^๕ คอย ^๕ ยิก
คิ้ว	ไย
เคี้ยว	ชอก ^๕ เหมยม

๖.

งาดำ	โอม ^๕ มัว
------	----------------------

ง	จะ
งูเหลือม	จิว
งอ	คิม จิว
เหงื่อ	กุด
งอก	กัว
เหงือก	ชวต
	ชิว จิน

จะใช้ใหม่	คะ ลี
จุมก	พิ
จะรู้ใหม่	คะ ไจ
จอ (ชื่อปี)	ชัต
จรวเข	งก ชอ
แจก	ปน
จิง จะ ติด	เจีย เอีย เต้าะ
จิง ดี	เจีย ฮ้อ
จิง แล้ว	เจีย ฮ้อ

	จิด
เหงือก หมู	ค้อ เคียว
งาน	คัง ช่วย
เงิน	จัน
งาม	เจีย
งม	มั่ง

จ.

จุง	คัม
จิด การ	ล ชอ
จิด เตรียม	ชอ ล
จิด ไล่	วง
เจ็ด	ชิต
จดหมาย	ลี
จดหมาย	
เหตุ	ชิน บุน จิว

	จีน		เจ้า
จุด อยู่	เฮียะ ต้อ	จิบ	อิม
จันท์เทศ	เฮีย ซ้า	จอบ	ต้อเท้า
จาน	บิว	จำเป็น	จ้อเขียน
จานเชิง	คี่	ใจ	ชิม
จีนใหม่	ซินดิง	เจ้า (เจ้าชาย)	อ้วง
จีน ลูน	แจก ลุน	เจ้า (แทนชื่อ)	ล้อ
จับ	เลี่ยะ	เจ้าแผ่นดิน	อ้วง เก
จับ เจียว	อวย เกีย	แจวเรือจ้าง	ก้อไต้จุ่น

ฉลุ (ชื่อปี) ทิว
ฉัน (แทนชื่อ) ฮิว ๑

ชนี่ อ้วน
ชนิด เฮีย, จิ่ง

ฉ.

ฉับบ เตียบ
เฉย ๆ เตียม ๆ

ช.

ชนิดต่าง ๆ ก๊ก เต็ง.
ชมด เขียง เขีย เขีย ๑

	ช่าง
ชะเคม	กำเข้า
ชา (นาม)	เต้
ชา (กิริยา)	ปี่
ชำ	มัน
ชีวิตหนึ่ง	แจ็ก เคียว เมีย
ชื้อ	เมียบ
แช่	จิม
ชั่ง (มาตรา)	กั้น
ชั่ง (กิริยา)	เค็ง
ช่าง	ไซ่หู่
ช่างไฟ	เฮียบฮ่วย
ช่าง	เฉียบ
ชาติ	เสียบ
ชวด (ปี)	จื้อ
ชุนลี	แฮฮ้วน

	ช้อน
ช้อนปลา	จำฮ้อ
ช้อนใส่	
รองเท้า	เอียบเซียว
ช้อนหอย	ทังฮ้อ
ชวน	เจียบ
เชิญ	เซียบ
ชอบ	ฮะ
ชอบใจ	ฮะฮ้อ
ชำระเงิน	
ให้	เสียบ
ชาม	ฮิว
ใช้	ลี
ใช้	เอ็ง
ชายโครง	เพียบลี
เช่า	ส่วย
เช่า ๆ	จำจำ

ค

ดอก

ช.

ชื่อ ไช้, โป๋ย
 แซ่ตัน ตัน
 ของหนังสือชั้นตั้ง
 ของบุหรี ฐลุค ทัอ

ชัย ใจ
 ทราบว่า
 ท่าน บุนลือ
 ทราบ ชั่ว

ญ.

หญ้า เข้า
 ญาติ ชินเซ็ก, ชินเจีย

ใหญ่ ทิว

ด.

ดี (คุณศัพท์) ช้อ
 ดี (นาม) ต้า
 ดีเกลือ แซ่เอี่ยม
 ดู เที้ย
 ดู (ราชาศัพท์) กวน

ดอก หงอน
 ไก่ เกย ก้วย ฮวย
 ดอก ชะบา ชัก เต้า ฮวย
 ดอก ช่อน
 กลิ่น ฐูลัน

	ดอก
ดอกเทียน	จิ้งก๊ะ ขวย
ดอกบัว	แยบ ขวย
ดอกบาน	
ไม้รั้วโรย	แยบ ยึด อัง
ดอกบาน	
เย็น	ตี ต้า ขวย
ดอกเบญจ	
มาศ	เก็ก ขวย
ดอกพุด	
ตาน	พู ย้ง ขวย
ดอกมะลิ	บัก หลี ขวย
ดอกมลิซ้อน	ไซเท้า บัก หลี
ดอกไม้	ขวย
ดอกยี่ลุ่น	ควั ยะ * กุ่ย
ดอกสลิด	แม่ไล่เฮียง

	เดือน
แดง	ฮัง
ดอง	เก็ย
เดียด	กัณ
ด้านภาษี	เฮียง กวน
ดินประสีว	พก เซียว
โดน	จ้วง
เดือน	ควั ยะ *
เดือนก่อน	เจียโก้วควั ยะ *
เดือนขาด	ควั ยะ * เซีย
เดือนถ้วน	ควั ยะ * ควั
เดือนยี่	
	(ตรงกับเดือน
	๔ ของไทย) ยี่ควั ยะ *
เดือนสาม	
	(ตรงกับเดือน
	๕ ของไทย) ซาควั ยะ *

	คำ
เดือนอ้าย	
(ตรงกับเดือน	
๓ ของไทย)	เจี๋ยคิ้วยะ
เดิน	เกีย
ดำ	โหว
ดำนา	ไผ่ชัน
ดืม	อิม

ตะกั้ง	ทัง กัว
ตะเกียง	
แขวน	เตี่ยวเต็ง
ตะเกียงติด	
ฝาผนัง	เปี้ยะเต็ง
ตะเกียงลูก	
รอก	เฮาะเต็ง

	ตะเกียง
เดิมที	ชอ เอ้
ได้ (สกรรม	
ภริยา)	คัก, คักอู๋
ได้ (วิเศษ)	ฮ้อ
ด้าย	ลัว่
ด้วยกัน	กิง, ฮือ
เดี๋ยวนี้	จู่จูน

ต.

ตะเกียง	
ลาน	ชวงเต็ง
ตะแกรง	โหว
ตะโกน	เกีย
ตะเกียบ	ค้อ
ตะเกียบงา	เก๋ * ค้อ
ตะไคร้	เฮียมฮั้ง

	ตา
ตะปูลเหล็ก	ทิเต็ง
ตะโพก	ทัย
ตะพานน้ำ	ทัยป๋
ตลาด	ทึ
ตลาดเก่า	เล่า ^๕ ทึลัด
ตา (นัยตา)	มัก
ตา (ญาติ)	คัว * กง
ตา ทวด	คัว * เล่า กง
ตานกแก้ว	
(ที่ข้อมือ)	ชัวมัก
ตาคุ่ม	คามัก
ตราซัง	ซันแซ
ตู่	ตู่
ตู่กับเข้า	เกียมซัง ตู่
แต่หลิว	เตียบหลิว

	ตัว
แต่ ก่อน	อ้วง ^๕ ซ
โต๊ะ	อัว, ซัง
โต๊ะเขียน	
หนังสือ	จือซัง
ตัว (แทนชื่อ)	เจียะ
ตัว (แทนชื่อ)	เจียะ
ตัวหนังสือ	ยี่
ตัวอย่าง	ยั้นเท้า
ตก	ปัวะ
ตกปลา	เตียบซ้อ
ดอก	เต่ง
ตั้ง	ไซ่
ตั้งใจ	จวนอ
ตั้งใหม่	ซิมซัง

	คค
ตั้ง อยู่	นั้ง ค้อ
ตั้ง ใจ	ตั้ง ออ
แดง กวา	เค็ยว กวย
แดง โม	ช็ กวย
ต้อง	เค็ยะ
ต้อง เอา	เค็ยะไ้อ์
ตัด (ด้วยมีด)	กัวะ
ตัด (ด้วย กรรไกร)	กา
ติด	คัวย
ตัน เข้า	คั้ว
ดับ หมู	ค้อ กั้ว
ดับ เหล็ก หมู	ค้อ เซ็ยะ

ถ้าอย่างนั้น เซ็ย

	ค้ำ
ค้ำ	เจ็ง
ค้ำแห่ง	เจ็ยะ คยิม
ค้ำลิ่ง	เจ็ย
ตาม	เจ็ยว
ตาม เต็ม	เจ็ยว กู
ตาม แต่	ชู้ย ใจ
แต่้ม (โมง)	เค็ยม
แต่้ม นาฬิกา	เค็ยม เจ็ง
แต่้ม	บู้
แต่้ม (ด้วยกระ ทะ)	จ้อ
เตา	เจ้า
เต้า	กู

ก.

| ก้อ ท้าย เล็ยะ ชู้ย

	ถั่ว
เถาะ (ชื้อปี่)	เข้า
ถ่อ	เทา
ถั่ว	เท้า
ถั่ว เขียว	เล็กเท้า
ถั่ว งอก	เท้าเค้*
ถั่ว ดำ	โหวเท้า
ถั่ว ทอง	ฮังเท้า
ถั่ว ผัก ยาว	ไซ้เท้า
ถั่ว ะสัง	คเท้า
ถั่ว ลันเตา	ฮ้อลันเท้า
ถุก (จริง)	เคยะ
ถุก (จ้ง)	เคยะ
ถุก (ราคา)	พี
ถั่งสังกลี	เขะทิกั้ง
ถิ่ง	เก่า

	ถั่ว
ถุงเท้า	บวยะ
ถาดชา	เคี้ยว
ถาดเขียน	
หมาก	เหลา เขียว บว
ถาด ทอง	
เหลือง	ตั้ง บว
ถ่าน	ชวยถั่ว
ถามถึง	มั้งเก่า
ไถ (หาม)	เล็ย
ถ้วยแก้ว	ลิวลีเจ็ง
ถ้วยแก้ว	
เชิง	เค้*ลัก
ถ้วยชา	เค้เจ็ง
ถ้วยสุรา	จิ่วเจ็ง

ก

เทียน

ท.

ทะเล	ไ้	ทาง	ไ้
ท่าช้างวัง		ท่อง (เวียน)	เี่ยม
หน้า	ไ้ช้าง ชำเียง	ท่อง	ไ้
ท่าเรือจ้าง	ไ้ จูง ทูยเท้า	ท่องน้อย	เอไ้
ที่หลัง	เอา	ทอดแหหา	
ที่	อยู่	ปลา	พาอ
ที่แปด	เตี้ย ไ้ยะ	ท่าน, เจ้า	ล
ที่แขวนเสื้อ	ซาแก	เทียนไข	อิง ม่อ แจก
ที่นา	ชน ตั้ง	เทียนขี้ผึ้ง	ละ แจก
ที่ดิน	ค	เทียนแดง	อิง แจก
ที่รับแขก	แคะ เทียบ	ทับทิม	เียะ ล้ว
ทุกวัน	หมวย ยึด, ยึดยึด	ทับพีทอง	
ทุกเวลา	ชช	เหลือง	คิง ช
ตั้งนั้น	หลง จัง	ท่า	มัว ยะ, ใจ
ทั้งหมด	หลง จัง		

หน้า

ทำไม,ทำ
อะไร จื้อ^๕ นื้อ
เทียมควาย^๕ บก^๕ คุ^๕*

ธุระ,การ ชื้อ
ธุระ สิ่งใด ชื้อ^๕ ชื้อ

นา ชื้อ
นาพิกา ชื้อ^๕ เจ็ง
นาพิกา พก ชื้อ^๕ เป็ย
หน้า มีน
หน้า(ข้างหน้า)เจ็ย
หน้า^๕ แข็ง คา^๕ เน็ยม
หน้า^๕ ด่าน กวนเจ็ย

น้ำ

ท้าย ทอย เข้าเต้า
ทราย ชัว
เท่า^๕ นั้น, เต็ย^๕ ๆ
เท่า (หาม) คา

ฉ.

รูปหอม พัง^๕ เข็ย^๕ †
ธรรมเน็ยม ลี

ณ.

หน้า^๕ ต่าง เท็ง
หน้า^๕ ที เจ๊ะ^๕ หยม
หน้า^๕ ออก เซงเจ็ย
หน้า^๕ ผาก เท็ย^๕ น^๕ เพ็ง
น้ำ^๕ เขย ชื้อ^๕ เต็ย
น้ำ^๕ ชาย อากู^๕
น้ำ^๕ สะ^๕ ใ้ อากิม

เนือ	นวก
น้ำสาว(ต่าง กรรมกับแม่) อา อ	เนื้อไม้ ทิมเซ็ย
น้ำสาว(ร่วม กรรมกับแม่) บ้อ อ	เนื้อ สมัน ชัว เบ็
นึแหละเบ็น ซอ ส	นั๊ก อะ
นึ	นั๊ก เร็ย
หนี	นวก เจ็ย
หนู	นวก กระจอกมัว เจ็ยะ
แน่ ๆ	นวก กระจาบ
นอแรด	ฝน โฟว คิว
หน่อไม้	นวก กระจาก ไห ค้อ *
หน่อไม้แห้งตา	นวก แก้ว
เนือ	นวก เขา
เนือแดง	นวก คิริบูน
เนือหมู	นวก เบ็ดน้ำ
	นวก พึราบ

	นก
นก ยาง	เข้ะเลี้ยว ซึ
นก ยุง	คง เข้ะยะ
นก ลิซมพู	เทิง เข้ะย+
นกอี แอ่น	อี +
นก เอียง	เลี้ยว กอ
นก อุก	เขี้ยว เขี้ยว
หนัง หมู	ค้อ พัวย
หนัง ลือ	จ้อ
หนัง ลือ พิมพ	ซึน บุน จัว
หนัง ลือ เล่ม	จ้อ แซะ
นัง	จ้อ
หนัง	แจก
น่อง	คา ไท้ว

	น่อง
น่อง เขย	ม่วย ไล่
น่อง ชาย	ค้อ, อาค้อ
น่อง ชาย	
	(บิคา ค้อ บิคา เข้ะน พ้องกัน) ทั้ง อา ค้อ
	(บิคา กั้ม มารคา เข้ะน พ้องกัน) ไกว เข้ะยค้อ
	(มารคา ค้อ มารคา เข้ะน พ้องกัน) อ้อ เข้ะยค้อ
น่อง สะไก	เลี้ย อ้อม
น่อง สาว	อา ม่วย
น่อง สาว	
	(บิคา ค้อ บิคา เข้ะน พ้องกัน) ทั้ง อา ม่วย

น่าน	น้ำ
(ชิตากัษมารคา	น้ำ
เห็นพี่น้องกัน) ไกวเปีย ม่วย	น้ำแข็ง
(มารคา ต่อ	น้ำเขียว
มารคา เป็นพี่	น้ำเต้า
น้อง กัน) อเปีย ม่วย	น้ำตาล
นิดน้อย ล้อ ล้อ	กรวด เปีย ทั้ง
หมวด ชว	น้ำตาลทราย
นั้น ชอ	ขาว เปะ ทั้ง
น่าน กู	น้ำตาลทราย
น่านเท่าใด เยอะ กู	แดง เชียะ ทั้ง
น่าน นึก เสาะ กู	น้ำหมึก บก จุย
แน่น จิต	น้ำลาย หิว
นอน อุก	น้ำประสาร
เหน็บชา ปี่	ทอง เฟ่ง แซ
นำ ชัว	น้ำอบฝรั่ง อัง ม่อ พัง จุย

	ใน		น้อย
นม	นม	นม	นม
ใน	ใน	ใน	น้อย (จำนวน) เกียม, เจีย
ใน คอ	ใน คอ	ใน คอ	น้อย (อายุ) เสียว
ใน นี้	ใน นี้	ใน นี้	น้อย หน้า ล้ม ค้ม
ใน น้ำ	ใน น้ำ	ใน น้ำ	เหน้อย เอ็ก
นายใหญ่	นายใหญ่	นายใหญ่	หนาว ฉิม
นายบ้าน	นายบ้าน	นายบ้าน	นิ้ว เจีย

บ.

บะหมี่แห้ง	บะหมี่แก้ว	แบ่ง	บุษ
บ่า	เกยเท้า	บาท (เงิน)	พวด
บุหรีฝรั่ง	บุลุด	เบ็ด	เตีย
โบราณ	โก้ว	บรรได	ทุยเท้า
บ่อ น้ำ	ต	บรรทุก	ใจ
บอก	คำ	บันเอว	เอีย
บาง หลวง	มั่ง ล้วน	บ้าน	อู, เก

	บ้าน		๕ ป่า
บ้านชาย		บวบ	ชีว กวย
ของ	ไผ่	ใบ, ลูก (คำ	
บ้านนอก	ข้าวป่า	แทนชื่อ)	โก
บ้านหลัง		ใบชา	เตี้ย
หนึ่ง	แจ็ก เกย ๕	ใบหนึ่ง	แจ็ก เต็ง
บน	๕ เจีย	บ้าย	เอ้ กัว
บน บก	ข้าวเต็ง	บ้อย	เซียบ กงซี
บนศิรชะ	เท้า ๕ เจีย	บัว	เหนี้ย

ป.

ประทัด	พัง เฝีย, เผ่า	ป่าสะไก่ (พี	
ประเสริฐ	กุ่ม	สะไก้ของพ่อ) อาอิม	
ป่า (พีสาว		ป่าสะไก่ (พี	
ของ พ่อ)	๕ ทิวโกว	สะไก้ของแม่) ๕ ทิว กิม	
ป่า (พีสาว		ปลา	๕ ฮ้อ
ของ แม่)	๕ ๕ ทิว ฮ้อ	ปลากะเบน	๕ ฮ้อ

	ปลา
ปลากะพง	ข้อโล้ว
ปลากุเรา	โหวง ^๕ ข้อ
ปลาจระ เม็ด นิ่ง	เซียบ ^๕ ข้อปิ้ง
ปลาจวด	อิว ^๕ ยะ ^๕ ข้อ
ปลาฉลาม	ซัว ^๕ ข้อ
ปลาช่อน	เลียบ ^๕ ข้อ
ปลาตุก	อิว ^๕ ยะ ^๕ ข้อ
ปลาตาบ	
ลาว	ทว ^๕ ข้อ
ปลานิ่ง	ข้อ ^๕ ปิ้ง
ปลาปักเป้า	
แห่ง	กวยไผ่
ปลาหมึก	
กระดอง	ขิก ^๕ เต้า

	ปลา
ปลาหมึก	
ดอง	เก้าหนี ^๕ เกียบ
ปลาหมึก	
แห่ง	ยิว ^๕ ข้อ
ปลา ยี่สน	โหวอ ^๕
ปลาไหล	เซียบ ^๕ ข้อ
ปลาลิ้น	
หมาแห่ง	ที ^๕ ไผ่
ปลาไส้ตัน	กิง ^๕ ข้อ
ปลาสด	จิว ^๕ ข้อ
ปลาหางกิว	อั้ง ^๕ เกียบ
ปลาหาง	
วาน	เต้า ^๕ เคียบ
ปลาแห่ง	ข้อ ^๕ กัว
ปลา อีปุด	เล็ก ^๕ ข้อ

ปลาอินทรี	ปลา เบกา
ปี	หมู
ปูทะเล	ปู หอย
ปูม้า	ปู
ปูแสม	ปู เต่า
ปู	ปู อากง
ปู (พีหรือน้อง ของ ย่า)	ปู เล่า กู
ปู (พี่ชาย ของ ปู่)	ปู เล่า แป๊ะ
ปู (น้องชาย ของ ปู่)	ปู เล่า แจก
ปู ทวด	ปู เล่า กง
บุ๋กหลักแพ	ปู เป็ด เตี่ยว
ปาก	ปาก หู
ปากคลอง	ปาก หู

ปลุก	ปลุก แบ่ง
ปลอก	ปลอก
หมอน	หมอน จิมเท่า ลัง
เปลือก	เปลือก คัก
ปลิงทะเล	ปลิงทะเล เซียม
บู่งกี	บู่งกี บู่งกี
แบ่ง	แบ่ง ฮู
แบ่งบัว	แบ่งบัว โหวฮู
แบ่งหมี่	แบ่งหมี่ มีฮู
แบ่งมัน	แบ่งมัน จือฮู
แปรง	แปรง มือ เซี่ย
บัสสาวะ	บัสสาวะ เซียว เปียน
เบ็ด	เบ็ด ฮือ
ปอด	ปอด ฟ้า กัว
เปิด	เปิด คุย

	เป็น
เปิดขาย	โคเจียง
บัญญัติ	ไซ่เซ็ง
บ้าน	ก๊วนเกียบ
เบน	ฮุย, โจ
เบน (สา มารถ)	เฮย
เบน (คือไม้ ตาย)	ฮัวะ

ผ้า	ก๊วะ
ผ้าเช็ดตัว	ฮื่อซิมไป่ว
ผ้าเช็ดหน้า	มึนไป่ว
ผ้าดอก	ฮวยไป่ว
ผ้าผวย	ผวย
ผ้าม่วง	ซี ม้ว

	ผ้า
เบ็น (เกิด)	แซ
เบ็น ทุกข์	ฮ้วน ล้อ
บอม	เพ้าไท้
ไป	ชือ
ไปหยิบ	ฮื่อ ชู
ไปเสียบ	ฮื่อ เตียว
ปวย	แป้

ผ.

ผ้าลาย	ฮวย ม้ว
ผ้าโล่ง	ทัง ไคว ม้ว
ผ้าอาบน้ำ	ฮ็อกไป่ว
ผู้จัดการ	หลง จู
ผัก	ไฉ่
ผักกาด	ท้าวไฉ่

ฝัก

ฝักกาดขาว	แป๊ะไร่
ฝักกาดหอม	พั้งไร่
ฝักชี่	อ้วนชุย
ฝัก บั้ง	เอ็งไร่
ผูก	ชิก
เผือก	ไอ้ว
ผัด (ของใน กระทะ)	ซ้า

ผ่าเท้า	คาเต็ย
ผ่ามือ	ซัวเต็ย

พระเจดีย์	ชุกทะ
พระพุทธรูป	ชุกโจ้ว

พระ

ผ่านราคา	ทอเซี่ยคา
แผ่นที่	คีโต้ว
แผ่น	เค็ย
แผ่นดิน	คี
ผลฝรั่ง	ปักเก็ย
ผล	โก๊
ผลไม้	กัวยจี
ผม	ม้อ

ฝ.

ฝาก	เก็ย
ฝักหัด	เล็ยน

พ.

พระสงฆ์	ชวยเซ็ย
พีเขย	ฮาซึ้ง

ฟ

พี่ชาย อาเฮีย †

พี่ชาย (มาร

คา ต่อมารคา
เป็นพี่น้องกัน) อี เปียเฮีย

พี่ชาย (บิดา

กับมารคา
เป็นพี่น้องกัน) โกว เปียเฮีย

พี่ชาย ลูกพี่

ลูกน้อง ทั้ง อาเฮีย

พี่เมียหรือ

น้องเมีย (ชาย) ซีกู

พี่เมียหรือ

น้องเมีย (หญิง) ซี อี

พี่สะใภ้ อาซ้อ

แพ

พี่สาว เจ้, อาเจ้

พี่สาว (บิดา

ต่อบิดาเป็น
พี่น้องกัน) ทั้ง อาเจ้

พี่สาว (มาร

คา ต่อมารคา
เป็นพี่น้องกัน) อี เปีย เจ้

พี่สาว (บิดา

กับมารคา
เป็นพี่น้องกัน) โกว เปีย เจ้

พลุ เล้า

แพะ ฮีเอีย †

แพ (สำหรับอยู่) เพ็

	พ่อ
แพซุง	ชำไบ้
แพไม้ไผ่	เต็กไบ้
แพร	ต้ว
พอ	เก่า
พ่อ	อาเคีย
พ่อครัว	ง ไผ่
พ่อตา	เตีย ึ่ง
พ่อผัว	ตา กัว
พ่อเลี้ยง	
(อย่าง ยกให้	
แต่เล็ก ๆ) เคี้ย เป้	
พ่อเลี้ยง	
(อย่างรักใคร่	
นับถือเมื่อ	
โตแล้ว) หึง เป้	

	พัด
พ้อเลี้ยง	
(ผัวของแม่) เอ้า เป้	
พริก	เซียมเจีย
พริกไทย	ชู่เจีย
พวก	ลู่, บิน
พวกเครื่อง	
เขียน	ปัก ลู่
พรงนี้เข้า	ม้า จำ
แพงหน้อย	เซียว กุ่ย
แพงพวย	ก๊วย กัง เล็ง
พัด (นวม)	สี่
พัด (กิริยา)	เซี่ย
พัดใบตาล	คู้ย สี่
พุดซาแดง	อั้ง จ้อ
พุดซาขาว	กิม จ้อ

	๕	
	พก	
พูด	อ้วย	
พ่น (จำพวก)	เซี่ย	
พ่นธุ	เจ็ง	
เพื่อน	เพ่ง อว	
พิมพ์	เปี่ย เผี่ย	

พุก เขียว	คัง กวย
พุก ทอง	ชวง กวย
พุก	อียก เกีย
พง	เทีย
พาง	เช่า

ภาษา	อ้วย
ภรรยา	ฮู๊ ยิน

ภรรยา

พรม	จี
พรมน้ำมัน	ฮัว เซี่ย

พวยไปขาย

ของ เต้ย ยี่ มั่ว ยะ

ฟ.

ฟองเต้าหู้	ฮู๊ กี้
เฟื่อง	ฮ่วง
พ่น (หาม)	เต้*
ไฟ	ฮ้วย

ภ.

ภรรยา	
ของนาย	เท่า เก เนี่ย

มะ

มา

ม.

มะเขือ	เกีย†
มะเขือขาว	แย้ เกีย†
มะเขือฝรั่ง	อง ม่อ เกีย†
มะพร้าว	เฮีย จ
มะเฟือง	เฮีย ตัง
มะแม (ปี)	บี
มะเมียบ(ปี)	โง้ว
มะม่วง	ช่วย†
มะโรง (ปี)	ซัน
มะละกอ	บัก กวย
มะลิ	บัก หลี
มะเล็ง(ปี)	จ
มะหาหิง	ฮาคูย*
มา	ไล้

มากราบ	
เท้า,มหา	ไล่ ไ้ ค้าว
ม้า	เบ้
ม้า น้ำ	ไ้ เบ้
หมาจิ้งจอก	ซัว เก้า
มี	อู +
มี ซัว	มี ลัว
หมี	ซิม
มือ	ซัว
หมู	ค้อ
หมูป่า	ซัว † ค้อ
แม่	บ้อ, ฮาบ้อ
แม่ น้ำ	เคี้ย
แม่ น้ำใหญ่	ทัว เคี้ย

	แม่
แม่ผิว	ตา เก
แม่ยาย	เคี้ย อ้อม
แม่เลี้ยง	
(เมียของพ่อ) ฐึ๋ บ้อ	
แม่เลี้ยง	
(อย่างยกให้	
แต่เด็ก ๆ) เคี้ย บ้อ	
แม่เลี้ยง	
(อย่างรักใคร่	
นับถือเมื่อโต	
แล้ว)	หึ่ง บ้อ
หมอ	ซิน แซ
มัดจำ	เคี้ย เต้า
หมาก	ปี น้อ
มาก	เก, เจี้ย, คอ
หมวก	บ้อ

	หมวก
หมวกกุ๊เลี้ยง	ก้วย เลี้ยว
หมวกแก๊ป	แม่ บ้อ
หมวกหญ้า	เซ้า เผีย
หมวก	
ลักลาด	หึ่ง บ้อ
มังกร	เล็ง
มั่ง	มั้ง เคี้ย
เมืองจีน	ตั้ง ชั่ว +
เมืองชลบุรี	บัว นชู้ด ล้วย
มัด	เป็
มัด	คอ
มัดโกน	หึ่ง คอ
มัดคู้	ซัง คอ
มัดไต้	เก้า คอ
มัดหมู	บั้ง คอ

	มัน
มีด เล็ก	คอกเก็ย
เม็ด	เล็ยบ
เมล็ด	จ
เมล็ดแดง	กวยจ
เมล็ดผัก	ไจจ
หมด	เล็ยว
มด ลูก	แซฮวน
มัน (พืช)	จ
มันเทศ	ฮวน กัวะ
มัน ปลูก	กอ
เม่น	ฮ้อ ตอ
หมอน	จิมเท้า
หมอนข้าง	กา พ้วน
เหมือน	ย
เหมือนอย่าง	ยเฮเอย

	ไม้
ใหม่	จิม
ไม้ (ไม้สา มารถ)	ไย
ไม้ (อย่า)	ม
ไม้ (ปฏิเสธ)	อิม
ไม้ กล้า	อิม ก้า
ไม้ดี	อิม ม้อ
ไม้ได้	อิม ม้อ
ไม่มี	บ้อ
ไม้เอา	ใหม่
ไม้กวาด	เข้า ชัว
ไม้ขีดไฟ	หวย ช้า
ไม้คาน	โพย ตา
ไม้บรรทัด	เซี่ยะ
ไม้ล้าง	
กระทะ	เต็ก เซี่ย

	ยว
ไม้ยุงกัด	
ชนไก่	เกียม ม่อเซี้ย
ไหม	ชี

	ย้ง
ไหมเส้น	ชีตัว +
เมื่อย	ช้ง
แมว	เงียว

ย.

ยา	เอียะ
ยาเข้าเย็น	โถว ฮก
ยาดำ	โหว เอียะ
อย่า	ใหม่
ย่า	ฮาม่า
ย่า (พี่หรือน้อง สาวของปู่)	เล่า โกว
ย่า (พี่หรือน้อง สะใภ้ของย่า)	เล่า กัม
ย่า (พี่สะใภ้ ของปู่)	เล่า ชัม

ย่า (น้องสะใภ้ ของปู่)	เล่า ชัม
ย่า ทวด	เล่า ม่า
อยู่	ค้อ
ยก (สองมือ)	ค้ง
ยังไม่	บ้วย
ยังไม่เคย	บ้วย เจิง
ยางลบ	ชัว นี
อย่างทีหนึ่ง	เสียง
อย่างนี้	เจีย แซ
อย่างนั้น	เซียบ แซ

อย่างน้อย	เซียง เกียม
อย่างไร	ไจ้ แซ
อย่างสนิท	จี้ ซิน
ยังเข้า	เซ็ก ซิง
หยุด	เฮยะ
เย็น	เลียง
เย็นพรั่งนี้	ม่า แม่ซิง
หยิบ	เคยะ

ระกา (ปี)	อิว
ราคางิน	เก๊ จ
รุจุมุก	พี คิง
รุ๊	บค
รุ๊	บค
รุ๊จก	บค
รุ๊จก คน	บค ผิง

เย็บ	ท
ย่า,เหยียบ	ค๊ะ
ยืม	เจยะ
ย่อมน้อย	เกียม
ยาย	คว * ม่า
ยาย ทวด	คว * เล่า ม่า
ยาว	ตั้ง

ร.

เรือ	จูน
เรือกลไฟ	หวยจูน
เรือแท่ง	จูนแท่ง
เรือใบ	พงจูน
เรือรบ	เจียนจูน
เรือเล็ก	จูนเกียบ

	รัก		รับ
เรือเอี่ยม			รองเท้า เอี่ยม
จุ่น	เอี่ยมจุ่น		รวง ชุ่ม
รัก	เซี่ยะ		เรื่องการ กุช้อ, ช้อกุ
รักแร้	เกาะเอ		แวด ไชคู้*
รักษา	อูย		รด เหยีย
โรค	แป้		รดลาก ชิวเหยีย
เรียก	เกย		รศ บั๊
รางลูกคิด	ซัง บิว		ริน ไช
ร่างกาย	ซัน คัง		รินใส่ ชง
รงทอง	ฮียงฮัง		ร้อน ไท
โรง	ล้ง		ร้อน ยัวะ
โรงเรียน	เอ๊ะ คัง		เรียน เอ๊ะ
โรงเลื่อย			รับ ฐ
จักร	ฮวย ก้อ ล้ง		รีบ เปี้ย
โรงสีไฟ	ฮวย ล้ง		รูป ค้วน

รูปภาพ	ลา ช่วย เสีย +
รำ	กิ่ง
ริมฝีปาก	ช่วย ตุ่น
ริมแม่น้ำ	เคย ก
รวม	กิ่ง

ร้อย	ลูก เป๊ะ, เป๊ะ
ร้อยชักสาม	เป๊ะ ล้นชา
เรา	หนี
เร็ว	แม่
เร็ว	ชา ย่น

ล.

ละเอียด	อ้ว
ลา	ล่อ
และ	เอ๋ย
แลเห็น	ท้าย ก
ไหล	ล้อ
เหลือ	ชุ่น
หลักแพ	เพ็เถียว
ลาก	ทัว
หลีก	ปู้

ลูก ชุ่น	เจ้า ค
ลูก (ผล)	โก
ลูก (เท็ก)	ฮา ไหว
ลูกกระเดือก	ชือ *
ลูก เขย	เกีย ไส้
ลูก ชาย	นำ จ้อ
เล็ก	เสี่ย
ลูก ดม เลื่อ	ชา ไหว
ลูก เตื่อย	ชือ

โลก
 ลูกบุญธรรม^{หึง} เกีย
 ลูกปลับ ไส
 ลูกปลับแห่ง^{ไซ} เปีย
 ลูกโลก ^{คัก} กิว
 ลูกเลี้ยง
 (ไม่ใช่ลูก
 ของพ่อแม่
 รักอย่างลูก) ^{เคี้ย} เกีย
 ลูกสะไภ้ ^{ปู} ซิม
 ลูกสาว ^{หึง} จือ
 ลูกอรุณแห่ง^{พู} ทอแก้ว
 เล็กน้อย ^{ต้า} เขาะ
 โลก ^{คัก} กิว
 ล็อกเกิดนา
 พิกา ^{ซี} เปีย ^{ท่วย}
 เลือก ^{ซัว} น

หลัง
 เลิก ^{เฮียะ}
 หลัง(หน้าหลัง) ^{เฮา}
 หลัง (ของคน
 และสัตว์) ^{ป่วย}
 หลัง (แทนชื่อ
 รถ, ^{เก๊า} ^{ฮั}
 เตียง ฯลฯ) ^{เตีย}
 หลังเท้า ^{คา} ^{ฮัว}
 หลังมือ ^{ฮัว} ^{ฮัว}
 ลิง ^{เก๊า}
 ลุง (พี่ที่ไม่ร่วม
 ครอบครัวยุกับพ่อ) ^{ฮา} ^{เขาะ}
 ลุง (พี่ที่ร่วม
 ครอบครัวยุกับพ่อ) ^{เฮียะ} ^{เฮีย}
 ลุง (พี่ชาย
 ของแม่) ^{ทัว} ^{กั}

ลุงเขย (พี่
เขย ของ พ่อ) ทั่ว ไกว เตียบ

ลุงเขย (พี่เขย
ของ แม่) ทั่ว เตียบ

ลุง เลาะ

หลวง อัง เก

หลวงซี นี ไกว

เลือด ช่ว ยะ

ลานเข้า เข็ก เตียบ

หลานเขย

(ลูก ของ พี่
ชาย หรือ น้อง
ชาย) เตียบได้

หลานเขย

(ลูก เขย ของ
ลูก ชาย) ชุ่นได้

หลาน

หลานเขย

(ลูกเขย ของ
ลูกสาว) เข็งได้

หลานชาย

(ลูก ของ ลูก
ชาย) น้ำ ชุ่น

หลานชาย

(ลูก ของ พี่

ชาย หรือ

น้อง ชาย) เตียบ น้ำ

หลานชาย

(ลูก ของ พี่ชาย
หรือ น้องชาย) เตียบ

หลานชาย

(ลูก ของ น้อง
สาว หรือ พี่สาว) น้ำ เข็ง

แล้ว	วา เลี้ยว
หลานสาว	
(ลูกของลูกชาย)	น้องชาย
หลานสาว	
(ลูกของพี่ชายหรือน้องชาย)	พี่ชาย
ลิน	จ
ลินจ	แม่ กว๊วย
เล่น	ซง
เลียน	สู
เล็บ	กะ
วา	เซยม
ว่า	ท่า

เล็บนิ้วมือ	เวลา จิง กะ
หลบ	ป
ลำ (แทนชื่อเรือ)	เจียง
ลำไย	แหก เอีย
เล่ม	ปิง
ลายมือ	ชั่ว เตียบ ฮัน
หลายท่าน	ตอ อัย
หลายสิ่ง	เก เกีย
เล่าเรียน	เฮ้าะ
เล่าทอง	เหมยม
เหล่านี้	จี้ เฮ้าะ

ว.

เวลาก่อน	เซย เจียง ซ
เวลาใด	มิ ซ

	วัง		วัน
วิธีรักษา	อุย ช่วย	วัด	อ้า
เวลา	ช	วันนี้	กิม ยิก
เวลาเที่ยง	ยิก เต่า	วันอื่น	เอียต
เวลานั้น	จื่อ ช	วันฝรั่ง	ตั้ง เอียไฉ
เวลาอากาศ	ที่ + ช	วันรงนก	อันไต้ชุน
วิว	เซี่ยะ คู้*	วันเส้น	ตั้ง ชุน
วอก (ปี)	ชุน	แวนตากรอบ	
วัง	ชุน	ทอง	กิม ควง มั๊ก เกีย
วาง	บง	แหวนเพชร	ช้วน ฉิว จี
วัง	เจ้า	ไว	ช่วย
วงษกุล	กุก จัก	ไว้	ซัง
วัน	ยิก	ว่ายน้า	ชิว รุก

ค.

ศุขสบาย เฟ่ง อัน, ฮัว เล้ง

ส

เสื่อ

ล.

สะตือ	ใจ	ล (กิริยา)	เอย
สแตมป	ชั้น เฝ้าย	ลข้าง	เอยบ
สะบู่	เซบซา เอียะ	ลแดง	อ้ง เซก
สับก	ป้วย กั้น	ลโด	ท เซก
สบาย	ไขว อีวะ	ลตา กุ้ง	ซำ กวง แซ
สะพานปลา		ลน้ำเงิน	น้ำ
ลด	ชื้อ ทอย เท้า	ลฟ้า	ควั ยะ * น้ำ
เล่มียน	ไซ่หู่, ซิม เซียน	ล	ล
ลยาม	เซียม ล้อ	ลุนข	เก้า
ลิ่ง	จ	ลภาพ	กุน จื่อ
ลวิง	เลียวซี	ลรา	จิว
ลาคู	เซียบ ค้อ * ย	เลื่อ	ไ้ว
ล (ลี้เข้า)	ลิ่ง	เลื่อ ปลา	ไ้ว ไล้
ล (ลี้ต่าง ๆ)	เซก	เลื่อ กระจุด	เซียะ ก้อ

	สิ่ง		เส้น
เลือกลวด	เข้า เข็ยะ	สอง	หนอ
เลือหวาย	คั้น เข็ยะ	เสียง	เข็ย +
เลืออ่อน	นึ่ง เข็ยะ	สัตว์ (๔ เท้า)	สี่
เลือ	ซา	สุด แต่เจ้า	เอย ต่อ ล้อ
เลือกยเฮง	คุยเฮง ซา	สด	ชี
เลือชั้นใน	ชั้น เคย ซา	สารหนู	ชั้น เจียว
ลาก	คู้เจ็ง	สารส้ม	แปะ ฮ้วน
ลุก	เซ็ก	สินค้า	ฮ้วย มั่ว ยะ
สร้าง	ฮัก	เส้น (แทน	
สิงคโปร์	ซึก ลัก	ชื่อ)	เดี่ยว
สิงโต	ไซ	เส้นหมี่	บี่ ฮ้วน
สิง	เกย	สิ้นเท้า	คาแต
สิง ของ	มั่ว ยะ เกย	สอน	กำ
สิงโต	ตัก ไก่	สวน	ฮั้ง

	ส้ม
ส้มประด	อ้วง ไล่
ส้ม	อับ
ส้มหรับเก็บ	อ้อ อั้ง
ส้มหรับใช้	อ้อ อั้ง
ส้มรับ	อู่
ส้ม	อ่า
ส้มเพ็ง	อ้า เพ็ง
ส้มหะ	อ้า
ส้มพรปาก	อ้อ อ้วย
ส้ม	อ่า
ส้มเกลี้ยง	อ่า อ่า
ส้มมือ	อ้อ อ้ว
ส้มโอ	อ้อ
ส้มเกาหลี	อ่า ลี เขียม
ส้มคน	อ้อ เขียม
ส้มรวม	อ้อ

	สาย
เลียม	เขียง เกีย
ไล่	เลาะ
ไล่แก่ของ	
หมู	คือ ฮวน
ไล่กรอก	ก๊วน เขียง
ไล่อ่อน	
ของหมู	คือ อั้ง
สาย (แทน	
ชื่อ)	อ้อ
เดียว	
สายนาฬิกา	อ้อ เปีย ท้ว
สายผูก รong	
เท้า	อ้อ เขียง
สายรัดถุง	
เท้า	อ้อ เขียง ท้ว
เสา ชิงช้า	อ้อ เขียง เขียง

หัว

หาบ

ห.

หู	หู
หูปลาฉลาม	หูฉลาม
แห	แห
ห่อ	ห่อ
หัวเข้า	หัวเข้า
หัวใจ	หัวใจ
หัวผักกาด	หัวผักกาด
หัวไหล่	หัวไหล่
หากว่า	หากว่า
หาง	หาง
ห้าง	ห้าง
หุง	หุง
หงส์	หงส์

เห็ดหูหนู	เห็ดหูหนู
เห็ดหอม	เห็ดหอม
ห่าน	ห่าน
หินลับมีด	หินลับมีด
หุน	หุน
หนทาง	หนทาง
หาบ	หาบ
หาบ (มาตรา) คำ	หาบ (มาตรา) คำ
หาบเสิร์ฟ	หาบเสิร์ฟ
หีบ	หีบ
หอม (กลิ่น)	หอม (กลิ่น)
หอม (ผัก)	หอม (ผัก)
ให้	ให้

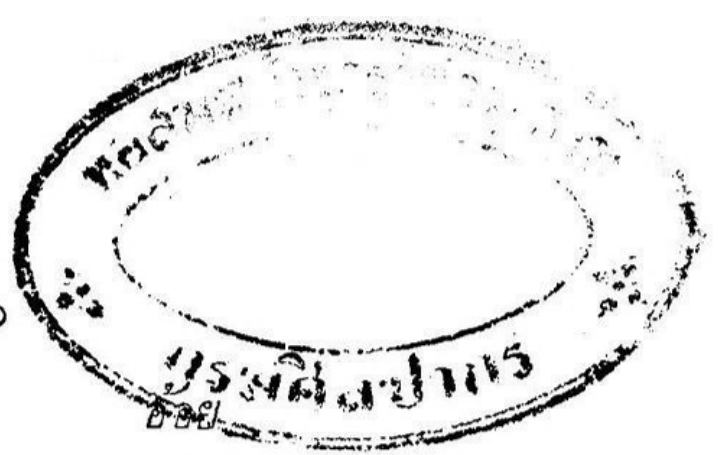
	หอย
ให้(โดยกิริยา เคารพ)	สั่ง
หายใจ	เทา ^๑ ซุ่ย
หายปรกติ	ชว ^๑ นยู
หอยกะพง	เข้า ^๑ ะคัก
หอยโข่ง	เข้า ^๑ ซอ
หอยแครง	เข้า
หอยจุก	สั่ง ^๑ ล่อ

อะไร	คัก ^๑ ไก
อาร์ว(น้องสาว ของพ่อ)	โกว ^๑ บ้อ
อาร์วเขย	โกว ^๑ เตี้ย
อาจารย์, ครุ ^๑ ชิน	แซ

	อาร์
หอยนางรม	อ้อ
หอยแมลง พู่	ใช้ ^๑ ล้วน
หอยเสียบ	เข้า ^๑ เกีย
หอย	ชวย ^๑ หอย
หิว	ซุน ^๑
แห้ว หมู	เซียง ^๑ หู

อ.

อาร์ว ^๑ ผู้ชาย	อา ^๑ แจ็ก
อาร์ว ^๑ หญิง	อา ^๑ โกว
อาร์ว ^๑ สะไก	อา ^๑ ซั่ม
อุ ^๑ ล่าห์	คัก ^๑ คั่ว
อีก	เก

ออก ^{โอง} เอ็ง
 ออก ^{อูก} ชุก
 ออก (คลอก) ^{อูก ลี} ชุก ลี
 อั้งโล่ ^{ออง} ขวงโล้ว
 อ่าง ปาก
 แดง ^{อั้ง} ปี่ ^{อั้ง} ขวะ
 เอง (ตัวเอง) ^{อาก} กาก
 โองเขี้ยว ^{ออง} แกก
 โองมังกร ^{ออง} เลง กิ่ง
 อาง ^{ออง} เน็ง
 อิจู ^{ออง} จิง, จิง ไก้ว
 อูจาระ ^{ออง} ไต่เปี่ยน
 อุดเตา ^{อูด} ริด
^{อูด} เลื่อ ^{อูด} เต้า
 อูจ ^{อูด} เล่า: เถาะ

อัน (แทนชื่อ
 สำหรับไม้) กิ
 อ่าน ^{อาน} ทัก
 เอ็นปลา ^{อีน} กั้น
 เอนยิเนียร์ ^{ออย} กวม เขียว
 อ่อนแอ ^{ออย} เขียว
 อ้วน ^{ออย} ขุย
 อบเซย ^{ออย} เกก * กุ่ย
 ออฟฟิศ
 ไปรสนีย์ ^{ออย} ชิว ชัน เก็ก
 อัมพันทอง ^{ออย} เลง เลี่ยน
 เอ้ย ^{ออย} โฮ้ย
 อ้อย ^{ออย} เจ้ย
 อ้วย ^{ออย} อูด เตา ขวย

